

ΙΛΙΣΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΤΕΧΝΗ

Μέμνησο ὅτι τὸ Φῶς τῶν Μυστηρίων, ὄπερ ἡ φύσις παρέχει, πρὸς χρῆσιν τῆς βουλήσεως τοῦ μεμνημένου εἰς τὰ μυστήριά της, φωτίζει τοὺς γινώσκοντας νὰ τὸ διευθύνουν, κεραυνοβολεῖ δὲ τοὺς ἀγνοοῦντας τὴν ἰσχύν του ἢ τοὺς καταχρωμένους αὐτό, τοὺς ἀνάξιους, ἂν ποτέ τὸ πλησιάσουν...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

	σελ.
Χ. Μπάρακλη: Ἡ ἀρχαία Ἑλληνική φιλοσοφία στίς συμφορές τοῦ βίου	235
Χ.Α. Λοῖζου: Κοσμικός Νόμος: Ὁ βασικός νόμος τῆς δημιουργίας	241
Π. Ἀναγνώστου: Τό βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως	243
Ἄριστ. Οἰχαλιώτη: Πρόσβαση πρὸς τό Θεῖο	254
Ζ. Γούγουτα: Ἡ Ἐφεσος τῆς Ἀρτέμιδος	263
Ἰάδας Μπρούμη: Ἕνας Δεκάλογος	264
Κ. Στεφανίδη: Ἀνατολή καί Δύσις	268
Α. Besant: Ἡ ἐνέργεια τῆς σκέψεως	279
Δημ. Ἰωαννίδη: Φιλοσοφικοί περιπάτοι	282
Ἀπό τίς συνομιλίες τοῦ Κριναμούρτι. Διαλογισμός καί ὄνειρα	285
Κ. Μελισσαρόπουλος: Οἱ Ἀπόστολοι εἶπαν	289
Δ. Τσικνόπουλου: Ἐπιλογή κριτηρίων	294
Συνεδριάσεις Στοῶν	295
Μεταξὺ μας	296

©ΡΗΣΚΕΙΑ ΥΠΕΡΤΕΡΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΣΚΕΨΕΩΣ
Βουκουρεστίου 25 Κωδ. Ταχ. 106 71, Ἀθήναι Τηλ. 362.0702

Ἰδρυτής ἸΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἰδιοκτησία Θεοσοφικῆ Ἐταιρία ἐν Ἑλλάδι

Ἐκδότης-Διευθυντής Πολ. Ἀντζάκας

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ Π. Αναγνωστοῦ, Π. Παπασολιωτῆ

Ἔτος 36ον • Ἰουλιος - Σεπτέμβριος 1991 • Τεύχος 202

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ φιλοσοφία στὶς συμφορὲς τοῦ βίου

τοῦ Χαράλ. Μπάρακλη

Ἡ ἀνισότητα πού ὑπάρχει μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ὡς πρὸς τίς συνθήκες πού γεννήθηκαν καὶ ὡς πρὸς τὰ διάφορα περιστατικά καὶ τίς δοκιμασίες πού περνοῦν στὴ ζωὴ τους, δημιουργοῦν ἓνα προβληματισμό γιὰ κάθε σκεπτόμενο ἄνθρωπο. Τὸ ἐρώτημα πού θέτει εἶναι, ἂν ὅλα τὰ σημαντικὰ γεγονότα πού συμβαίνουν στὴ ζωὴ του (διαφορετικά γιὰ κάθε ἄνθρωπο) καὶ πού δὲν ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴ θέλησή του, εἶναι συμπτωματικά καὶ τυχαία, ἢ ἂν ὑπάρχει κάποια σκοπιμότητα καὶ δικαιοσύνη. Ὅσοι στρέφονται πρὸς τὴ φιλοσοφία καὶ ἰδιαίτερα πρὸς τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦμα, ἐντυπωσιάζονται ἀπὸ τίς ὀρθολογικὲς του ἀπόψεις.

Ἡ θέση τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας στὶς συμφορὲς τοῦ βίου θεμελιώνεται στὶς ἀπόψεις της γιὰ τὴν ὑπαρξὴ καὶ τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, γιὰ τὴν ἐξέλιξη καὶ ἀποθῆωσή της καὶ τέλος γιὰ τίς λειτουργίες πού ὑπάρχουν στὴ φύση τῆς μετενάρκωσης καὶ τῆς εἰμαρμένης. Ὁ Πλάτων στὴν «Πολιτεία» (611A), ἀναπτύσσει τὸ θέμα τῆς ψυχῆς διεξοδικά καὶ σὲ κάποιο σημεῖο

καταλήγει: «Ἄφοῦ λοιπόν ἡ ψυχὴ δὲν καταστρέφεται ἀπὸ κανένα κακὸ, οὔτε δικῶ της, οὔτε ξένο, εἶναι ὀλοφάνερο πὼς αὐτὸ ἀναγκαστικὰ εἶναι ἓνα ὄν αἰώνιο»(1). Γιά τὴν ἐξέλιξη καὶ θεοποίηση τῆς ψυχῆς ὁ Πλούταρχος στοὺς «Παράλληλους Βίους» (Ρωμύλος, 28), γράφει: «Οἱ ψυχές, ἂν καθαρθοῦν καὶ ἐξαγνισθοῦν τελειῶς, ἀποβάλλοντας κάθε τι ποῦ εἶναι θνητὸ καὶ ἐμπαθές, πολὺ φυσικὰ καὶ σύμφωνα μὲ τὴ Θεία Δικαιοσύνη, μεταβάλλονται ἀπὸ ἄνθρωποι σὲ ἥρωες, ἀπὸ ἥρωες σὲ ἡμίθεους καὶ ἀπὸ ἡμίθεοι σὲ θεοὺς(2). Τὸ ἔργο τῆς ψυχικῆς ἐξελιξεως εἶναι μακροχρόνιο, ἐνῶ τὸ ὑλικὸ σῶμα ἔχει περιορισμένη ζωὴ. Μετὰ τὸν λεγόμενον θάνατο αὐτοῦ, ἡ ψυχὴ ἐπανέρχεται σὲ νέο ὄργανισμό, συνεχίζει τὴν ἐξέλιξή της καὶ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται μέχρις ὅτου τελειωθεῖ καὶ νικήσει τὸ περιβάλλον τῆς γῆς. Ὁ Πλάτων στὸ ἔργο του «Μένων» (81B), ἀναφέρει: «Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθάνατη καὶ συμβαίνει, ἄλλοτε μὲν νὰ τελειώνει (τὴ συνεργασία της μὲ τὸ σῶμα), πράγμα ποῦ ὡς γνωστόν οἱ ἄνθρωποι τὸ ὀνομάζουν θάνατο, ἄλλοτε νὰ ξαναγεννιέται, ἀλλὰ ποτέ δὲ χάνεται»(3).

Ἡ λειτουργία τῆς μετενσάρκωσης εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὸ νόμο τῆς εἰμαρμένης. Σύμφωνα μὲ τὸ νόμο αὐτὸ, ὁ ἄνθρωπος διέρχεται ἀναγκαστικὰ ὀρισμένα γεγονότα στὴ ζωὴ του, τίς περισσότερες φορές ὄχι εὐχάριστα καὶ ἐνίοτε δοκιμασίες σκληρές, ποῦ ἔχουν σκοπὸ νὰ τὸν ἐκπαιδεύσουν, νὰ τὸν διδάξουν καὶ νὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ προσαρμοστεῖ μὲ τοὺς φυσικοὺς καὶ πνευματικοὺς νόμους, ἐφ' ὅσον παρεκκλίνει. Ὁ τρόπος αὐτὸς ἐξελιξεως τῶν ψυχῶν εἶναι σοφὸς καὶ ἀποτελεσματικὸς, γιατί καμιά διδασκαλία δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ νὰ ἀντιληφθεῖ ὁ ἄνθρωπος τὴν ἐσφαλμένη του πορεία, ἢ τὸ κακὸ ποῦ διαπράττει, ἐκτός ἀπὸ τίς δοκιμασίες καὶ τὸν πόνο. Δηλαδή νὰ ὑποστεῖ ὁ ἴδιος τὸ κακὸ ποῦ ἐπραξε στοὺς ἄλλους. «Κάμεις καλὸ, κάμεις κακὸ, θά' ρθει γυρεῦντάς σε», λέει ἡ σοφία τοῦ λαοῦ. Ἄπὸ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς

1. Οὐκοῦν ὁπότε μὴδ' ὑφ' ἐνός ἀπόλλυται κακοῦ, μήτε οἰκείου μήτε ἄλλοτριου, δῆλον ὅτι ἀνάγκη αὐτὸ αἰεὶ ὄν εἶναι.
2. Τὰς ψυχὰς παντάπασιν οἰεσθαι κατὰ φύσιν καὶ δικὴν θεῖαν ἐκ μὲν ἀνθρώπων εἰς ἥρωας, ἐκ δ' ἥρῶων εἰς δαίμονας, ἐκ δὲ δαιμόνων, ἂν τέλεον ὡσπερ ἐν τελετῇ καθαρθῶσι καὶ ὀσιωθῶσιν ἅπαν ἀποφυγοῦσαι τὸ θνητὸν καὶ παθητικόν... εἰς θεοὺς ἀναφέρεσθαι.
3. Φασὶ γάρ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθάνατον, καὶ τοτὲ μὲν τελευτᾶν, ὃ δὴ ἀποθνήσκειν καλοῦσι, τοτὲ δὲ πάλιν γίνεσθαι, ἀπόλλυσθαι δ' οὐδέποτε.

του δηλαδή δημιουργεί ο άνθρωπος την είμαρμένη του. Έφ' ὅσον παρεκλίνει από φυσικές και ἠθικές ἀρχές ὑφίσταται κυρώσεις, πού δέν ἔχουν σκοπό τήν ἐκδίκηση, ἀλλά τήν συνέτιση καί τήν θεραπεία. Πληρώνει ὁ ἄνθρωπος τά πάθη του, τά σφάλματα πού δέν ἀναγνωρίζει, τίς κακές του πράξεις, τίς ἀδικίες πού ἔκαμε ἢ καί ἀμείβεται γιά ὅ,τι καλό καί ὠφέλιμο ἔπραξε. Μέ τόν τρόπο αὐτό δημιουργεῖται πλέον στήν ψυχή του μία ἀποστροφή πρὸς τήν ἀδικία, τήν κακία, τήν ὑπερηφάνεια, τήν σκληρότητα καί τόν ἐγωισμό καί μετά ἕνας προβληματισμός γιά ἀλλαγὴ πορείας στή ζωὴ του. Βεβαίως ὁ ἄνθρωπος δέ θυμᾶται τίς προηγούμενες ἐνσαρκώσεις του καί ἐπομένως τά παλιά σφάλματά του. Μένει ὅμως μετά τό θάνατο τοῦ σώματος μέ τήν ἴδια του τήν ψυχή, μέ τίς ἴδιες τίς ἀτέλειες καί πάθη. Αὐτὴ ἡ ψυχὴ ἐνσαρκώνεται στό νέο του σῶμα καί ἐπομένως θά ἔχει τήν ἴδια ἀκριβῶς κατάσταση καί ποιότητα πού εἶχε πρὶν ἐγκαταλείψει τόν προηγούμενο ὀργανισμό της. Διακόπτεται μόνο ἡ δράση της, λόγω τοῦ θανάτου τοῦ μέσου ἐνεργείας της, πού εἶναι ὁ ὀργανισμός. Πρέπει ὁ ἄνθρωπος ἐπομένως νά ἔχει ἐμπιστοσύνη στά συμβαίνοντα, ὅτι κάποιο σκοπὸ ὑπηρετοῦν, κάποιο μήνυμα ὑπάρχει, ὅτι εἶναι πάντα γιά τό καλό του καί τό σπουδαιότερο ὅτι εἶναι δίκαια καί καθορισμένα καί ὄχι ἀδίκαια καί τυχαῖα. Μετά τοὺς προβληματισμούς αὐτοὺς ὀφείλει νά στραφεῖ πρὸς τό ἔργο τῆς αὐτοβελτίωσης, μέ τόν αὐτοέλεγχο τῶν πράξεων του καί νά βαδίσει τό δρόμο τῆς καλοσύνης, τῆς ἀγάπης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀληθείας καί γενικά τῆς ἐναρέτου ζωῆς. Ὁ μεγαλύτερος ἐπικός ποιητὴς τῆς ὑψηλῆς Ὀμηροῦ, στήν Ὀδύσεια (Α, 33-35), βάζει στό στόμα τοῦ Δία τὰ ἑξῆς λόγια: «Τί κρίμα, νά τὰ βάζουν οἱ ἄνθρωποι μέ τοὺς θεοὺς. Γιατί ἰσχυρίζονται ὅτι ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς βρίσκουν οἱ δυστυχίες του, ἐνῶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μέ τίς ἀδικίες τους περνοῦν δυστυχίες, χωρίς νά τοὺς φταίει ἢ μοῖρα τους»(4). Στό ἀνθολόγιο τοῦ Στοβαίου (ΡΘ, 19), τοῦ λόγιου αὐτοῦ τοῦ 5ου μ.Χ. αἰῶνα, πού συγκέντρωσε γνωμικά καί ἠθικά ἀποφθέγματα τῶν ἀρχαίων σοφῶν, βρίσκουμε ἕνα ἀπόσπασμα πού ἀποδίδεται στόν ἴδιο τόν Σωκράτη. Λέγει ὅτι: «Τὸ νά κατηγορεῖς τὴ μοῖρα σου γιά μία συμφορὰ πού σέ βρῆκε, εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα μ' ἐκείνον πού κάνει δίκη στόν ἀνταγωνιστὴ του, ἐπειδὴ νικῆθηκε σ' ἕνα ἀθλητι-

4. Ὡ πόποι, οἶον δὴ νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιῶνται.
 ἔξ ἡμέων γάρ φασὶ κάκ' ἐμμεναί· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 σφῆσιν ἀτασθαλίησιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσι.

κό αγώνα»(5). Ὁ σώφρων ἄνθρωπος σέβεται τή μοίρα καί προσαρμόζεται σ' αὐτήν, ἐνῶ ὁ ἀλόγιστος ἀγανακτεῖ καί συντριβεται. Πολύ χαρακτηριστικά μιὰ λαϊκή παροιμία λέει: «Ἐκεῖνον πού θέλει, οἱ Μοῖρες τόν ὀδηγοῦν, ἐκεῖνον πού δέ θέλει, τόν σέρνουν». Οἱ ποιητές τῆς κλασικῆς ἐποχῆς ἐστήριξαν τήν ὑπόθεση πολλῶν τραγωδιῶν στήν εἰμαρμένη. Κατέληξαν δέ νά ποῦν ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀδύνατο νά ἀποφύγη τή μοίρα του, ὅ,τι καί νά κάνει. Ἡ ἔκφραση αὐτή εἶναι διάχυτη σ' ὅλο τόν ἀρχαῖο κόσμο.

Δέν εἶναι δυνατόν νά ἐννοήσουμε τίς σκέψεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων γιά τίς δοκιμασίες τῆς ζωῆς, ἐάν πρῶτα δέν γνωρίζουμε τίς λειτουργίες τῆς μετενσάρκωσης καί τῆς εἰμαρμένης, γιατί σ' αὐτές κυρίως ἐστήριζαν τίς ἀπόψεις τους στό θέμα αὐτό. Συμφορές στή ζωή εἶναι πολλές. Παραδείγματα, ἡ ἔλλειψη ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου, ἡ προσώπων ἀπό τό περιβάλλον του, οἱ στερήσεις τῶν ἀπαραιτήτων γιά τή ζωή, οἱ ἐνοχλήσεις καί καταδιώξεις πού ὑφίσταται ἀπό τήν κακία τῶν ἀνθρώπων, οἱ παντοειδεῖς ταιλαιπωρίες πού διέρχεται καί ὅταν ἀκόμα κάνει τό χρέος του, οἱ τυραννίες, τά δεινά τοῦ πολέμου, οἱ θάνατοι προσφιλῶν προσώπων. Τί ἔχει εἰπωθεῖ γιά ὅλα αὐτά; Ἡ ὑπομονή καί ἀκόμα ἡ σκέψη ὅτι κάποιος σκοπός ὑπάρχει ὅταν ὑποφέρουμε πού ἀποβλέπει πάντα στήν ἐξέλιξη τῆς ψυχῆς μας. Ὁ στωϊκός φιλόσοφος Μάρκος Αὐρήλιος, στό ἔργο του «Τά εἰς ἑαυτόν» ((I, ε), γράφει: «Ὅ,τι καί ἂν σοῦ συμβεῖ, αὐτό ἀπό πολύ καιρό προοριζόταν σέ σένα, καί ἡ περιπλοκή τῶν αἰτίων ὑφαίνει πάντα τή δική σου ὑπαρξη μέ τό συμβάν αὐτό»(6). Ὁ ἴδιος πάλι φιλόσοφος, σέ ἄλλο σημεῖο τοῦ ἔργου του αὐτοῦ (Δ, ι) λέει: «Κάθε τι πού γίνεται γίνεται δίκαια... Δέν ἐννοῶ μόνο ὅτι γίνεται σύμφωνα μέ τή φύση τῶν πραγμάτων, ἀλλά καί σύμφωνα μέ τό δίκαιο, σάν νά μοίραζε κάποιος στόν καθένα ἐκεῖνο πού τοῦ ἀξίζει»(7).

Γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν συμφορῶν στή ζωή, σπουδαῖο καί ἀποφασιστικό ρόλο παίζει ἡ ὑπομονή. Ὁ τραγικός ποιητής Εὐριπίδης στό ἔργο του «Μήδεια» (στ. 1018) γράφει: «Πρέπει ὁ κάθε ἄνθρωπος νά δέχεται ὑπομονετικά τίς συμφορές»(8). Ἀλλά καί ὁ ἐθνικός

5. Ταυτόν ἐστίν ἐν γυμνικῷ ἀγῶνι ἠττηθέντα ὑβρεως δικην τῷ ἀνταγωνιστῇ λαχεῖν καί ἐν τῷ ζῆν νικῶμενον ὑπό τῆς τύχης ἐγκαλεῖν αὐτῇ.
6. Ὅτι ἂν σοι συμβαίη τοῦτό σοι ἐξ αἰῶνος προκατεσκευάζετο· καί ἡ ἐπιπλοκή τῶν αἰτίων συνέκλωθε τήν τε σὴν ὑπόστασιν ἐξ αἰδίου καί τήν τούτου σύμβασιν.
7. Πᾶν τό συμβαῖνον δικαίως συμβαίνει... οὐ λέγω μόνον κατὰ τό ἐξῆς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τό δίκαιον καί ὡς ὑπό τινος ἀπονέμοντος τό κατ' ἀξίαν.
8. Κούφως φέρειν χρή θνητόν ὄντα συμφοράς.

μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός έξυμνει τήν ύπομονή: «Μεγάλο πράμα ή ύπομονή!... κλει θησαυρούς» (Έλεύθεροι Πολιορκημένοι).

Ο Έπίκτητος στό «Έγχειρίδιο» (Κεφ. ΙΖ), γράφει ότι εϊμαστε στή ζωή σαν τούς ήθοποιούς, πού τούς έχει δοθει ένας ρόλος χωρίς νά τόν έχουν διαλέξει εκείνοι. Συγκεκριμένα αναφέρονται τά έξης: «Νά θυμάσαι πώς εϊσαι ήθοποιός σ' ένα δράμα, όπως τό θέλει ό δημιουργός του· αν εϊναι σύντομο σε σύντομο, αν εϊναι μεγάλο, σε μεγάλο. Αν θέλει νά παριστάνεις τό φτωχό, νά δέχεσαι τό ρόλο μέ αλήθοφάνεια και συνέπεια· τό ίδιο κι αν θέλει νά παριστάνεις τόν ανάπηρο, τόν άρχοντα και τόν άπλό πολίτη, γιατί ή δικιά σου άρμοδιότητα εϊναι νά παιξεις καλά τό πρόσωπο πού σου δόθηκε· ή έκλογή όμως του προσώπου δέν ανήκει σε σενα»(9). Μία παραίνηση για τήν αντιμετώπιση των συμφορών δίνει ό Πλάτων στήν «Πολιτεία» (604 Β-С): «Τό πιο καλό πού έχουμε νά κάνουμε στίς συμφορές μας, εϊναι νά παραμένουμε όσο γίνεται περισσότερο ήρεμοι και νά μήν άγανακτούμε. Δέν αξίζει κανένα από τ' ανθρώπινα νά του άποδίδουμε πολύ μεγάλη σημασία»(10). Για τό θάνατο των προσφιλών μας προσώπων, ό Πλούταρχος στά «Ήθικά» (474D), αναφέρει: «Πρέπει ν' ακολουθήσουμε τήν άποψη του Αναξαγόρα, εξαιτίας τής όποιας αναφώνησε, όταν πέθανε τό παιδί του: «Ήξερα ότι γέννησα θνητό»(11). Στο «Έγχειρίδιο» του Έπίκτητου (Κεφ. ΙΑ), ύπάρχει μία συμβουλή νά μη δενόμαστε στή ζωή μέ πρόσωπα και πράγματα:

«Νά μήν πεις για όποιοδήποτε πράγμα ότι τό «έχασα», αλλά ότι τό «άπέδωσα». Πέθανε τό παιδί σου; Άπεδόθη. Πέθανε ή γυναίκα σου; Άπεδόθη. Σου κλέψανε τήν περιουσία σου; Μά και αυτή άπεδόθη. Όσο σου δίνεται νά τό έχεις, φρόντιζε το, ως κάτι ξένο, όπως οι παραστικοί τό ξενοδοχείο»(12).

9. Μέννησο ότι ύποκριτής εϊ δράματος, οϊου αν θέλη ό διδάσκαλος· αν βραχύ, βραχέως· αν μακρόν, μακρού· αν πτωχόν ύποκρίνασθαι σε θέλη, ίνα και τουτον ευφυώς ύποκρίνη. αν χωλόν, αν άρχοντα, αν ιδιώτην. Σόν γάρ τουτ' εστι, τό δοθέν ύποκρίνασθαι πρόσωπον καλώς· έκλεξασθαι δ' αυτό άλλου.
10. Ότι κάλλιστον ό τι μάλιστα ήσυχίαν άγειν εν ταϊς ξυμφοραις και μη άγανακτεϊν... ουτε τι των ανθρωπίνων αξιον ον μεγάλης σπουδης.
11. Έξεστι γάρ τής Αναξαγόρου διάθεσιν, αφ' ής επί τη τελευτη του παιδος ανεφώνησεν, «Ήδειν θνητόν γεννήσας».
12. Μηδέποτε επί μηδενός ειπης ότι «Άπώλεσα αυτό» αλλ' ότι «Άπέδωκα». Τό παιδιον άπέθανεν; άπεδόθη. Ή γυνή άπέθανεν; άπεδόθη. Τό χωριον αφηρέθη; Ουκοϋν και τουτο άπεδόθη... μέχρι δ' αν διδώ ως άλλοτριου αυτού επιμελου, ως του πανδοχειου οι παριόντες.

Καταλήγουμε ότι για τις συμφορές που περνάει ο άνθρωπος στη ζωή του, θά πρέπει να μην άγανακτεί, να όπλιζεται με ύπομνη και να έχει πίστη στη Θεία Δικαιοσύνη. Νά θυμάται ότι οι δοκιμασίες έχουν πάντα ένα τέλος και γι αυτό να μην χάνει τό ήθικό του και να υποφέρει με γενναιότητα τή θέληση τής μοίρας του. Ό Πλάτων στην «Πολιτεία» (613A) μās λέει: «Γιά τό δίκαιο άνθρωπο, είτε φτωχάινει, είτε άρρωσταίνει, είτε του συμβαίνει κάτι άπ' όλα όσα θεωρούμε κακά, αυτά θά του βγούν σε καλό, ή όσο ζει, ή και μετά τό θάνατό του». (13)

13. Ούτως άρα ύποληπτέον περί του δίκαιου άνδρός, εάν τ' έν πενία γιγνηται εάν τ' έν νόσοις ή τινι άλλω τών δοκούντων κακών, ώς τούτω ταυτα εις άγαθόν τι τελευτήσει ζώντι ή και άποθανόντι.

ΚΟΣΜΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ: Ο ΒΑΣΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Χ.Α. ΛΟΪΖΟΥ

Όταν τό κύμα τοῦ ὠκεανοῦ ἔρχεται σέ ἐπαφή μέ βαθύτερα ἐπίπεδα νεροῦ, γίνεται περισσότερο δυνατό: Ἐτσι ὅταν ἡ συνείδηση διευρύνεται γιά νά ἀγκαλιάσει βαθύτερα πεδία σκέψης, τό κύμα τῆς σκέψης γίνεται περισσότερο δυνατό.

Ἡ διευρυμένη δυνατότητα τῆς συνείδησης, μεγαλώνει τή δύναμη τοῦ νοῦ μέ ἀποτέλεσμα τήν αὐξημένη ἐνέργεια καί δημιουργία. Ὁ ἄνθρωπος γενικά χρησιμοποιεῖ μόνο ἓνα μικρό μέρος τῆς συνολικῆς δυνατότητας τοῦ νοῦ πού κατέχει· ἔτσι τώρα ἀρχίζει νά χρησιμοποιεῖ ὅλη αὐτή τή δυνατότητα τῆς διάνοιας. Στρέφοντας τήν προσοχή ἐσωτερικά σέ περισσότερο ἐκλεπτυσμένα πεδία σκέψης μέχρι πού ὁ νοῦς νά ὑπερβεῖ τήν ἐμπειρία καί τίς πλέον ἐκλεπτυσμένες σκέψεις καί νά φτάσει στήν πηγή τῆς σκέψης. Αὐτή ἡ διαδικασία διευρύνει τήν συνείδηση (τό συνειδητό μέρος τοῦ νοῦ) καί ταυτόχρονα τή φέρνει σέ ἐπαφή μέ τήν «Δημιουργική Διάνοια» ἀπό τήν ὁποία πηγάζει κάθε σκέψη.

Ἡ σκέψη (ὡς παρόρμηση) ἀρχίζει ἀπό τό «ἐσωτερικό ἤσυχο (σιωπηλό) δημιουργικό κέντρο», ὡς φυσική ἀπό τόν πυθμένα τῆς θάλασσας. Ἐτσι ὅπως ἀνεβαίνει πρὸς τά πάνω γίνεται μεγαλύτερη, φθάνοντας δέ στό συνειδητό ἐπίπεδο τοῦ μυαλοῦ, γίνεται ἀρκετά μεγάλη γιά νά γίνει ἀντιληπτή ὡς σκέψη, καί ἀπό ἐκεῖ ἐξελισσεται σέ ὁμιλία καί μετὰ σέ δράση.

Στρέφοντας τήν προσοχή πρὸς τό ἐσωτερικό ὁ νοῦς πηγαινέει ἀπό τήν ἐμπειρία τῆς σκέψης στό συνειδητό ἐπίπεδο (B) σέ περισσότερο ἐκλεπτυσμένες καταστάσεις τῆς σκέψης μέχρι πού τό μυαλό φθάνει στήν πηγή τῆς σκέψης (A) στό ἀγνό πεδίο τῆς Δημιουργικῆς Διάνοιας. Αὐτή ἡ ἐσωτερική παρεία τοῦ μυαλοῦ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τήν διεύρυνση τῆς συνείδησης (ἀπό τό W1 στό W2).

Ἡ συνεχῆς ἀλλαγὴ τῆς δημιουργίας, ἡ ὁποία διακρίνεται ἀπό τήν ἀτέλειωτη ποικιλομορφία τῆς, φαίνεται νά εἶναι θεμελιωμένη πάνω σέ ἓνα σταθερό –πού δέν ἀλλάζει– πεδίο ὑπαρξης. Ὁ ρυθμὸς τῆς φύσης φαίνεται νά ἀκολουθεῖ ὀρισμένο πρότυπο. Ὁ ἄπειρος ἀριθμὸς γαλαξιών στήν ἀπέραντη δομὴ τοῦ Κοσμικοῦ Χώρου φαίνεται ὅτι κινεῖται σύμφωνα μέ ὀρισμένο σχέδιο–πλά-

νο. Ἡ δημιουργία, ἐξέλιξη καὶ ρευστοποίηση τῶν πάντων φαίνεται νὰ ἀκολουθεῖ μιὰ ὀρισμένη διαδικασία. Τὰ πάντα ἀλλάζουν, ἀλλὰ αὐτὴ ὅλη ἡ συνεχῆς ἀλλαγὴ φαίνεται νὰ βρίσκεται πάνω σὲ μιὰ βάση ἢ ὅποια δὲν ἀλλάζει.

Τὸ ὕδρογόνο καὶ ὀξυγόνο εἶναι ἀέρια. Συνδυάζονται μεταξύ τους γιὰ νὰ δημιουργήσουν τὸ νερὸ (H_2O). Οἱ ιδιότητες τῶν ἀερίων ἀλλάζουν στὶς ιδιότητες τοῦ νεροῦ, ἀλλὰ τὸ ὕδρογόνο καὶ ὀξυγόνο παραμένουν $-H-$ καὶ $-O-$. Πάλι, ὅταν τὸ νερὸ καταψυχθεῖ καὶ μετατραπεῖ σὲ πάγο, ὑπάρχει κάποια δύναμη, κάποιος νόμος, ὁ ὁποῖος διατηρεῖ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ὑδρογόνου καὶ Ὀξυγόνου. Ὁ νόμος ὁ ὁποῖος δὲν ἐπιτρέπει στὸ ὕδρογόνο καὶ ὀξυγόνο νὰ ἀλλάζουν σὲ ὅτιδήποτε ἄλλο εἶναι ἡ «ἀμετάβλητη βάση» τῶν νόμων ποὺ ἔχουν τὴν εὐθύνη ἀλλαγῆς τοῦ ἀερίου σὲ ὑγρὸ καὶ τοῦ ὑγροῦ σὲ στερεό.

Κοσμικὸς Νόμος, εἶναι αὐτὸς ὁ νόμος ποὺ διατηρεῖ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ βασικοῦ καὶ τελικοῦ συστατικοῦ τῆς δημιουργίας—Ἀπόλυτο Ὄν. Τὸ Ὄν παραμένει Ὄν χάρις στὸν Κοσμικὸ Νόμο, ὁ ὁποῖος γεννᾷ τοὺς διάφορους νόμους στὰ διάφορα στρώματα τῆς δημιουργίας. Παρ' ὄλον ποὺ αὐτοὶ οἱ ποικίλοι νόμοι τῆς φύσης εἶναι ἄμεσα ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν συντήρηση καὶ ἐξέλιξη τοῦ σύμπαντος, ἡ βάση των εἶναι ὁ ἐσωτερικὸς Κοσμικὸς Νόμος στὸ ἐπίπεδο τοῦ Ὄντος.

Ὅταν ὁ νοῦς ὑπερβεῖ καὶ τὴν πλέον ἐκλεπτυσμένη κατάσταση σκέψης καὶ φτάσει στὴν κατάσταση τῆς συνειδήσεως τοῦ Ὄντος ἢ Ἀγνῆς Συνειδήσεως, φτάνει στὸ πεδίο τοῦ Κοσμικοῦ Νόμου. Βγαίνοντας ἐξω ἀπὸ αὐτὴ τὴν κατάσταση, εἶναι ὅπως ὅταν ἓνας κοινὸς ἄνθρωπος μπαίνει στὸ γραφεῖο τοῦ Προέδρου τοῦ Κράτους καὶ ἐξερχόμενος ἀπὸ αὐτὸ προικίζεται μὲ τὴν εὐμένεια τοῦ Προέδρου. Τότε ὅλοι ποὺ βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὸν Πρόεδρο ἀρχίζουν νὰ διάκεινται εὐμένως μαζί του καὶ νὰ τοῦ προσφέρουν ὅλη τους τὴν ὑποστήριξη καθοδηγώντας τις δραστηριότητές του πρὸς αἴσιον τέλος.

Ὅταν ὁ νοῦς ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ πεδίο τοῦ Ὄντος, τὸ πεδίο τοῦ Κοσμικοῦ Νόμου – στὸ σχετικὸ πεδίο τῆς δραστηριότητος τὸ ὁποῖο βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση ἀμέτρητων νόμων τῆς φύσης, αὐτόματα ἀπολαμβάνει τῆς ὑποστήριξης τοῦ Κοσμικοῦ Νόμου, καὶ αὐτὸ καθιστᾷ δυνατὴ τὴν ἐκπλήρωση κάθε φιλοδοξίας καὶ τῆς τελικῆς ἐκπλήρωσης στὴ ζωὴ.

Γι' αὐτὸ ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἔχει ἀνυψωθεῖ στὴν Κοσμικὴ Συνείδηση εἶναι στερεωμένη ἐσωτερικὰ στὸ πεδίο τοῦ Κοσμικοῦ Νόμου καὶ δέχεται αὐτόματα τὴν ὑποστήριξη ὅλων τῶν νόμων τῆς φύσης.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΣ ΕΡΜΟΥ ΤΟΥ ΤΡΙΣΜΕΓΙΣΤΟΥ

Π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

Τό «Βιβλίον τῆς ἀποκαλύψεως» Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου, ἀποτελεῖ σοβαρόν ἀπόκτημα, διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἑσωτερικὴν βιβλιογραφίαν καὶ ἰδιαίτερα διὰ κάθε Τέκτονα ἐσωτεριστὴν ὁ ὁποῖος ἀντιλαμβάνεται τὸν ἰδιαίτερον λόγον τῆς ὑπάρξεως τοῦ Τεκτονικοῦ συστήματος.

Ὁ ἀδ. Ἀντώνιος Κουνάνης ἐπεμελήθη μετὰ μεγάλης προσοχῆς τὴν ἀπόδοσίν του εἰς τὴν Ἑλληνικὴν προκειμένου νὰ βοηθήσῃ τὸν σοβαρόν ἐρευνητὴν τῆς ἰδεολογίας τοῦ συστήματος αὐτοῦ, πού διδάσκει καὶ ἀποκαλύπτει διὰ συμβόλων καὶ ἀλληγοριῶν Ἀληθείας, Φυσικὰς καὶ Πνευματικὰς.

Ὁ Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος, ὁ διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος Αἴγυπτιακὸς θεὸς Θῶθ, εἶναι αὐτὸς εἰς τὸν ὁποῖον ἀποδίδονται πολλὰ ἔργα, ἐπὶ τῆς Ἑσωτερικῆς φιλοσοφίας τοῦ 2ου π.Χ. αἰῶνος ἢ καὶ μέχρι τὸν 1ον μ.Χ. αἰῶνα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσα. Ἀπὸ τὸ ὄνομά του δέ, ἔλαβεν τὸ ὄνομά της ἡ Ἑρμητικὴ Φιλοσοφία, διὰ τὴν ὁποῖαν ὠμίλησαν ἀκόμη καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας.

Μυθολογεῖται ὅτι ὁ Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος, μετὰ τὸν βιβλικὸν κατακλυσμὸν, ἀνακαλύπτει τὴν μίαν ἐκ τῶν δύο στηλῶν (τὴν δευτέραν ἀνακαλύπτει ὁ θεῖος Πυθαγόρας ἀργότερον) ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ υἱοὶ τοῦ Λάμεχ εἶχον χαράξει κάθε ἀληθῆ Γνώσιν. Τὴν Γνώσιν αὐτὴν ἀποκάλυψεν ὁ Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος εἰς τὰ διασωθέντα ἔργα του, Ποιμάνδρην, Σμαράγδινον Πίνακα καὶ τὸ Ὑπέρτατον Μυστικόν τοῦ Κόσμου πού εἶναι ὅμοιον μέ τὸ « Ὑπέρτατον Βασιλικόν Μυστικόν».

Τό ἔργον αὐτό διέσωσεν εἰς μετάφρασίν του ὁ Θεόφραστος Παράκελσος, ἰατρός, χημικός καὶ ἐσωτεριστής, ἐμπνευσμένος ἀπὸ τὴν Πλατωνικὴν Θεολογία ἢ Θεοσοφία τῆς ἐποχῆς του.

Οἱ Ἑρμητικοὶ φιλόσοφοι ἰσχυρίζονται ὅτι ὅλοι οἱ σοφοὶ τῆς ἀρχαιότητος, Πλάτων, Σωκράτης, Πυθαγόρας κ.ἄ. εἶχον μυηθεῖ εἰς τὰ μυστήρια τῆς ἐπιστήμης των. Ἐπίσης καὶ οἱ διάσημοι Τεκτ. Πικε, Ραγον, Ραpus κ.ἄ. εἶχον στενὴν σχέσιν μέ τὴν Ἑρμητικὴν φιλοσοφίαν καὶ εἶναι γεγονός ὅτι ὁ Τεκτονισμός, ἀποξενούμενος τυχόν, τῆς μυστηριακῆς καὶ ἐσωτερικῆς του μορφῆς, θὰ ἀπέβαιεν ἀπλοῦν σωματεῖον ἢ σχολὴ κοινωνικῆς ἠθικῆς, διδασκομένης, ὅλως ἀδικαιολογήτως, δι' ἀλληγοριῶν καὶ περιφράσεων ἐν πολλοῖς ἀκατανοήτων.

Κατόπιν τούτων φρονοῦμεν ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ πολὺτιμον βοήθημα, διὰ κάθε ἐσωτεριστὴν καὶ σοβαρόν μελετητὴν ἐσωτεριστὴν καὶ δημοσιεύεται εἰς τὸν **ΙΛΙΣΟΝ**.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΣ ΕΡΜΟΥ ΤΟΥ ΤΡΙΣΜΕΓΙΣΤΟΥ

Θεόφραστος Παράκελσος

ΜΕΤΑΦΡ. Α. ΚΟΥΝΑΝΗΣ

ΘΕΜΑ: ΤΟ ΥΠΕΡΤΑΤΟΝ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
(Δημοσιεύεται διά πρώτην φοράν)

Ὁ Ἑρμῆς, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἄλλοι φιλόσοφοι, οἱ ὁποῖοι ἤκμασαν κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἔχουν πρωτοπαρουσιάσει τὰς Τέχνας καὶ εἰδικώτερον ἔχουν διερευνήσει τὰ μυστήρια τῆς Ἑσωτερικῆς Δημιουργίας. Ἐπιμόνως ὅλοι ἀνεζήτησαν κάποιον μέσον διὰ τοῦ ὁποίου τὸ ἀνθρώπινον σῶμα νὰ μπορεῖ νὰ ἀποφύγη τὴν ἀποσύνθεσιν, καθιστάμενον ἀθάνατον.

Ὅλοι οἱ ἐρευνηταὶ ἔλαβον τὴν ἀπάντησιν ὅτι: δὲν ὑπάρχει κάτι πού μπορεῖ νὰ ἀπελευθερώσῃ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἀπὸ τὸν θάνατον. Ἀλλὰ, ὑπάρχει ἘΝΑ ΟΝ που μπορεῖ νὰ ἀναβάλλῃ τὴν ἀποσύνθεσιν, νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν νεότητα καὶ νὰ ἐπιμηκύνῃ τὴν σύντομον ἀνθρωπίνην ζωὴν, ὅπως ἐγίνε εἰς τοὺς Γενάρχας. Διότι ὁ θάνατος ἐτέθη ὡς τιμωρία εἰς τοὺς πρώτους γονεῖς μας Ἀδὰμ καὶ Εὐὰ καὶ συνεπῶς οὐδέποτε θὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τους.

Ἔτσι, ὄχι μόνον οἱ ὡς ἄνω Φιλόσοφοι, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀνεζήτησαν τὸ ΟΝ αὐτό, καταβαλόντες πολὺ κόπον καὶ μόχθον, κατέληξαν δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αὐτό που διατηρεῖ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἀπὸ τὴν φθορά καὶ ἐπιμηκύνει τὴν ζωὴν, διευθύνει ἑαυτό, σχετικῶς μὲ τὰ ἄλλα στοιχεῖα, ὡς νὰ ἦταν ὅμοιον τῶν Οὐρανίων καὶ ἐξ αὐτοῦ κατενόησαν ὅτι ὁ Οὐρανός εἶναι μία οὐσία ἄνω τῶν Τεσσάρων Στοιχείων. Καὶ ἀκριβῶς ὅπως τὰ Οὐράνια, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἄλλα στοιχεῖα, ὑπεστήριχθησαν ὡς ἡ πέμπτη Οὐσία (διότι εἶναι ἀκατάλυτα, ἄφθαρτα, σταθερά, ἀκίνητα καὶ δὲν ἐπιδέχονται οὐδεμίαν μίξιν), ἔτσι ἐπίσης αὐτὸ τὸ ΟΝ (συγκριθέν μὲ τὰς δυνάμεις τοῦ σώματός μας) εἶναι ἄφθαρτος αἰθερία οὐσία, ἀποξηραίνουσα ὅλα τὰ περιττὰ τῶν σωμάτων μας καὶ φιλοσοφικῶς ἐκλήθη μὲ τὸ ὡς ἄνω ἀναφερόμενο ὄνομα.

Δὲν εἶναι θερμόν καὶ ξηρόν ὡς τὸ πῦρ, οὔτε κρύον καὶ ὑγρόν ὡς τὸ ὕδωρ, οὔτε θερμόν καὶ ὑγρόν ὡς ὁ ἀήρ, οὔτε ξηρόν καὶ κρύον ὡς ἡ γῆ. Ἀλλὰ εἶναι μία δυναμικὴ, τελεία ἐξίσωσις ὅλων τῶν Στοιχείων, μιά ὀρθὴ μίξις τῶν φυσικῶν δυνάμεων, ἡ πλεόν ἰδιαιτέρως ἔνωσις τῶν πνευματικῶν ἀρετῶν, μιά ἀδιάλυτος, ἀδιάρ-

ρηκτος μονάς σώματος και ψυχῆς, εἶναι ἡ γνησιωτέρα και εὐγενικωτέρα οὐσία ἐνός αἰωνίου σώματος, ἡ ὁποία δὲν μπορεῖ νά ὑποστῆ βλάβη ἢ καταστροφή ἀπό τὰ Στοιχεῖα και δημιουργεῖται ὑπό τῆς Βασιλικῆς Τέχνης.

Ὁ Ἀριστοτέλης διὰ τοῦ ΟΝΤΟΣ αὐτοῦ παρασκεύασε ἓνα μῆλον, διὰ τῆς ὁσμῆς τοῦ ὁποίου ἐπεμήκυνε τὴν ζωὴν, ἐπρεπε ὁμως ὁ λήπτης 15 ἡμέρας πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατόν του, νά μὴν μπορῆ νά φάγη και νά πῆ ἔνεκα τοῦ μεγάλου γῆρατός του. Αὐτὴ ἡ πνευματικὴ Αἰθερία Οὐσία ἢ ΟΝ, ἀπεκαλύφθη ἄνωθεν εἰς τὸν Ἄδὰμ και ἐγινε ὁ μέγιστος πόθος τῶν Ἰερῶν Πατέρων. Ἐπίσης ὁ Ἐρμῆς και ὁ Ἀριστοτέλης τὸν ἀποκαλοῦν Ἀλήθεια χωρὶς Ψεῦδη, τὸ πλέον ἀξιόπιστον ὄλων τῶν πραγμάτων, τὸ Μυστικὸν ὄλων τῶν Μυστικῶν. Εἶναι τὸ Ὑστάτον και Ὑψιστον ΟΝ πού ἀνεζητήθη ὑπό τὰ Οὐράνια, ἓνα θαυμάσιον ἀποτέλεσμα και τέλεσμα φιλοσοφικῆς ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἀποκαλύπτονται οἱ δρόσοι τοῦ Οὐρανοῦ και αἱ ἐκλύσεις τῆς Γῆς.

Ὅλα ὅσα τὸ στόμα τοῦ ἀνθρώπου δὲν δύνανται νά ἐκστομίση εὐρίσκονται εἰς τὸ πνεῦμα αὐτό. Ὁ δὲ Μορίενους λέγει: «Ὅποιος τὸ ἔχει, ἔχει τὰ πάντα και δὲν χρειάζεται καμμιά ἄλλη βοήθεια. Διότι εἰς αὐτὸ ὑπάρχουν, ὅλη ἡ πρόσκαιρος εὐτυχία, ἡ σωματικὴ ὑγεία και ἡ γῆινός καλοτυχία. Εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς Πευμπουσίας, ἡ Πηγὴ πάσης Εὐθυμίας (ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τῆς Σελήνης), ὁ Προστάτης Οὐρανοῦ και Γῆς, ἡ Κινητήριος δύναμις τῆς Θαλάσσης και τοῦ Ἀνέμου, ὁ Παραγωγὸς τῆς βροχῆς, ὁ ὑποβαστάζων τὴν δύναμιν ὄλων τῶν πραγμάτων, ἓνα ἐξαιρετον πνεῦμα ἄνωθεν Οὐρανίων και πνευμάτων, δίδον Ὑγείαν, Χαράν, Εἰρήνην, Ἀγάπην, ἀπομακρύνον τὴν Μακροχρόνιον Ἐχθραν, ἀποφέρον Χαράν, ἐκδιώκον τὸ Κακόν, θεραπεύον ὅλας τὰς Ἀσθενείας ἀμέσως, καταστρέφον τὴν Φτώχειαν, και τὴν Μιζέριαν, ὁδηγόν εἰς ὅλας τὰς καλὰς πράξεις, ἐμποδίζον ὅλας τὰς κακὰς σκέψεις και πράξεις, δίδον εἰς τὸν ἀνθρωπον ὅ,τι ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά του, φέρον εἰς τὸν εὐσεβῆ γῆινην τιμὴν και μακροζωῖα, ἀλλὰ εἰς τὸν ἀνήθικον, ὁ ὁποῖος καταχρᾶται αὐτοῦ, Μακραίωνα Τιμωρίαν.

Εἶναι τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, πού ὁ κόσμος δὲν μπορεῖ νά ἀντιληφθῆ χωρὶς τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἢ χωρὶς τὴν καθοδήγησιν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὸ γνωρίζουν. Τὸ ἴδιον εἶναι μυστηριώδους φύσεως, ἀξιοθαυμάστου δυνάμεως και ἀπεριορίστου ἰσχύος. Οἱ Ἅγιοι, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου, ἐπόθησαν νά κοιτάξουν τὸ πρόσωπόν του.

Κατὰ τὸν Ἀβικέννα τὸ πνεῦμα αὐτὸ ὠνομάσθη ἡ Ψυχὴ τοῦ Κόσμου. Διότι, ὅπως ἡ Ψυχὴ κινεῖ ὅλα τὰ μέλη τοῦ Σώματος, ἔτσι

καί τό Πνεῦμα αὐτό κάνει νά κινουῦνται ὅλα τά σώματα. Ὅπως ἡ Ψυχή εἶναι εἰς ὅλα τά μέλη τοῦ Σώματος, ἔτσι καί τό πνεῦμα αὐτό εἶναι εἰς ὅλα τά στοιχειώδη δημιουργήματα.

Ἄνεζητήθη ὑπό πολλῶν καί ἀνευρέθη ὑπό ἐλαχίστων. Βλέπεται ἐξ' ἀποστάσεως καί εὐρίσκεται πλησίον, διότι ὑπάρχει εἰς κάθε πράγμα, εἰς πάντα τόπον καί χρόνον, ἔχει τās δυνάμεις ὄλων τῶν δημιουργημάτων, ἡ δράσις του ἐκτείνεται εἰς ὅλα τά στοιχεῖα καί αἱ ποιότητες ὄλων τῶν πραγμάτων ὑφίστανται ἐντός αὐτοῦ, ἀκόμη καί εἰς ὑψίστην τελειότητα. Δυνάμει τῆς αἰθερίας αὐτῆς οὐσίας, ὁ Ἄδάμ καί οἱ Γενάρχει διετήρησαν τήν ὑγεία καί τήν ζωή τους, μέχρις ἀπωτάτης ἡλικίας, ἐπίσης μερικοὶ ἐξ αὐτῶν διεκοσμήθησαν μέ μεγάλα πλοῦτη.

Ὅταν τοῦτο ἀνεκαλύφθη ὑπό τῶν φιλοσόφων, κατόπιν ἐπιμόνου καί ἐπιμόχθου ἐργασίας, οὗτοι ἀμέσως τό ἔκρυσαν ὑπό συμβολικὴν μυστηριώδη γλώσσαν καί εἰς παραβολάς, ἀπό φόβον μήπως γίνη γνωστόν εἰς τοὺς ἀναξίους καί οὕτω «οἱ μαργαρίται ἐρρίπτοντο ἐμπροσθεν τῶν χοίρων». Διότι ἂν ἐγένετο γνωστόν εἰς τόν οἰονδήποτε, θά ἔπαυον κάθε ἐπιμέλειαν καί ἐργασίαν καί ὁ ἄνθρωπος θά ἐπόθη μόνον αὐτό τό ΟΝ, οἱ ἄνθρωποι θά ἔζον ἀνόμως καί ὁ κόσμος θά ἐκαταστρέφετο, δεδομένου ὅτι θά ἐπροκάλουν τόν Θεόν, διὰ τῆς φιλαργυρίας καί τῆς ὑπερβολῆς των.

Διότι ὁ ὀφθαλμός δέν εἶδε, τό οὖς δέν ἤκουσε, οὔτε ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου συναισθάνθη ὅτι ὁ Οὐρανός φυσικῶς ἐνεσωματώθη μέ τό Πνεῦμα αὐτό. Διὰ τοῦτο συντόμως θά ἀπαριθμήσω μερικὰς τῶν ἰδιοτήτων του, πρὸς τιμὴν τοῦ Θεοῦ, ὅπως οἱ πιστοὶ εὐσεβάστως ἐκθειάζουν Αὐτόν εἰς τὰ δῶρα Αὐτοῦ, (Τό δῶρον αὐτό τοῦ Θεοῦ θά περιέλθῃ μετά εἰς αὐτούς) καί θά δείξω μερικὰς τῶν δυνάμεων καί τῶν ἀρετῶν πού κατέχει εἰς οἰονδήποτε δημιούργημα. Ἐπίσης εἶναι ὀρατόν ἐξωτερικῶς καί ἔτσι διακρίνεται ἀμέσως.

Εἰς τήν πρώτην του κατάστασιν, ἐμφανίζεται ὡς ἓνα μὴ ἀγνόν γήινον σῶμα, πλήρες ἀτελειῶν. Τότε ἔχει γήινον φύσιν, θεραπεύει τās ἀσθενείας καί πληγὰς εἰς τās σπλάγχνα τοῦ ἀνθρώπου, παράγει καλὴν καί κατακαίει τήν ἀλαζόνα σάρκα, ἀποδιώκει τήν ὄλην δυσοσμίαν καί θεραπεύει γενικῶς, ἐσωτερικῶς καί ἐξωτερικῶς.

Εἰς τήν δευτέραν του φύσιν, ἐμφανίζεται ὡς ἓνα ὕδατῶδες σῶμα, κατὰ τι ὠραιότερον τοῦ προηγουμένου, διότι (ἂν καί ἀκόμη ἔχει τās ἀλλοιώσεις του) ἡ ἀρετὴ του εἶναι μεγαλυτέρα. Εἶναι πολὺ πλησιέστερον τῆς Ἀληθείας καί ἀποτελεσματικώτερον εἰς

ἔργα. Εἰς τόν τύπον αὐτόν θεραπεύει τό κρουλόγημα καί τοὺς ὑψηλοὺς πυρετοὺς καί εἶναι ἐξαιρετόν κατὰ τῶν δηλητηρίων, τό ὁποῖον κινεῖται ἀπό τήν καρδίαν καί τοὺς πνεύμονας, θεραπεῦον τό ἴδιον τόν τραυματισθέντα ἢ πληγωθέντα, καθαρίζον τό αἷμα καί λαμβανόμενον τρίς τῆς ἡμέρας προκαλεῖ μεγάλην ἀνακούφισιν εἰς ὅλας τὰς ἀσθενείας.

Κατά τήν τρίτην του φύσιν, ἐμφανίζεται ὡς ἓνα ἀερῶδες σῶμα, ἐλαιώδους φύσεως, σχεδόν ἐλεύθερον ἀπό ὅλας τὰς ἀτελείας, εἰς τόν τύπον αὐτόν κάνει πολλά ἀξιοθαύμαστα ἔργα, παράγει δύναμιν καί ὁμορφιά εἰς τό σῶμα καί (μία μικρή ποσότης περιέχεται εἰς τήν τροφήν) ἀποτρέπει τήν μελαγχολίαν καί θερμαίνει τήν χολήν, αὐξάνει τήν ποσότητα τοῦ αἵματος καί τοῦ σπέρματος, οὕτως ὥστε ἡ συχνή αἱμορραγία νά γίνεται ἀπαραίτητος. Διευρύνει τὰ ἀγγεῖα τοῦ αἵματος, θεραπεύει μαραμμένα μέλη, ἀποκαθιστᾷ τήν δύναμιν τοῦ βλέμματος καί εἰς τὰ ἄτομα μεγάλης ἡλικίας μετακινεῖ ὅ,τι εἶναι περιττόν, καί προχωρόν ἀνακουφίζει τὰ μέλη.

Εἰς τήν τετάρτην του φύσιν, ἐμφανίζεται εἰς πύρινον τύπον (ὄχι ἀπολύτως ἐλεύθερον ἀπό ὅλας τὰς ἀτελείας, ἀκόμη ὑπάρχει κάτι ὕδατώδες καί ὄχι ξηρόν ἀρκετά, ἔχει πολλὰς ἀρετάς, κάνει τόν γέρον νέον καί ἀνασταίνει τοὺς εὐρισκομένους εἰς τό σημεῖον τοῦ θανάτου. Διότι ἂν δοθῇ, ἐντός οἴνου, ποσότης ἐξ αὐτοῦ τοῦ πυρός βάρους ἐνός κόκκου κριθῆς, ἔτσι ὥστε νά φθάσῃ εἰς τόν στόμαχον, πηγáνει εἰς τήν καρδίαν του, ἀνανεῶνει αὐτόν ἀμέσως, ἀπομακρύνει ὅλην τήν προγενεστέραν ὑγρασίαν καί δηλητήριον καί ἀποκαθιστᾷ τήν φυσικήν θερμότητα τοῦ ἥπατος. Λαμβανόμενον ἀπό τοὺς ἡλικιωμένους εἰς μικράς δόσεις, ἐξαφανίζει τὰς ἀσθενείας τῆς ἡλικίας, δίδον εἰς αὐτοὺς νεανικὰς καρδίας καί σῶματα. Ὡς ἐκ τούτου καλεῖται τό Ἐλιξήριον τῆς Ζωῆς.

Εἰς τήν Πέμπτην καί τελευταίαν του φύσιν, ἐμφανίζεται εἰς λαμπρόν καί φωτεινόν τύπον ἄνευ ἐλαττωμάτων, λάμπει ὡς ὁ Χρυσός καί ὁ Ἄργυρος, κατέχον ὅλας τὰς προγενεστέρας του δυνάμεις καί ἀρετάς εἰς ὑψηλότερον καί ἀξιοθαύμαστον βαθμόν. Τά φυσικά του ἔργα ἐκλαμβάνονται ὡς θαύματα. Ὅταν ἐτέθη εἰς τὰς ρίζας νεκροῦ δένδρου, αὐταὶ ἀνεγεννήθησαν καί ἐφύησαν φύλλα καί καρποί. Μιά λάμπα τῆς ὁποίας τό ἔλαιον ἀνεμίχθη μέ τό πνεῦμα αὐτό, συνέχιζε νά καιῆ συνεχῶς ἄνευ ἐλαττώσεως. Μετατρέπει τὰ κρύσταλλα εἰς τοὺς πλέον πολυτίμους λίθους ὅλων τῶν χρωμάτων καί κάνει πολλά ἄλλα ἀπίστευτα θαυμάσια, τὰ ὁποῖα δέν πρέπει νά ἀποκαλυφθοῦν εἰς τοὺς ἀναξίους,

θεραπεύει όλα τὰ νεκρά καὶ ζῶντα σώματα ἄνευ ἄλλου φαρμάκου. Ἐδῶ μάρτυς μου ὁ Χριστός ὅτι δέν ψεύδομαι, διότι ὅλαι αἱ οὐράνιαι ἐπιδράσεις εἶναι ἐνωμένοι καὶ συνδυασμένοι ἐντός αὐτοῦ. Αὐτὴ ἡ αἰθερία οὐσία ἀνακαλύπτει ἐπίσης ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, μετατρέπει ὅλα τὰ μεταλλικά σώματα εἰς χρυσόν καὶ δέν ὑπάρχει τι ὅμοιον αὐτῆς ὑπὸ τὸν Οὐρανόν.

Τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἶναι τὸ ἀρχικῶς κεκρυμμένον μυστικόν, δωρηθὲν ἀπὸ τὸν Θεόν εἰς ὀλίγους ἀγίους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐνεφάνιζον τὰ ὠφέλη του πρὸς δόξαν Αὐτοῦ. Εἰς τὸν πύρινον τύπον διαμένει εἰς τὸν ἀέρα καὶ ὁδηγεῖ τὴν γῆν μὲ τὸν ἑαυτὸν της πρὸς τὸν Οὐρανόν, καθ' ὅσον ἀπὸ τὸ σῶμα του ἐκεῖ, κυλοῦν ὀλόκληροι ποταμοὶ ζῶντος ὕδατος.

Τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἵπταται διὰ μέσου τῶν Οὐρανῶν ὡς πρῶινή ἀχλύς, ὁδηγεῖ τὸ καιόμενον πῦρ του εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἔχει τὸν λάμποντα κόσμον του εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἄν καὶ τὰ γραφόμενα ἐδῶ μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ἀπὸ τὸν ἀναγνώστη ὡς ἀνακριβῆ, ὅμως διὰ τὸν μεμυημένον εἶναι ἀληθῆ καὶ θετικά, ὅταν ἡ κεκρυμμένη αἴσθησις ἀντιλαμβάνεται κανονικῶς. Διότι ὁ Θεός εἶναι ὑπέροχος εἰς τὰ ἔργα Του καὶ ἡ σοφία Του εἶναι ἄνευ τέλους.

Τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἰς τὸν πύρινον τύπον καλεῖται SAUDARACA.

Εἰς τὸν ἀερώδη KYPRICK.

Εἰς τὸν ὕδατώδη AZOTH.

Εἰς τὸν γήϊνον ALCOHOPH καὶ ALIOCOSOPH.

Ὅθεν ἐξαπατοῦνται, μὲ τὰ ὀνόματα αὐτά, ὅσοι νομίζουν ὅτι ἀναζητῶντες χωρὶς καθοδήγησιν, θὰ εὑρουν τὸ Πνεῦμα αὐτὸ τῆς Ζωῆς εἰς ἄγνωστα εἰς τὴν Τέχνην μας πράγματα. Διότι ἂν καὶ τὸ πνεῦμα ποῦ ἀναζητῶμεν, χάριν τῶν ἰδιοτήτων του καλεῖται μὲ τὰ ὡς ἄνω ὀνόματα, ὅμως τὸ ἴδιον δέν εἶναι εἰς τὰ σώματα αὐτά, ἀλλὰ καὶ δέν μπορεῖ νὰ εἶναι. Διότι ἓνα ἐξηγνισμένον πνεῦμα δέν μπορεῖ νὰ ἐμφανισθῆ παρά μόνον εἰς σῶμα κατάλληλον πρὸς τὴν φύσιν του. Ἐν τούτοις ἀπεκλήθη μὲ πολλὰ ὀνόματα, μὴ ἐπιτρέπον εἰς οὐδένα νὰ φαντασθῆ ὅτι ὑπάρχουν διάφορα πνεύματα, διότι ἂν καὶ λέγῃ ὅ,τι ἕκαστος ἐπιθυμεῖ, δέν εἶναι παρά ἓνα πνεῦμα ἐργαζόμενον παντοῦ καὶ πάντοτε.

Αὐτὸ εἶναι τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον, ὅταν ἀνατέλλῃ φωτίζει τοὺς Οὐρανοὺς, ὅταν δῦῃ ἐνσωματώνει τὴν ἀγνότητα τῆς Γῆς καὶ ὅταν ἐπῶάζῃ ἀγκαλιάζει τὰ ὕδατα. Τὸ πνεῦμα αὐτὸ ὀνομάζεται Ραφαήλ, ὁ Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, τὸ λεπτότατον καὶ ἀγνότατον, τὸ ὁποῖον οἱ ἄλλοι ὑπακούουν ὡς βασιλεῶν των.

Ἡ πνευματικὴ αὐτὴ οὐσία δὲν εἶναι οὔτε οὐρανία οὔτε καταχθονία, ἀλλὰ ἀερῶδες, ἀγνόν καὶ ὑγιές σῶμα, εἰς τὸ μέσον μεταξὺ τοῦ ὑψίστου καὶ τοῦ κατωτάτου, χωρὶς αἰτία, ἀλλὰ ἀποδοτικόν εἰς ἔργα καὶ τὸ πλέον ἐκλεκτόν καὶ ὁμορφον ὄλων τῶν οὐρανίων πραγμάτων.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ τοῦ Θεοῦ εἶναι πάρα πολὺ βαθεῖα διὰ νὰ κατανουθῆ, διότι εἶναι τὸ τελευταῖον, τὸ μέγιστον καὶ ὑψιστον μυστικόν τῆς Φύσεως. Εἶναι τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ποῦ εἰς τὴν Ἀρχὴν ἐπλήρωσεν τὴν Γῆν καὶ ἐπάσασε ἄνωθεν τῶν ὑδάτων, ποῦ ὁ κόσμος δὲν μπορεῖ νὰ συλλάβῃ χωρὶς τὴν εὐγενικὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὴν καθοδήγησιν ἐκείνων οἱ ὅποιοι τὸ γνωρίζουν. Ὁλος ὁ κόσμος τὸ ποθεῖ διὰ τὴν ἀρετὴν του, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ ἐκτιμηθῆ δεόντως. Διότι φθάνει εἰς τοὺς πλανήτας, παράγει τὰ σύννεφα, ἐκδιώκει τὰς ὀμίχλας, δίδει τὸ φῶς του εἰς ὅλα τὰ πράγματα, στρέφει τὸ πᾶν πρὸς τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην, χωρηγεῖ ὑγίαν καὶ ἀφθονίαν πλούτου, καθαρίζει τὴν λέπραν, ἐνδυναμώνει τὸν ὀφθαλμόν, ἀποβάλλει τὴν λύπην, ἀνακαλύπτει ὅλους τοὺς κεκρυμμένους θησαυροὺς καὶ γενικῶς θεραπεύει ὅλας τὰς ἀσθενείας.

Διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ οἱ Φιλόσοφοι ἐφηῦρον τὰς Ἑπτὰ Ἐλευθερίους Τέχνας καὶ ἐξ αὐτῶν ἐκόμισαν τὰ ὠφέλη των. Διὰ τοῦ ἰδίου ὁ Μωϋσῆς ἔκανε τὰ χρυσὰ Ἀγγεῖα εἰς τὴν Κιβωτόν καὶ ὁ βασιλεὺς Σολομῶν ἔκανε ὑπέροχα ἔργα πρὸς τιμὴν τοῦ Θεοῦ. Ὁθεν ὁ Μωϋσῆς κατασκεύασε τὸν φορητόν Ναόν (ΣΜ: Ἡ Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου), ὁ Νῶε τὴν Κιβωτόν, ὁ Σολομῶν τὸν Ναόν. Δι' αὐτοῦ ὁ Ἐζδρας ἀπεκατέστησε τὸν Νόμον καὶ ἡ Μύριαμ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μωϋσέως, ἐγίνε φιλόξενη. Ὁ Ἀβραάμ, ὁ Ἰσαάκ καὶ ἄλλοι δίκαιοι ἄνθρωποι, εἶχαν μακροχρόνιον ἀφθονίαν καὶ πλοῦτη καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι, οἱ κατέχοντες αὐτό, ἀμέσως ἐξεθεΐαζον τὸν Θεόν.

Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀπόκτησις του εἶναι πολὺ ἐπίμοχθος, πολὺ περισσότερον τοῦ Χρυσοῦ καὶ τοῦ Ἀργύρου. Διότι εἶναι τὸ κάλλιστον ἐξ ἐκείνων τῶν θνητῶν πραγμάτων, ποῦ ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ποθῆσῃ, οὐδὲν δύναται νὰ συγκριθῆ μὲ αὐτό καὶ μόνον εἰς αὐτό ὑπάρχει ἡ ἀλήθεια. Διὰ τοῦτο ἐκλήθη ἡ Λίθος καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας. Εἰς τὰ ἔργα του δὲν ὑπάρχει ἡ οἰησις, ἡ προσευχὴ του δὲν δύναται νὰ ἐκφρασθῆ ἰκανοποιητικῶς.

Εἶμαι ἀνίκανος νὰ ὀμιλήσω ἀρκετὰ περὶ τῶν ἀρετῶν του, διότι αἱ καλαὶ ἰδιότητες καὶ δυνάμεις του εἶναι πέραν τῶν ἀνθρωπίνων σκέψεων, ἄφατοι ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην γλῶσσαν καὶ εἰς αὐτό εὐρίσκονται αἱ ἰδιότητες ὄλων τῶν ὑπάρξεων. Ναί, δὲν ὑπάρχει τι βαθύτερον εἰς τὴν Φύσιν.

ᾠ! Ἀμέτρητον βάθος τῆς Σοφίας τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία οὕτως ἤνωσες καὶ περιέλαβες εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἰσχύιν αὐτοῦ τοῦ Ἐνός Πνεύματος τὰς ιδιότητες ὅλων τῶν ὑπαρχόντων σωμάτων!

ᾠ! Τί ἀνείπωτη τιμὴ καὶ ἄπειρη χαρὰ ἐχορηγήθη εἰς τὸν θνητὸν ἄνθρωπον! Διότι τὰ καταστραφέντα πράγματα τῆς Φύσεως ἀποκαθίστανται μὲ τὴν ἀρετὴν τοῦ λεχθέντος Πνεύματος.

ᾠ! Μυστήριον τῶν Μυστηρίων, τὸ πλέον ἀπόκρυφον τῶν μυστικῶν ὅλων τῶν πραγμάτων καὶ θεραπευτικόν καὶ φάρμακον αὐτῶν!

Ἐσὺ ἡ ὑστάτη ἀνακάλυψις εἰς τὰς γηϊνοὺς φύσεις, τὸ ὕστατον δῶρον εἰς τοὺς Γενάρχας καὶ τοὺς Σόφρωνας, ὁ μέγιστος τῶν ἀνθρωπίνων πόθων!

ᾠ! Τί θαυμάσιον καὶ ἀξιέπαινον πνεῦμα εἶναι ἡ ἀγνότης, εἰς αὐτὴν εὐρίσκεται ὅλη ἡ χαρὰ, τὰ πλοῦτη, ἡ γονιμότης τῆς ζωῆς καὶ ἡ τέχνη τῶν τεχνῶν, μιὰ δύναμις ἡ ὁποία χορηγεῖ εἰς τοὺς μεμυημένους ὅλας τὰς ὑλικὰς χαράς!

ᾠ! Ποθητὴ Γνώσις, Ἐσὺ ἡ πλέον ἀξιαγάπητη ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα ὑπὸ τὸν κύκλον τῆς Σελήνης, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Φύσις ἰσχυροποιεῖται, ἡ καρδιά καὶ τὰ μέλη ἀνανεώνονται, ἡ ἀκμάζουσα νεότης διατηρεῖται, τὸ γῆρας ὑποχωρεῖ, ἡ ἀδυναμία ἀποκαθίσταται, τὸ κάλλος διατηρεῖται εἰς ὅλην του τὴν τελειότητα καὶ ἡ ἀφθονία ἐξασφαλιζεται εἰς ὅλα τὰ πράγματα πρὸς ἰκανοποίησιν τῶν ἀνθρώπων!

ᾠ! Ἐσὺ πνευματικὴ οὐσία, ἀξιέραστη ἐξ ὅλων τῶν πραγμάτων!

ᾠ! Ἐσὺ θαυμασία δύναμις, ἰσχυροποιοῦσα ὅλον τὸν κόσμον!

ᾠ! Ἐσὺ ἀκατανίκητη ἀρετὴ, ὑψίστη ὅλων τῶν ὑπαρχόντων, ἂν καὶ περιεφρονήθης ἀπὸ τὴν ἄγνοια, εἰς τὸν σοφὸν εὐρίσκεις μεγάλη ἐκτίμησιν, τιμὴ καὶ δόξα, πού ἐνεργοῦσα διὰ τῶν χυμῶν (ΣΜ: Οἱ 4 βασικοὶ χυμοὶ τοῦ σώματος), ἀφυπνίζεις τὸν νεκρὸν καὶ ἀποκαθιστᾷς τὴν φωνή του.

ᾠ! Ἐσὺ θησαυρὸς τῶν θησαυρῶν, μυστήριον τῶν μυστηρίων, κληθεῖσα ἀπὸ τὸν Ἀβικέννα «Ἀνείπωτος Οὐσία» ἡ καθαρότερα καὶ τελειώτερα ψυχὴ τοῦ κόσμου, τὸ πολυτιμότερον ὑπάρχον ὑπὸ τὸν Οὐρανόν!

Ἀπροσδιορίστου φύσεως καὶ ἰσχύος, ὑπέροχον εἰς ἀρετὴν καὶ μὴ ἔχον ὅμοιον μεταξὺ τῶν δημιουργημάτων, κατέχον ὅλας τὰς ἀρετὰς ὅλων τῶν σωμάτων ὑπὸ τὸν Οὐρανόν! Διότι ἐξ ἴσου κυλᾷ τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς, τὸ ἔλαιον καὶ βάλαμον τῆς αἰωνίας θεραπείας καὶ οὕτως ἐθεράπευσες μὲ βάλαμον καὶ ὕδωρ ἀπὸ τὸν βράχον (λίθον).

Διά τοῦτο ὁ Μαριένους λέγει: Αὐτός ὁ ὁποῖος τό ἔχει, ἔχει ὅλα τὰ πράγματα. Εὐλόγημένο Ἐσὺ, Κύριε, Θεέ τῶν πατέρων μας, ὁ Ὅποῖος ἔδωσες εἰς τοὺς Προφήτας τὴν γνώσιν αὐτὴν καὶ τὴν κατανόησιν καὶ οἱ ὁποῖοι τὰς ἔκρυσαν (ἀπό φόβον μήπως ἀποκαλυφθοῦν εἰς τοὺς τυφλοὺς καὶ κατεκλύζοντο ἔτσι ἀπό κοσμική ἀθεότητα) διὰ τὰ ὁποῖα ὁ σοφός καὶ ὁ εὐσεβής δοξάζουν Ἐσέ!. Διότι οἱ ἀποκαλύπτοντες τὸ μυστήριον τοῦ ΟΝΤΟΣ αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀναξίους εἶναι διασπαρταὶ τῆς σφραγίδος τῆς Οὐρανοῦ Ἀποκαλύψεως, προσβάλλουν τὴν Μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι ἐπισύρουν ἐπ' αὐτῶν πολλὰς δυστυχίας καὶ τιμωρίας Αὐτοῦ.

Διά τοῦτο, ἐκλιπαρῶ ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι κατέχουν τὴν Γνώσιν αὐτὴν, νὰ μὴν τὴν μεταλαμπαδεύσουν εἰς οὐδένα, ἐκτός ἐκείνου ὁ ὁποῖος εἶναι Εὐσεβής, εἶναι ἀποδεδειγμένης ἀρετῆς καὶ προσεύχεται εἰς τὸν Θεόν, ὁ Ὅποῖος ἔδωσε ἕναν τέτοιον θησαυρόν εἰς τὸν ἄνθρωπον. Πολλοὶ τὸν ἀναζητοῦν ἀλλὰ ὀλίγοι τὸν εὐρίσκουν. Ἐπομένως οἱ ἀκάθαρτοι καὶ οἱ ζῶντες εἰς τὴν κακίαν, εἶναι ἀνάξιοι αὐτοῦ.

Ἡ Τέχνη αὐτὴ ὑποδεικνύεται μόνον εἰς εὐσεβῆ προϊόντα, διότι εἶναι ἀτίμητος. Ἀνωτέρω ὠρκίσθη ἑνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι δέν ψεύδομαι, ἂν καὶ φαίνεται ἀδύνατον εἰς τοὺς τρελλοὺς, ὅτι κάποιος ἔχει ἐξερευνήσει τὴν Φύσιν τόσον ἐσωτερικά.

Ὁ Παντοδύναμος δοξάζεται διότι ἐδημιούργησε τὴν Τέχνην αὐτὴν καὶ διότι τὴν ἀποκαλύπτει εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς Αὐτόν.

Ἄμην

Ἐδῶ ὀλοκληρῶνεται ἡ πολῦτιμος καὶ ἐξαιρετος αὐτὴ ἐργασία ὀνομασθεῖσα: «ἡ ἀποκάλυψις τοῦ ἀποκρύφου πνεύματος», ὅπου εὐρίσκονται κεκρυμμένα τὰ μυστικά καὶ μυστήρια τοῦ κόσμου.

Τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἶναι μιά θεϊκὴ μεγαλοφυΐα, θαυμασία καὶ μεγαλοπρεπῆς δύναμις, πού ἀγκαλιάζει ὀλόκληρον τὸν κόσμον καὶ ὑποτάσσει τὰ Στοιχεῖα καὶ τὴν Πέμπτην Οὐσίαν.

Τὸν Τρισμέγιστόν μας Spagyrous
Ἰησοῦν Χριστόν
ἐκθειάζεται καὶ δόξα ἀθάνατος
ΑΜΗΝ

Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ

Οι διάφορες προσπάθειες για να πραγματώσει ο άνθρωπος τούς σκοπούς, πού έβαλε σά στόχο, γεμίζουν τή ζωή του μ' άγώνες. Μπορεί οι άγώνες του νά έχουν σκοπούς ένάντια σέ κάθε άξια, πού θεμελιώνονται οι ανθρώπινες κοινωνίες για τήν πρόοδο και τήν πνευματική άνοδο. Έτσι αυτές οι άρνητικές αγωνιστικές προσπάθειες σβήνουνε μπροστά στην ίσορρόπηση κάθε διατάραξης τής άρμονίας. Γιατί ή δύναμη, πού ένεργεί τήν ίσορροπία είναι αντίθετη στις άρνητικές αγωνιστικές προσπάθειες. Όμως οι άγώνες για τήν Άλήθεια, τήν Έλευθερία, τήν Ίσότητα και τό Δίκαιο, είναι οι θετικοί, πού συγκρούονται μέ τις άρνητικές προσπάθειες είτε πηγάζουν άπό τούς ίδιους τούς άνθρώπους είτε άπό τή φύση.

Οι άγώνες για τήν Άλήθεια, όχι μόνο ν' άποκαλυφθει, αλλά και νά παρουσιασθει στους συνανθρώπους μας, συνθέτουν μία κατάσταση στόν αγωνιστή, πού πλησιάζει στά χαρακτηριστικά τής έσωτερικής όμορφιάς. Σέ κάθε κοινωνική έπανάσταση έχουμε πρώτα άγώνες για τήν ιδέα, πού χρωματίζει τούς σκοπούς της. Σέ κάθε άγώνα για τήν άτομική έπιβίωση του άνθρώπου κρύβεται ή συναισθηματική έπιθυμία για τήν πραγμάτωσή της. Σ' αυτήν ή όμορφιά βρίσκεται μέσα στόν αγωνιστή. Ο άνθρωπος πού άγωνίζεται αισθάνεται νά πλημμυρίζεται ή «ύπαρξή» του άπό τις ίδιες αντίδράσεις όπως και του καλλιτέχνη όταν βρίσκεται στή στιγμή τής δημιουργίας.

Ο Γάλλος συγγραφέας Ε.Ζ. Ροσταν στο «Συρανό ντέ Μπερζεράκ» γράφει ανάμεσα στ' άλλα: «Τί λέτε; Είναι άνώφελο; Τό ξέρω. Άλλά δέν άγωνίζεσαι μονάχα όταν έλπίζεις νά νικήσεις. Όχι! Όχι! Είναι πιό όμορφο όταν μάχεσαι άνώφελα. Ξέρω καλά ότι θά νικηθώ στο τέλος. Δέν έχει σημασία. Άγωνίζομαι! Άγωνίζομαι! Άγωνίζομαι!» Αυτό είναι τό σπουδαίο στους άγώνες μας. Γιατί πολλές φορές ξέρουμε ότι θά νικηθούμε και θά θυσιαστούμε. Κι' όμως άγωνιζόμαστε μέχρι θανάτου, γιατί ένα παράξενο όραμα όμορφιάς έρχεται και συγκλονίζει τόν ψυχοπνευματικό μας κόσμο. Είναι ο μαγνήτης, πού μās δίνει τή δύναμη για τήν αγωνιστική διάθεση, χωρίς ύπολογισμούς και όρθολογικές μεθοδικότητες.

Χωρίς αυτό τό όραμα τής όμορφιάς, πού άγκαλιάζει τήν ανθρώπινη ύπαρξη στους ποικίλους άγώνες, δέν θά είχαμε πρόο-

δο, οὔτε περιορισμό τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας. Στὴ δραματικὴ πορεία τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας βλέπουμε ἑκατομμύρια ἀνθρώπους νὰ πεθαίνουν μὲ τὸν χειρότερο τρόπο μέσα στοὺς ἀγῶνες τους γιὰ τίς μεγάλες ἀξίες τῆς Ἐλευθερίας, Ἰσότητος κι' Ἀδελφότητος. Πολλές φορές χωρὶς ἐλπίδα γιὰ μιὰ βέβαιη νίκη, ἀλλὰ ἢ αἴσθησι μιᾶς βαθιᾶς ἐσωτερικῆς ὁμορφιάς εἶναι τὸ κίνητρο γιὰ ἀτελειώτους ἀγῶνες.

Τὸ βαθύτερο νόημα κάθε ἀγῶνα εἶναι ἡ μετάβασι ἀπὸ μιᾶς κατάστασι σὲ ἄλλη καινούργια. Μερικὲς φορές ἔχουμε μιὰ ἀπατηλὴ ἰδέα ὅτι μπορεῖ ν' ἀγωνιζόμεστε γιὰ νὰ διατηρήσουμε τὸ παλιό. Ὅμως αὐτὸ εἶναι φαινομενικό. Ἐπιθυμοῦμε νὰ φτάσουμε σὲ κάτι τὸ νέο, σὲ κάτι τὸ δημιουργικό. Ὁ ἐρευνητής, ὁ ἄνθρωπος τῆς Τέχνης, ὁ ἀναμορφωτής κι' ἄλλοι ἀποτελοῦν ἓνα σύνολο ἀπὸ ἀγωνιστές. Σ' ὅλους αὐτοὺς ὑπάρχει μιὰ ἐνδόμυχι ἐπιθυμία γιὰ ἀρμονία κι' ἐνότητα, πού συνθέτουν τὴν ἐσωτερικὴ ὁμορφιά. Ἡ ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ταλαιπωρία μέχρι θανάτου δὲν εἶναι ἱκανὲς γιὰ νὰ σταματήσουν τοὺς ἀγῶνες. Γιατί ἡ Ἀρμονία κι' Ἐνότητα, πού τρέχουμε νὰ φτάσουμε εἶναι πιὸ δυνατὲς κι' ἄς μὴν ἔχουμε ἐλπίδα γιὰ βέβαιη νίκη. Ἡ ὁμορφιά στοὺς ἀγῶνες ἀκτινοβολεῖ σφαιρικὰ δυνάμεις, πού τοὺς κάνουν ἀξιους νὰ συνεχίζονται χωρὶς τέλος.

ΟΥΔΕΜΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΥΠΕΡΤΕΡΑ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΘΕΙΟ

– Υπάρχει μιά «Ἀλήθεια» τὴν ὁποία δὲν γνωρίζουμε καὶ πρὸς τὴν ὁποία βαδίζουμε καὶ εἴμαστε ἐντὸς Αὐτῆς καὶ δροῦμε.

Του ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ Ν. ΟΙΚΑΛΙΩΤΗ

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πνεῦμα κλεισμένο ἐντὸς σάρκινου σώματος, ἔχει δὲ καὶ ἓνα πνευματικό σώμα (ψυχὴ) τὸ ὁποῖο προορίζεται νὰ ἐπιζήσῃ τοῦ χοϊκοῦ.

Οἱ θρησκεῖες ἀσχολοῦνται κατὰ βάση μὲ τὸ καθῆκον καὶ τὸ ἔργο, κατὰ πράξη καὶ σκέψη, τοῦ ἀνθρώπου ὅσο βρίσκεται στὴν ἐπίγεια ζωὴ καὶ συσχετίζονται τοῦτο μὲ τὴν αἰώνια.

Γενικά εἶναι ἀποδεκτό ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει στὸ ἐπίγειο αὐτὸ στάδιο νὰ μὴ βαρύνει τὴν ψυχὴ του, ἀντίθετα μάλιστα θὰ πρέπει, μὲ τὴν σωστὴ καὶ οὐσιαστικὴ διαβίωσή του, νὰ τὴν ἀφήσῃ ἐλεύθερη πρὸς πλήρη προσαρμογὴ τῆς σ' ὅσο τὸ δυνατόν ὑψηλότερα πνευματικὰ ἐπίπεδα μετὰ τὴν ἐγκατάλειψη τοῦ γήϊνου βίου τῆς.

Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ ἂν ὁ κόσμος δημιουργήθηκε ἐκ τοῦ «μὴ ὄντος» ἢ ἀπὸ ὑπαρκτὴ κατάστασι (ἐκ τοῦ «ὄντος») ὑπάρχει ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων κάποια ἀθέλητη, ἀναγκαστικὴ κατὰ κάποιο λόγο, συμπόρευσι φιλοσοφίας καὶ θρησκείας, μὲ τὴν οὐσιαστικώτερη τῆς τελευταίας ἔννοια.

Οἱ ἰνδοτικὲς θρησκεῖες ὁμιλοῦν περὶ πλάνης («μάγια») τοῦ κόσμου τούτου, τὸ «νιρβάνα» δὲ θεωροῦν τὸ πρᾶγματι ὑπάρχον.

Ἡ «ἐλευθερία» γιὰ τὸ χριστιανισμό σημαίνει ἀνεξαρτησία ἀπὸ τίς ἐγκόσμιες ματαιότητες. Ὁ Παῦλος συμπληρώνει: Ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ.

Κατὰ Πλάτωνα ἡ «λύτρωσις» εἶναι ἐκτός τοῦ παρόντος κόσμου, εἶναι φυγὴ στὸν κόσμον τῶν «Ἰδεῶν», τὴ μόνη πραγματικότητα: Ἡ ἀλήθεια εἶναι «ἀπωτάτη». Ὁ Σωκράτης πάλι φέρεται λέγων πὼς δὲν θὰ ταίριαζε σὲ μυαλωμένο ἄνθρωπο νὰ ἐκλαμβάνει ὅτι τὰ πρᾶγματα ἔχουν ἀκριβῶς ἔτσι ὅπως τὰ εἶπε, πρᾶγμα πού πιθανότατα ἔδωσε λαβὴν στὸν Ἀριστοφάνη νὰ δυναμιτίσει τὴ βαθύτητα τοῦ «Ἐν οἶδα, ὅτι οὐδὲν οἶδα» καὶ νὰ τὸν παρουσιάσει σοφιστίζοντα («Νεφέλες»). Ἀλλὰ καὶ ὁ Εὐριπίδης θέτει θέμα ἀπατηλότητος τοῦ ἐγκόσμιου χώρου μὲ τὸ νὰ ρωτᾷ ἂν ἡ ζωὴ δὲν

είναι θάνατος κι ό θάνατος ζωή («Γοργίας» – «τίς δ' οίδεν, ει τό ζήν μέν έστι καταθανείν, τό καταθανείν δέ ζήν;») 'Ο Παρμενίδης, πού μπορεί νά θεωρηθεί άρχηγός τής έλεατικής σχολής, έλεγεν πώς τό σταθερόν ύπάρχει κι ότι μέ τή νόηση κι όχι μέ τίς άπατηλές αισθήσεις ('Αλλωστε ό Θεός διοικεί τό σύμπαν χωρίς νά έχει ανάγκη αισθητηρίων όργάνων και ύλικής δύναμης), ύπερβαίνοντας τή φαινομενικότητα («διά κόσμον έοικότα» τή χαρακτηρίζει) και τήν ύποκειμενικότητα, μπορούμε νά τό γνωρίσουμε. 'Ο δέ μέ όλους τούς κλάδους του έπιστητου άσχοληθείς Δημόκριτος πάλι πώς, ή άληθινή γνώση είναι κεινή πού χρησιμοποιεί τή σκέψη σαν άπαλλάσσεται από τούς δεσμούς τής αισθησης.

Στόν άνόθευτο Βουδδισμό, μέσον για τήν άπολύτρωση είναι ή έκμηδένιση κάθε αισθήματος και κάθε ένεργείας, ή λύτρωση δέ πρέπει νά έπιδιωχθεί μέ τίς δυνάμεις του άνθρώπου (προϋπόθεση ή σύλληψη του νοήματος «πραγματικότητα»).

'Η άσκητική πείρα τής Χριστιανικής 'Ορθοδοξίας ύποδεικνύει σαν μόνο δρόμο τή «μετάνοια».

Είναι άκόμη άληθές ότι τά «Μυστήρια» (όπως π.χ. τής 'Ελευσίνας μέ τά προελευσινιακά, τά Κρητικά, τών Καβείρων στή Σαμοθράκη, του Διονύσου, του Μίθρα και του 'Ορφέα) ύπήρξαν μία άπάντηση στην άνησυχία του άνθρώπου για τό θάνατο και μία διδαχή για τήν περαιτέρω πορεία του. Διδαχή αύτογνωσίας (σχετικά και τά έπιγράμματα στους πρόναους τών αρχαίων ιερών), καθάρσης από άπατηλότητες, διδαχή ψυχικής καθαρότητας.

Γενικά οι 'Θρησκείες και οι κατά καιρούς Μύστες και διδασκαλοι έχουν ένα κοινό ουσιώδες σημείο, πού συνοψίζεται κατά τον Συρέ σ' αυτήν τήν παραγγελία: 'Έρχεσαι από ένα Θείο κόσμο και μπορείς νά έπιστρέψεις σ' αυτόν αν θέλεις. 'Υπάρχει σέ Σέ κάτι έφήμερο και κάτι άιώνιο. Μή χρησιμοποιείς τό πρώτο, παρά για ν' αναπτύξεις τό δεύτερο.

'Όμως, ως από τά πιό πάνω, πολλά είναι περαιτέρω τά έρωτηματικά:

Λέμε τό Δελφικό «γνώθι σαυτόν», τό Χριστιανικό «άγάπα τον πλησίον σου ως έαυτόν», και τόσα άλλα. Τι άναλυτικότερα και ουσιωδέστερα κατά πραγματική διάσταση τό καθένα άπ' αυτά σημαίνει; Και πώς πάλι τό «καθένα» τους θά πραγματοποιηθεί; 'Ο έσωτερικός άνθρωπος και οι έκδηλώσεις του είναι, βλέπετε, ένας κόσμος δυσνόητος, λαβυρινθώδης. 'Υπάρχει ποικιλία άδιαφανών μειονεκτημάτων και άτελειών, πού, μάλιστα κατά κανόνα, περιπλέκονται μέ τίς αίτίες και διαστρέφουν τά περί τον έαυτό μας, άφαιρώντας έτσι τή δυνατότητα ουσιαστικής έφαρμογής τών διαφόρων άποφθεγματικών παραγγελμάτων.

Είναι γεγονός ότι οι περισσότεροι, αν όχι σχεδόν όλοι, στά μέσα της ζωής μας έχουμε μία ταυτότητα· είναι μία ταυτότητα για μās, δέν είναι όμως ή δική μας ταυτότητα.

Μιά ψυχανάλυση, μία ανατομία του έσωτέρου έαυτου, είτε αυτός έκδηλώνεται είτε όχι, δέν είναι καθόλου εύκολη. Κι αν δέν ξέρουμε τό καθετί πού μās βαραίνει τήν ψυχή, για ποιά κάθαρση πλέον μιλάμε, για ποιά προσπάθεια κατά τούς ήθικοφιλοσόφους, για ποιά «μετάνοια» τής άσκητικής Όρθοδοξίας, για ποιά επίκληση;

Μέ τήν έγκατάλειψη πάλι τής πλάνης τών εγκοσμίων, μέ τήν τυχόν έκμηδένιση τών αίτιών, έρωτάται, μήπως έπέρχεται άνυπαρξία συνειδητότητας; Τι άραγε νά συμβαίνει μέ τήν ύπερσυνειδησιακή κατάσταση του «νιρβάνα», ή άκόμη και του «παραδείσου» τών χριστιανών ή ισλαμιστών;

Πώς και γιατί πρέπει ν' απαλλαγούμε από τήν άπατηλότητα; Τι σημαίνει ύπαρξη και τι άνυπαρξία; Τι είναι πραγματικότητα, πώς και πότε κτάται; Τι άντιπροσωπεύουν οι διάφορες γήινες έννοιες (ώς π.χ. κακό, καλό, θυσία, δικαιοσύνη, έλευθερία) και ποιά ή σχέση αυτών μέ τή «λύτρωση»;

Τι είναι «άλήθεια» και πότε μπορεί νά έχουμε μέθεξη αυτής; Η πρόσβαση προς τό Θείο, πού άσφαλώς είναι μία πορεία άπαλλαγών συνεχών, είναι τελικά έφικτή στον άνθρωπο ή έστω στον κάθε άνθρωπο;

Θά προσπαθήσουμε στή συνέχεια ν' αναφερθούμε συνοπτικά (άναλυτικότερα βλέπετε βιβλίο μου «κάθαρση»), πάνω σ' αυτά ή έστω στά περισσότερα άπ' αυτά:

– Ό άνθρωπος είναι γραμμένο νά περάσει πολλά στάδια συνειδητότητας. Βάση όλων είναι τό στάδιο τής «αυτόγνωσης». Σ' αυτό πάνω παλεύει και κάποτε θά ολοκληρώσει τις προσπάθειές του, θ' άποτοξινωθεί από τις πλάνες του, γιατί τό πεπρωμένο τής ανθρωπότητας είναι ή νίκη τής ύλης, ή νίκη του θανάτου.

Ξεκινά μέ τήν καταστολή τών παθών, μέ τήν προσπάθεια κατανόησης του πλησίον του και μέ τήν περιστολή και τή μετριοπάθεια επιδιώξεων και θέσεών του, έχοντας σαν τελικό σκοπό τήν έγκατάλειψη κάθε μορφής επίδειξης και ύποκρισίας ως και κάθε μορφής ύλικής άναζήτησης, φροντίδας, κατοχύρωσης.

Όσο και δύσκολο ή ακατόρθωτο νά φαίνεται τούτο ή εκείνο, τό ένα έρχεται μετά τό άλλο, κι όλα, μέ τήν καθαρή τους προσπάθεια, άγγίζουν κάποτε τή χάρη και τήν παραχώρηση.

Πάντως, για νά μπορεί ό νοϋς νά έλευθερωθεί και ή ψυχή νά δράσει, βάση είναι ή ταπείνωση. Γιατί «ταπείνωση», ίσον σιγή

ἑαυτοῦ καί σιγή ἑαυτοῦ σημαίνει περιορισμό, ἀδράνεια, ἐκμηδένιση τελικά τοῦ «ἐγώ». Μὲ τὸ «ἐγώ» σάν φῶς δὲν μπορεῖς νὰ δεῖς τὸν ἑαυτό σου· κι ἂν δὲν δεῖς τὸν ἑαυτό σου δὲν μπορεῖς νὰ ὑψωθεῖς ἀπ' αὐτόν καί νὰ δεῖς σωστά τὰ γύρω σου.

Ἐποβολὴ λοιπὸν τοῦ «ἐγώ». Χωρὶς αὐτὴν τὴν ἀποδέσμευση δὲν ὑπάρχει «ἐλευθερία». Καὶ χωρὶς αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὴν ἐλευθερία δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ «Ἀγάπη», οὐσιαστικὴ «Ἀγάπη».

– Τώρα γιὰ τὴν πρό τῆς Δημιουργίας τοῦ σύμπαντος Κόσμου κατάσταση, πρὸς τὴν ὁποία βαδίζουμε, ἡ ἀπάντηση καθίσταται ἀμέσως προβληματικὴ.

Οἱ Πυθαγόρειοι πίστευαν ὅτι ἡ πρό τοῦ κόσμου κατάσταση δὲν ἦταν ἀρμονία ἀλλὰ χάος καὶ σύγχυση, σ' ἀντίθεση μὲ τὸν Κόσμον πού εἶναι ἀρμονικός («Ἡ τάξη ἐκ τοῦ χάους»).

Οἱ Ὀρφικοὶ μιλοῦσαν περὶ κόσμου ἀνεκδήλωτου (ἐκ τοῦ αὐτοῦ προέκυψε ὁ «κόσμος» ὅπως ἀπὸ τὸ αὐγὸ τὸ πουλί). Τὸ ἴδιο, κατὰ βάση, πίστευαν τὸ σύνολο τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων Φιλοσόφων (Ἐρως-Φάνης καὶ νύξ, «σφαῖρον», «δυνάμει», ἀμορφο, ἀρρενοθήλυ κ.ά.) π.χ. Δημόκριτος («Μηδὲν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος γίνεται, μηδὲ εἰς τὸ μὴ ὄν φθεῖρεται»), Ἀναξαγόρας, Πλάτων (ἀνεκδήλωτες ἰδέες, Ἀρχέτυπα – «ταῦτόν τὸ τε Πλάτωνος ὄν, καὶ Ὀρφικόν ὄν»). Οἱ ὄροι πού μεταχειρίσθηκαν συνήθως εἶναι διαφορετικοί.

Τὸ Ζὲν διδάσκει ὅτι ἀπὸ τὸ «Κενό» (Shunyata), τὴ μόνη πραγματικότητα, ξεκίνησε στὸ χρόνο ἡ Ὑπαρξη. Ὁ Πλάτων εἶπε ὅτι «ὁ Θεὸς ὄχι ἐν χρόνῳ ἀλλὰ μετὰ χρόνου ἐπλασε τὸν κόσμον». Τί εἶναι ὁμως «κενόν», τί «πραγματικότητα»;

Ἄλλοι πάλι ἀποδέχονται ὅτι ὁ κόσμος δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸ μηδέν, τὴν ἀνυπαρξία. Οἱ ὑλιστὲς τῆς ἐποχῆς μας ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ ζωὴ καὶ ἡ συνείδηση μποροῦν νὰ δημιουργηθοῦν ἀπὸ νεκρά καὶ χωρὶς συνείδηση στοιχεῖα.

Τέλος, ἡ Ἐπιστῆμη σήμερα, γιὰ τὸ τί ὑπῆρξε πρό τῆς δημιουργίας τοῦ Κόσμου, θέτει ἓνα μεγάλο ἐρωτηματικόν, ἓνα ἄλυτο, ἀδιερεύνητό «Χ». Σ' αὐτό τὸ «Χ» οἱ ἐπίσημες θρησκείες τοποθετοῦν τὸ θεῖο (Πατὴρ, Θεός, Ἀλλάχ, τὸ Βράχμαν), ὅπως κατὰ κανόνα καὶ οἱ ἐκλειποῦσες.

Ὁ «Κόσμος», κατὰ τὴ γνώμη μας ἔχει ἀρμονία, τὴν ἀρμονία πού ἀφορᾷ τὴ συντήρηση τῆς ἐκδήλωσης. Γιὰ τὴ σύνθεση, ἐπανασύνθεση, γιὰ τὴν κυκλοφορία αὐτοῦ πού λέμε «Κόσμος», «Σύμπαν», ὑπάρχει φυσικὰ ἡ ἀρμονία τῶν νόμων, ἀσύλληπτων ἢ μὴ νόμων, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς αἰτιότητας, πού ἀκολουθεῖ κατὰ τρόπο σαφῆ κι' ἀδιερεύνητα σοφὸ τὴν ὅλη ἐκδήλωση (ἄς τὴν ποῦμε

αυτήν περιορισμένην, ὡς ἐκ τῆς ὑπάρξεως τουλάχιστον τῶν αἰσθήσεων, συνειδητότητα Ζώνη Α) καί πού πρέπει νά τήν ὑπολογίσουμε καί μέ τά πεδία πού ὑπάρχουν στό «ὑπερπέραν», ὅπου μεταβαίνει ἡ ψυχὴ μέχρι τήν ἐπανσάρκωσή της σέ τούτη ἡ κάποια σχετικὴ γῆ.

Ἡ πρό αὐτοῦ τώρα κατάσταση, προσωπικά πιστεύω ὅτι, δέν εἶναι οὔτε τό χάος, ἡ σύγχυση ἢ ἡ ἀνυπαρξία, οὔτε τό ὅπως τό φανταζόμαστε ἴσως ἀνεκδήλωτο. Ἀντίθετα, εἶναι ἡ αἰώνια ζωὴ πραγματικότητα κ' ἐκδήλωση. Εἶναι ἡ αὐτενεργὸς Ἀβασίλευτη Πληρότητα καί, εἰδικώτερα, σ' ἀπάντηση στό ἐρώτημα, ἡ Ὑπερσυνειδητότητα, ἡ Ὑπερεκδήλωση.

-Ὁ ἄνθρωπος μέσα σ' αὐτά ἀκολουθεῖ μιὰ σταθερὴ πορεία: Ἀπὸ τό μορφοποιημένο ἐλάχιστο καί τήν πλάνη (Ζώνη Α), στό ἀπεριόριστο τῆς ἐκδήλωσης, χάριν τῆς διαστελλόμενης «ἀεὶ παρουσίας» κι ἀνυπαρξίας πλάνης (συνειδητότητα Ζώνης Β), κι ἀπ' αὐτὴ στὴν ἀμετάβλητη πραγματικότητα καί στὴν «ΑΛΗΘΕΙΑ» (Θεϊκὴ Ζώνη).

Ἡ ἀτομικὴ ψυχὴ ἀνέπνεε κάποτε στοὺς χώρους ὅπου ὑπῆρχαν τὰ πάντα. Ζοῦσε μέσα σ' ἓνα ἀκαθόριστο παλμὸ οὐσίας καί πληρότητας. Πλανιόταν εὐδαίμονα μέ μιὰ βεβαιότητα πού δέν εἶχε συνειδητοποιήσει τί ἀκριβῶς ἀντιπροσώπευε, μὰ πού αἰσθανόταν τότε τὴν ἀνάγκη νά τήν προσδιορίσει γιὰ νά νοιώσει πῶς αὐτὴ δέν ἦταν τίποτε ἄλλο παρά ἄμεση γνώση, πληρότητα καί βεβαιότητα. Ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἄγνοια τῆς βεβαιότητας σ' αὐτὸ τό στάδιο, αὐτὴ ἡ ἀκαθόριστη ἀβεβαιότητα, πού δέν τήν εἶχε ἀκόμη αἰσθανθεῖ σάν τέτοια, ἦταν καί ἡ ἄρμονία πού τῆς δινόταν νά πλέει μέσα σ' ὅλα αὐτά πού δημιουργήσε τό ἄγνωστο θεῖο, νά συμπλέει μέσα σέ πελάγη εἰρήνης καί μακαριότητας μαζί μέ τίς ἄλλες ψυχές.

Ὅμως, κάνοντας χρῆση τῆς ἐλεύθερης βούλησης, ἀπὸ τὴν παθητικὴ μετοχὴ στό θεῖο ἔργο πέρασε μέ τὸν καιρὸ, ἀντὶ στὴ συνειδητὴ κοινωνία, στὴν ἐνεργὸ δημιουργία κι αὐτὸ ἦταν τό λάθος-ἡ «πτώση» Της. Ἐχασε τὴ φωτεινότητά του μέ τὴ διάθεσή της νά ὑπεισέλθει καί νά γευθεῖ τὴ λεπτομέρεια, τὴν ὁποία δέν μπορούσε νά πεῖ ὅτι κάποιο λόγο δέν ἔνοιωθε, ἀλλὰ ὅμως δέν τὴν ζοῦσε σάν κατάσταση καί πού τὴ βίωσε ἀπομακρυνόμενη ἀπὸ τό «πνεῦμα» πού ἀποτελοῦσε πυρῆνα καί φῶς της. Ἐγκλωβίσθηκε στὴ γνωστὴ μας ὕλη καί ἡ ἀποδέσμευση πιά ἀπὸ τίς πλάνες αὐτῆς δέν εἶναι καθόλου εὐκολη, παρά τὴ δύναμή της, πρῶτον γιατί δέθηκε μέ τό κύκλωμα τῆς νέας της ζωῆς, πάλλεται μέ ἀντίρροπες δυνάμεις καί σχέσεις πού προσπαθεῖ νά συμφι-

λιώσει και ήδονίζεται απ' αυτές και την προσπάθεια, και δεύτερον γιατί ακόμη έπαψε πιά νά γνωρίζει τό τί καλύτερο μπορεί νά υπάρχει πέραν απ' αυτό πού τώρα της ξεδιπλώνεται. Ἡ σάρκα πλέον ἀποζητᾷ τὰ ἐαυτῆς· κραδαινεται ἀπό ποικίλα συναισθήματα, πάθη ἐγωϊσμούς. Ἐτοι ἀρχίζει ὁ δικός της ἀνεξάρτητος προσωπικός γολγοθᾶς, ἀποκομμένα καθώς ἤδη φέρεται πρὸς τίς ἀδελφές ψυχές, τὴν οὐσία καὶ τὸ φῶς. Ἀλλά μέ τὸ χρόνο, τίς διάφορες ἐνσαρκώσεις του, ὁ ἄνθρωπος θά συνέλθει ἀπό τὴν ταραχὴ τῆς ἀναζήτησης καὶ ἡδονῆς, θ' ἀποδιώξει σάν πλάνη τὸν κόσμο, αὐτὸν πού μορφοποίησε μέ τὴ βοήθεια τῆς Παγκόσμιας Ψυχῆς. Μέ τὸν καιρὸ διὰ τῆς αὐτογνωσίας καὶ τὸν πόνον πού δημιουργεῖ ἡ γνώση τοῦ ἀπατηλοῦ καὶ ἡ προσπάθεια ἀποδέσμευσης απ' αὐτό, εἶναι γραπτό νά ἐπιστρέψει ἐκεῖ ἀπ' ὅπου αὐτόβουλα καὶ μέ τὴ σοφὴ ἀνοχὴ τοῦ Λόγου ἐξέπεσε, γιὰ μιὰ ἐπέκεινα πλέον θετικὴ πρὸς τὸ θεῖο πορεία καὶ μετοχή.

Ὁ ἄνθρωπος στό βάθος τοῦ διαπνέεται ἀπό δύο στοιχεῖα, τὴν «ἐλεύθερη βούληση» καὶ τὴν «ἀγάπη», στοιχεῖα πού, πέραν τῶν ἄλλων μυστικῶν σχέσεων, ἔχουν τὴ δυνατότητα μα καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς συνύπαρξης. Ἐχει ὁ ἄνθρωπος ἐλευθερία βουλήσεως (αὐτεξουσιότητα) γιὰ νά κινηθεῖ κ' ἔχει ἀγάπη γιὰ νά μὴν ἀπωλεσθεῖ.

Ὁ πυρήνας αὐτὸς ἀγάπης, ὅσο δεσμευμένος καὶ νά εἶναι ἀπὸ τὰ μονωτικά τῆς ὕλης, ἐκπέμπει ἄλλοτε πιό πολύ, ἄλλοτε πιό ἀραιά καὶ σπάνια, ἄλλοτε πιό συχνά καὶ διαρκέστερα. Ἡ ἴδια ἡ ζωὴ μέ τίς ἐναλλασσόμενες ἀπατηλές καταστάσεις καὶ δράση μας, ὀδηγεῖ σιγά-σιγά μὰ σταθερά σέ μεγαλύτερη ἐκκλιση.

Στό στάδιο αὐτὸ τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκη καὶ μιᾶς ἄλλης βοήθειας. Ἡ ἐξωθεν αὐτὴ βοήθεια εἶναι ἡ ἀ π ρ ὁ σ ω π η Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πού αἰώνια ἐνυπάρχει καὶ πού δικτυώνει, θερμαίνει, προστατεύει κατ' ἀγνωστη κι ἀσύλληπτη διεργασία καὶ τάξη κάθε ὀρατό καὶ ἀόρατο. Ἡ ἀγάπη αὐτὴ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸ ποσοστὸ κ' ἕκταση πού συμπάλλεται μέ τὴν ἐκχυόμενη ἀπὸ τὸν συγκεκριμένο ἄνθρωπο κάθε φορὰ ἀγάπη μεταβάλλεται σέ π ρ ο σ ω π ι κ ῆ , ἐπενεργεῖ δηλαδή, φορτίζει αὐτὴν (τὴν ἐπιμέρους ἀγάπη) καὶ τὴ διάθεση ἐκροῆς τῆς ἀνάλογα, ἀφήνοντας ἔτοι ἀδέσμευτη καὶ τὴν «ἐλεύθερη βούληση» αὐτοῦ τοῦ συγκεκριμένου ἀνθρώπου. Αὐτὲς οἱ φορτίσεις ἐπαναλαμβάνονται μέχρι τὸ χρόνο κείνο πού ὁ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου σπινθήρας ἀπελευθερωθεῖ, γίνει μέ ἄλλα λόγια βούληση κι ἀγάπη μιὰ ἀδιαίρετη κατάσταση.

Πέραν ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ κατὰ πυρήνα στοιχεῖα θά πρέπει νά

υπολογίσουμε κ' ένα «X» στοιχείο, ἄς τό ὀνομάσουμε «ἄδηλο ἐνεργό πνευματικότητα» (κατουσία τό «πνεῦμα» σέ δράση πρός ἀποδέσμευση), πού ἀναπνέουν αὐτά κι αὐτό ἐμβιεῖ σ' αὐτά. Καί εἶναι τό ἕνα καί τό ἄλλο κι ὅλα ἕνα κατ' οὐσία κι ἀδιάσπαστα.

Ἡ τριάδα αὐτή («E.B.», «ἀγάπη», «ἀ.ε.πν.») εἶναι τό θέλημα τοῦ Ὑπέρτατου ἐντός μας. Τό στοιχείο «ἄδ. ἐν. πνευματικότητα» ὑποτίθεται ὅτι προϋπῆρξε τῶν ἄλλων καί τά τρία δέ τῆς δημιουργίας σάν μονάδας μέτρησης τοῦ χρόνου.

Ἡ «ἐλευθερία βουλήσεως» ὀδηγεῖ τελικά διὰ μέσου τῆς «ἀγάπης» στήν «ἐλευθερία», στήν ἐξαγνισμένη αὐτή κατάσταση συνειδητότητας, πού εἶναι κατ' οὐσία ταύτιση τῶν δύο αὐτῶν στοιχείων (ἐλευθερίας=E.B. + Αγ.).

Ἡ ἐλευθερία πρέπει νά διαστέλλεται ἀπό τήν «ἐλεύθερη βούληση», γιατί ἡ πρώτη εἶναι ἀδέσμευτη, ἄχρωμη κι ἄχρονη σέ τελική, ὀριστική φάση, ἡ δέ δεύτερη κατὰ βάση δούλη τοῦ χώρου τῆς, τῶν παθῶν καί δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, γενικώτερα τῶν τρελλῶν διαθέσεων τοῦ «Ἐγώ» καί τοῦ σώματος, κατὰ συνέπεια δέ ἀνελεύθερη ἀπό τήν ἴδια τῆς τήν ἐλευθερία.

Ἡ ὅλη τώρα κατάσταση κλίματος ἀνόδου πρός τό Θεῖο μπορεῖ νά διαχωρισθεῖ σέ τρεῖς Ζώνες:

A- Τήν Ἐξιλαστήρια ἢ Κάθαρση.

Τήν ζώνη αὐτή θά πρέπει νά τήν υπολογίσουμε καί μέ τά πεδία πού ὑπάρχουν στό «ὑπερπέραν» (ὅπου μεταβαίνει ἡ ψυχὴ μέχρι τήν ἐπανεσάρκωσή τῆς σέ τούτη τήν κάποια σχετική γῆ). Στήν Ζώνη A, ὅπου ἡ «ἐλ. βούληση», σάν ἐργαζόμενη γιά προσωπική ἐξυπηρέτηση-Θέση, δέν ἔχει ἀκόμη συγχωνευθεῖ μέσ' τήν ἀγάπη, ἔτσι πού ἡ ἀγάπη νά κατευθύνει ἀμετάκλητα (ὅπως στήν Ζώνη B συμβαίνει – βλέπε καί στό βιβλίο μου «κάθαρση» σελ. 11-13, 89-123), ὑπάρχει ἡ καρμική ἀκολουθία.

B- Στήν Ζώνη τῆς Εὐδαιμονίας ἢ Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν ἢ Μακαρία ὅπου καί ἡ κατὰ Θεόν ζωὴ.

Στήν Ζώνη αὐτή (τῆ B), ἡ ψυχὴ εἶναι τελειῶς ἐλευθερωμένη ἀπό κάθε ὑλικό στοιχείο. Ἐφοῦ ἡ ἀγάπη ὀριστικά κι ἀσκίαστα κυριαρχήσει μέσα μας, ἀπό κεῖ καί πέρα δέν ὑπάρχει θέμα κάθαρσης καί φυσικά παραμονῆς μας στήν Ζώνη A, μὰ μιᾶς αὐτοματικῆς (γρηγορώτερης ἢ ὄχι ἀνάλογα τήν περίπτωση) μετάστασης, μιᾶς κάθε φορά προσαρμογῆς, ἀπροσδιόριστης καί τελικά ἄχρονης κατὰ τά ἐγκόσμια δεδομένα. Ὁ χρόνος στήν Ζώνη B δέν εἶναι διάσταση, ὅπως στήν Ζώνη A, ἀλλά σχέση καί παρουσία, συναντίληψη. Ἡ «ἐνεργός πνευματικότητα», παύει πιά νά εἶναι «ἄδηλη». Ψυχὴ καί ἀτομικό Πνεῦμα συνειδητοποιοῦν ἑαυτόν.

Όλα ἔχουν μιὰ διαδοχή ἐδῶ, μιὰ συνέχιση ἀδιασπαστῆ κι ἀνυποχώρητῆ, μετὰ τὴν πλήρωσή σου ἀπὸ τὴν εὐλογία πού λέγε-ται ΑΓΑΠΗ. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα δὲν ὑπάρχει σύγχυση, προσπάθεια, ἀντίσταση, θέληση, δὲν ὑπάρχει καρμικὴ εὐθύνη, σκέψη, πλάνη, ἀπόσταση κατὰ τὰ γνωστά, μὰ θεῖα σιγή, θεῖα γαλήνη· κάτι τὸ ἀνέκφραστο σὲ δύναμη καὶ ποιότητα, φωτεινὸ καὶ μακάριο· μιὰ συνέχεια, συνέπεια καὶ λιτότητα ἀδιάσπαστῆ κατευθύνεται ἀπὸ ἀγάπη, ἀγάπη καὶ σοφία. Καὶ Σὺ ὑπάρχεις σ' ὅλα καὶ εἶσαι ὅλα. Κι αὐτὴ ἡ αἴσθησις-πληρότητα εἶναι ἀπεριόριστῆ, ἀδέσμευτῆ, δὲν ἔχει χῶρο, ποσότητα, κίνηση, ἔχει μόνον παρουσία.

Στὴν καινούρια αὐτὴ κατάσταση συνειδητότητας ὅλα εἶναι μιὰ ἀκολουθία, μιὰ ἀ τ ὀ θ ε λ η ἀ π ο δ ο χ ῆ διαδοχῆς, μιὰ εὐρυνόμενῆ ἀκατάπαυστῆ συναντίληψη καὶ μετοχή, σ' ἓνα πέλα-γος πληρότητας κι ἄφατῆς εὐδαιμονίας.

Γ- Στὴν Θεῖα Ζώνη ἢ τοῦ Ἀπολύτου, ὅπου καὶ ἡ Ζωοποιὸς Ἀβασίλευτῆ Πληρότητα (σχετικὰ περὶ Ζωνῶν στὸ βιβλίό μου «Κάθαρος» σελ. 11-13, 89-123).

Κατὰ συγκεκριαλαίωση μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι «ταπεινώση» ἴσον σιγὴ ἑαυτοῦ καὶ σιγὴ ἑαυτοῦ σημαίνει περιορισμὸς, ἀδρά-νεια, ἐκμηδένιση τοῦ ἐγῶ. Μὲ τὸ «ἐγῶ», δράση καὶ φῶς δὲν μπο-ρεῖς νὰ δεῖς τὸν ἑαυτό σου· κι ἂν δὲν δεῖς τὸν ἑαυτό σου, δὲν μπορεῖς νὰ ὑψωθεῖς ἀπ' αὐτόν καὶ νὰ δεῖς σωστά τὰ γύρω σου. Εἶσαι ἀναγκαστικὰ σκλάβος σ' ἓνα σκότος πού νομίζεις γιὰ φῶς, σὲ μιὰ ὀρατότητα πού δὲν ὑπάρχει. Ἀποβολὴ δὲ τοῦ «Ἐγῶ» ἴσον ταπεινώση, ταπεινώση δὲ ἴσον ἀποδέσμευση ἀπὸ τὰ ἑαυτοῦ, εἶ-ναι ἀπελευθέρωση, εἶναι ἀπεγκλωβισμὸς πρὸς συντονισμὸ μὲ τὰ ἔξω, εἶναι τελικὰ «ἀγάπη». Χωρὶς αὐτὴ τὴν ἀποδέσμευση δὲν ὑπάρχει «Ἐλευθερία». Ἐλευθερία κι Ἀγάπη εἶναι ἀδελφὰ στοι-χεῖα, συγκινοῦνται, συναναπνέουν, συνυπάρχουν... Οἱ αἰσθήσεις, εἶναι γεγονός, περιορίζουν τὴ «γνώση», τὸ «ἐγῶ», δὲ καὶ τὰ δι-καιώματα τὶς αἰσθήσεις καὶ τίποτε δὲν ἀποδίδει τὴν οὐσία, ἢ ὅποια εἶναι πέρα ἀπ' αὐτὰ, τελικὰ δὲ καὶ τὴ διάνοια. Ἡ «γνώση» γιὰ τὴν ὅποια μιλάμε, δὲν εἶναι ἐμπειρία καὶ γνώσεις λαλούμενες (μάθησις), δὲν εἶναι λογικὴ νόησις. Ἡ «γνώση» αὐτὴ εἶναι πέρα ἀπ' τὴν ψυχὴ αὐτῶν, βλέπει τὴν «οὐσία» τῶν πάντων. Καὶ ἡ αἰ-σθησις αὐτὴ, αὐτὴ ἡ ἀσάλευτῆ πραγματικότητα καὶ ὁμορφία ἐρ-χεται ἀφοῦ καταστεῖς «ἐλεύθερος» ἀπὸ κάθε ἀναζήτησις, ἀπὸ χθῆς καὶ αὔριο, πληρωθεῖς μ' ἄλλα λόγια ἀπὸ 23ταπεινώση καὶ ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη δὲ αὐτῆς τῆς μορ-φῆς δὲν εἶναι «ἀγαθόν», εἶναι ἓνα δῶρημα ἐλεύθερο, εἶναι αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ μυστικὴ Ζωὴ ἀκάλυπτῆ.

Τά πάντα ξεκινούν από κάπου κι όδευουν άργά ή γρήγορα, από μόνα τους ή κατά παραχώρηση, γνωστή ή άγνωστη, αύριανή ή τωρινή ή παρελθούσα, προς τήν ΑΛΗΘΕΙΑ, τήν τελική αύτή κατάσταση συνειδητότητας... Πάντως, ή αίτία για τό καθετί έχει νόηση, έχει πνευματική παρουσία· μά ή νόηση δέν είναι ή αίτία. Αίτία είναι ή ΑΓΑΠΗ, πού όμως ξεκινά πέρα από τήν αιτιότητα, όπου ή άπειρη νόηση, ή αιώνια αύτοαίτια ΑΛΗΘΕΙΑ, ή ζωοποιός ΑΒΑΣΙΛΕΥΤΗ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ.

ΟΧΙ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΚΟΥΡΑΣΤΙΚΑ ΑΛΛΑ ΛΙΓΑ ΚΑΙ ΣΟΦΑ...

του ΠΑΝ. Δ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

- Τρία πράγματα είναι πάντα λιγότερα από ό,τι νομίζουμε:
Ή έξυπνάδα μας, οί άρετές μας, οί είλικρινείς φίλοι μας.
- Για τήν εύτυχία χρειάζεται κάτι πολύ περισσότερο από τό νά βρεϊς τό σωστό πρόσωπο. Χρειάζεται νά είσαι και σύ τό σωστό πρόσωπο.
- Πρέπει νά είσαι σοβαρός στά νειάτα σου για νά είσαι χαρούμενος στά γεράματά σου και εύχάριστος.
- Ό ασφαλέστερος προστάτης του ανθρώπου είναι ή άξία του.
- Δέν ύπάρει ούτε μεγαλειό, ούτε ασφάλεια, όταν κυβερνάς επάνω σέ σκλάβους.
- Όταν εκείνος πού μιλάει είναι άνόητος, εκείνος πού άκούει πρέπει νά είναι φρόνιμος.
- Μεγαλοφυΐα είναι ή μεγάλη ύπομονή και άνοχή.
- Τίποτα δέν μαραινεται πιό εύκολα από τίς δάφνες, όταν αναπαύεται κανείς πάνω σ' αυτές.
- Ή καρδιά δέν έχει ήλικία και όταν είναι γεμάτη άγάπη άκτινοβολεί.
- Ύπάρχουν δύο ειδών έρείπια. Τά μέν είναι έργον του χρόνου· τά δέ του ανθρώπου.
- Ή άναζήτηση του ώραιου, είναι τό μυστικό τής άνώτερης ζωής. Γίνεται κανείς αυτό πού θαυμάζει.
- Όποιος λέει πολλά καταλαβαίνει λιγα.

Ἡ Ἔφεσος τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς Παναγίας καί τώρα τοῦ Μωάμεθ

Νά φανταστώμε τόν Ἀπόστολον Παῦλον στήν Ἔφεσον μπροστά σέ ἓνα πανίσχυρον φρούριον χωρίς θύρα εἰσόδου καί ἀγρυνα φυλασσόμενον!

Τό φρούριο αὐτό ἦτο ἡ θρησκευτική πίστις στό ναό τῆς «θεᾶς Ἀρτέμιδος» πού χρειάστηκαν 127 χρόνια γιά νά ὀλοκληρωθεῖ καί στεγαστεῖ μέσα «τό θαυματουργόν ἀγαλμα τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος» πού χίλια χρόνια βάσταξεν ἡ λατρεία της καί τρανώως ἐμεγάλωναν καί τά οἰκονομικά τῆς Ἐφέσου!!!

Μέ σέ αὐτό τό ἀπόρθητον κάστρο μπηῆκεν τό πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ ὡς φωνή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου!

Μέση τόση χριστιανική καρποφορία πού τό 431 στήν Ἔφεσον ἐγένεν ἡ δευτέρα καί τρίτη Οἰκουμένηκή Χριστιανική Σύνοδος τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς ἐκκλησίας μας.

Παντοῦ καί πάντοτε ὑπάρχουν διψασμένες ψυχές γιά τό Οὐράνιον Ὑδωρ!.

Τό ἀγαλμα τῆς «πρώην θεᾶς Ἀρτέμιδος» βρίσκεται στό μουσεῖο ὡς ἔργον τέχνης καί ἡ ἅγια εἰκὼν τῆς Παναγίας μέσα στό ναό της! Μά τώρα! Τζαμί! Τοῦ Μωάμεθ!.

Οἱ θεοὶ πεθαίνουν μόλις οἱ ἄνθρωποι παύσουν νά τοὺς πιστεύουν. Αὐτό μᾶς λέει ἡ ἱστορία τῶν θρησκείων! Ἐνῶ ὁ ἀληθινός Θεός εἶναι αἰώνιος! Καί πανταχοῦ παρῶν!.

Ἡ Ἔφεσος τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς Παναγίας καί τώρα ἡ Ἔφεσος τοῦ Ἰσλάμ-Μωάμεθ!.

Πρὶο εἶναι τό νόημα τῆς πικρῆς αὐτῆς πραγματικότητος; Καί τί τό διδαγμά της;

Αἰδ. ΖΑΝΟΣ ΓΟΥΓΟΥΤΑΣ

ΕΝΑΣ ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ

ΑΔΑΣ ΜΠΡΟΥΜΗ

1

Ζήτησε νά μάθης τί είναι ό άνθρωπος, ποιά ή θέση του στόν Κόσμο, ποιό τό μεγαλειό και ποιά ή τελειότης και ποιές οί ατέλειές του.

Ποιός ό σκοπός και ποιός ό προορισμός του.

Κι' άμα νοιώσης τήν άξία τής ανθρώπινης μορφής, άμα καταλάβης σέ ποιό ύψος θά φθάση κάποτε ή ψυχή σου, τότε θά γεννηθί μέσα σου τό συναίσθημα τής πραγματικής εκείνης άξιοπρέπειας πού, χωρίς νά τό καταλαβαίνης και σύ, θά σέ ξεμακραινί από κάθε τί τό μικρό και τό χυδαίο.

2

Νοιώσε τή συγγένεια πού σ' ένώνει μ' όλα τά πλάσματα τής δημιουργίας, άπ' τό γρασίδι στ' άστέρια.

Άπλωνε τά χέρια σου πρós τόν Ήλιο, σάν ικέτης, μά χαμηλώνέ τα φιλικά, προστατευτικά και πρós τό σκουληκάκι πού σέρνεται στα πόδια σου.

Νοιώσε πώς παντοῦ ἔχεις άδελφια... άλλα πλούσια, ώραία, φωτεινά κι' άλλα φτωχά και παραστρατημένα, άδελφια σου όμως όλα!

Μήν άπαρνιέσαι κανένα τους, μ' άγάπησέ τα όλα, άγάπησε μέσα στην κάθε τους μορφή τήν ούσία πού έπλασε και τήν δικιά σου τήν μορφή, και τήν ίδια τήν μορφή του Θεου.

3

Ζήτα νά έλευθερωθής!

Έλευθέρωσε τό σῶμα σου άπ' τήν άρρώστια, τόν έκφυλισμό, τις στρεβλές συνθήκες και τις δικές σου άδυναμίες.

Έλευθέρωσε τό νοῦ σου από προλήψεις και δεισιδαιμονίες, πού έσπειρε ή ανθρώπινη βλακεία και πού σου στραβώνουν τά μάτια σου.

Έλευθέρωσε τήν καρδιά σου από τήν πρόληψη τής άγάπης, τής στενής εκείνης άγάπης, πού σέ κάνει νά βλέπεις μόνο ένα κομμάτι τής Γης σάν πατρίδα σου, μόνο τήν γυναίκα πού γέννησε τό σῶμα σου σά μάννα σου, μόνο μιάν έφήμερη μορφή σάν τό πρόσωπο του αιώνιου Έρωτα!

Ἐλευθέρωσε τήν ψυχή σου ἀπό τά γήινα βάρη! Προσπάθησε, ἐνῶ θά ζῆς τήν ἀνθρώπινη ζωή, νά μὴ σέ πνίξει ἡ ὕλη καί τά δεσμά της.

Νοιώσε πῶς ἡ ψυχή δέν δένεται, οὔτε μέ χρυσάφι, οὔτε μ' αἶμα, οὔτε μ' ἀγάπες... Μόνη, ὀλομόναχη, ὀλόγυμνη περνᾷ τήν ἱστορία της, ἀλλάζοντας κάθε φοράς σκηνικά καί κομπάρσους.

Σπᾶσε τίς ἀλυσίδες τοῦ βαρυποινίτη πού ζητᾷς μόνος σου νά τῆς φορτώσης, γιατί ὅσο πιό ἐλαφρῦά εἶναι τά φτερά της, τόσο πιό εὐκόλα θά πετάξῃ πρὸς τό φῶς.

4

Μὴν ψάχνεις τήν γνώση στά βιβλία μονάχα!

Προσπάθησε νά διαβάσης τό βιβλίό τῆς ζωῆς, ἐκεῖνο πού ἐγγραφε ἡ φύση μέ τήν εὐωδιά τῶν λουλουδιῶν καί τά χρώματα τῆς θάλασσας.

Ἐκεῖ μέσα θά βρῆς τοὺς αἰώνιους νόμους πού ζοῦν καί βασιλεύουν στὸν οὐρανὸ καί στή Γῆ καί μέσα σ' ἐσένα τὸν ἴδιον! Προσπάθησε αὐτοὺς νά σεβαστῆς, αὐτοὺς ν' ἀκολουθήσης, αὐτοὺς νά πάρῃς γιὰ μίτο τῆς Ἀριάδνης, πού θά σ' ὀδηγήσῃ χωρὶς χτυπήματα, ἐξω ἀπὸ τὸν φοβερὸ λαβύρινθο πού ἐφτιαξε ἡ ἀνθρώπινη ἀγνοία τοῦ φυσικοῦ νόμου.

5

Βαστώντας πάντα στά χέρια σου τήν πολύτιμη αὐτὴ λυδία λίθο, μάθε νά ξεδιαλύνῃς τί εἶναι καλὸ καί κακὸ, τί ὠφέλιμο καί τί βλαβερὸ, μέ μιά λέξη, τί εἶναι ἐκεῖνο πού βοηθάει τήν ἐσωτερικὴ σου πρόοδο καί τί τὴν ἐμποδίζει.

Κι' ἄμα τὸ καταφέρῃς αὐτὸ, μὴ χάσης πιά οὔτε δευτερόλεπτο γιὰ τό περιττὸ, τ' ἄχρηστο καί τό βλαβερὸ.

6

Νοιώσε πῶς σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμο, μόνο ἓνας ἄνθρωπος ὑπάρχει πού μπορεῖς νά τὸν ἀλλάξῃς μέ τὴ δική σου θέληση: ὁ ἑαυτὸς σου.

Μὴ χάνεις τήν ὥρα σου παρατηρώντας τὰ ψεγάδια τοῦ διπλανοῦ, γιατί, καμαρώνοντας πῶς τάχα ἐσύ δέν τὰ ἔχεις αὐτά, ξεχνᾷς νά γυρίσεις τὸν καθρέφτη κατὰ σένα, γιὰ νά δῆς καί τήν δικιά σου ἀσχήμια.

Μά, μαζὺ μέ τήν προσπάθεια πού θά κάνῃς νά ὁμορφαινῇς τὸν ἑαυτὸ σου, μὴν ξεχνᾷς ποτέ νά κάνῃς ὅ,τι σοῦ εἶναι δυνατό, γιὰ νά ὁμορφαινῇς καί τό πλαίσιο, μέσα στό ὁποῖο ζῆς. Κι' ὅσο πιό ὠραῖος θά γίνεσαι, τόσο σκορπᾷς καί γύρω σου ὠραιότητα.

Μήν ξεχνᾶς πῶς ὁ ἥλιος φωτίζει μέ τις χρυσές ἀχτίδες του
καί τόν πιό ταπεινό σταῦλο!

7

Μή βλαστημᾶς τήν ζωή, ἄν ἡ τύχη σου φέρθηκε σκληρά!
Κατάλαβε πῶς, γιά μᾶς τοὺς ἀνθρώπους, ὁ πόνος εἶναι τό
ἀλύγιστο ἀμῶνι, πού σφυρηλατεῖ τήν ψυχὴ καί τήν μαθαίνει. Ἄμα
μπορέσης νά τό παραδεχθῆς αὐτό, θά δῆς νά χάνεται ὁ πόνος
ἀπό μέσα σου, καί ἡ μοῖρα σου, ὅσο βαρειά καί νᾶναι, δέν θά σου
φαίνεται πιά σάν ἀδικη κατάρα, μά θά τήν δέχεσαι καρτερικά,
σάν τό πικρό βοτάνι πού ξαίρεις πῶς θά σου φέρη τήν ὑγεία σου.

8

Νοιώσε τήν ἀξία τῆς ζωῆς! Τό θεῖο δῶρο πού σου δίνεται, γιά
νά τό χαρῆς καί νά τό δοξάσης!
Μήν τό σπαταλήσης ἀδίκαι!
Μήν κοιμᾶσαι!
Προσπάθησε νά ξυπνήσης ὅσο μπορείς περισσότερο τόν νοῦ,
τήν καρδιά, τήν ψυχὴ σου!
Μήν ἀφίνης νά χαθῆ ἡ εὐκαιρία πού σου χάρισε ἡ φύση, γιά
νά προχωρήσει πιό ψηλά!

9

Προσπάθησε νά καλλιεργήσης τά μαγικά λουλούδια, πού ἔχει
σπεῖρει ὁ Θεός σέ κάθε ψυχὴ μέσα. Μήν τ' ἀφίσεις πάλι θαμμέ-
να στήν χέρσα γῆ, γυρεύοντας νά στολίσης μόνο τήν ὄψη σου μέ
τά ψεύτικα πετράδια, πού πουλᾶνε στά παζάρια γιά διαμάντια.

Καί ὅπως διώχνεις ἀπό μέσα σου τήν κακία καί τήν ἀσχήμια,
διώξε μακριά σου καί τήν ἀπαισιοδοξία, τήν θλίψη, τόν φόβο...
Ἄλλα αὐτά βαραίνουν τήν ψυχὴ σάν πένθιμο κρέπι καί τήν
δηλητηριάζουν ὅσο κι' ἡ ἀσχήμια καί ἡ κακία! Φτιάξε μέ τις σκέ-
ψεις σου ἕναν ἐσωτερικό κόσμο ἀνώτερον, ωραιότερον, τέτοιον
πού νά μήν μπορῆ νά ταραξῆ τήν γαλήνη του, οὔτε ἡ δυστυχία
πού βουίζει γύρω σου, οὔτε τά χτυπήματα τῆς ἴδιας σου τῆς τύ-
χης.

Ἄν τό καταφέρης αὐτό, θά δῆς πῶς κι' ὅταν ἀκόμα ὁ κόσμος
θά σέ λυπᾶται γιά τά βάσανά σου, ἐσύ, μέσα στήν καρδιά σου, θά
δοξάζης τόν Θεό καί θά λυπᾶσαι γιά τήν δική τους λύπη...

10

Ἄνοιγε πάντα ἕνα παράθυρο πρὸς τό φῶς!

Σήκωνε τά μάτια σου πρὸς τόν οὐρανό, μήν ξεχνᾶς πῶς καί

κεῖ ἔχεις συγγενεῖς καὶ φίλους!

Ἄπ' αὐτοῦς, τοὺς μεγαλύτερους ἀδελφούς σου, μὴ ζητᾶς τὸ ἀδύνατον, μὴ ζητᾶς νὰ βγάλουν ἀπ' τὸν δρόμο σου τ' ἀγκάθια, πού σὺ ὁ ἴδιος ἔχεις σπείρει... Μὰ ζήτα τὴν προστασία τους, ἀνοιγε τὴν ψυχὴ σου στὴν ἀγάπη σου... Αὐτοί, ξέρουσι πῶς νὰ σε βοηθήσουν, φθάνει νὰ στραφῆς πρὸς αὐτούς καὶ νὰ γίνῃς ἀξίος τῆς στοργῆς τους!

ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΙ ΔΥΣΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ-ΘΡΗΣΚΕΙΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Υπό Κ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ

Είναι τώρα μερικές εκατοντάδες χρόνια, πού η λευκή φυλή επίστευε ότι της έλαχε ή βαρεία εύθύνη νά οδηγήση τό σύνολον τής ανθρωπότητος στόν δρόμο συνεχούς ύλικής, διανοητικής, ήθικής καί θρησκευτικής προόδου. Στόν ύλικό τομέα, εΐναι άναμφισβήτητον ότι έσημειώσαμε χτυπητές έπιτυχίες καί ότι θριαμβεύσαμε επί τών δυνάμεων τής φύσεως σέ τρόπο πού νά μήν τίς φοβούμεθα, παρά μόνο σέ έξαιρετικές περιπτώσεις.

Τίς ύποδουλώσαμε μάλιστα άρκετά γιά νά μπορούμε μέ τή βοήθειά τους νά παράγωμε κάθε τί πού εΐναι άναγκαίο στήν ικανοποίησι τών ούσιωδών άναγκών, όλης τής ανθρωπότητος καί νά έξασφαλίσουμε γιά ένα σημαντικό μέρος τής ανθρωπίνης κοινότητος μιá ζωή φυσικής άνέσεως καί πολυτελείας πού ποτέ δέν έξυψώθη πάνω σε μιá τόσο εύρεΐα κλίμακα άπό τόν καιρό τής έμφανίσεως του άνθρώπου πάνω στόν πλανήτη μας. Είς τόν διανοητικό τομέα έχομε νά παρουσιάσωμε πλειάδα άπό μεγαλοφυείς σοφούς καί συγγραφείς, τών όποιων ή συμβολή υπήρξε πολύτιμη γιά τό άνέβασμα του πνευματικού έπιπέδου τής ανθρωπότητος.

Άλλά δέν μās εΐναι εύκολο νά διεκδικήσωμε άπόλυτη ύπεροχή άπέναντι τών άλλων φυλών γιατί άπό τό ένα μέρος, δέν γνωρίζομεν διόλου ή έλάχιστα τίς διανοητικές κορυφές τών άλλων πολιτισμών καί δύσκολα συνεπώς μπορούμε νά κάνουμε συγκρίσεις άύστηρά άντικειμενικές καί άπό τό άλλο μέρος οί μέθοδοι διδασκαλίας τών άλλων φυλών διαφέρουν ένίοτε τόσον πολύ άπό τίς δικές μας, πού εΐναι σχεδόν άδύνατον νά τίς παραλληλίσουμε.

Στόν θρησκευτικό τομέα ή σύγκρισις εΐναι περισσότερο δυσχερής καί τοϋτο διότι γιά τήν μεγάλη πλειοψηφία τών χριστιανών ή Εύαγγελική άποκάλυψις εΐναι ή μόνη πλήρης καί τελεία καί συνεπώς όλες οί άλλες θρησκείες δέν μπορεί παρά νά τής εΐναι ύποδεέστερες.

Στόν ήθικό τομέα πιστεύομε έπίσης ότι ή ύπεροχή μας εΐναι άπόλυτη.

Άναγνωρίζοντας έξαφνα, διανοητικά τό παράγγελμα: ΑΓ ΑΠΑ ΤΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ ΣΟΥ ΩΣ Σ' ΕΑΥΤΟΝ, μπορεί νά άγανακτούμε γιά

τό Ἰνδικό σύστημα τῶν τάξεων καί νά λησμονοῦμε τίς δικές μας κοινωνικές ἀνισότητες, νά ὑπερηφανευώμεθα γιά τίς ἐταιρείες μας προστασίας τῶν ζῶων, ξεχνώντας ὅτι ἡ ἴδρυσίς των ὀφείλεται στήν σκληρότητα τοῦ δυτικοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰ ζῶα καί ὅτι σέ ὅλες τίς Βουδδιστικές χῶρες τέτοια σκληρότης δέν παρατηρεῖται.

Πάντως, ὅ,τιδῆποτε καί ἂν σκεφθοῦμε γιά τήν ἀνωτερότητά μας στοὺς παραπάνω τομεῖς, τό ζήτημα δέν ἐγκείται αὐτοῦ, ἀλλά στό ἂν ἔχουμε πραγματοποιήσει τό πραγματικό ἀνθρώπινο ἰδανικό, ἂν δηλ. κατορθώσαμε νά εὐρώμε τήν εὐτυχία. Εἴμεθα πιό εὐτυχεῖς ἀπό τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἄλλων φυλῶν;

Ἄν ἔξαφνα ἓνας Δυτικός, μέ τίς συνήθειες καί τίς ὀρέξεις του, βυθισθῆ ξαφνικά στίς κανονικές συνθήκες ζωῆς ἑνός Ἰάπωνος, ἑνός Ἰνδοῦ ἢ ἑνός Κινέζου, θά αισθανθῆ βαθεῖά δυστυχῆς. Ἀντίθετα, ἓνας Ἰνδός ἢ ἓνας Κινέζος πού ἐρχεται γιά σπουδές στή Δύση, συχνά θαμπώνεται καί ἐλκύεται ἀκαταμάχητα ἀπό τήν ὑλική μας δύναμι καί τίς ἀνέσεις τοῦ μηχανικοῦ μας πολιτισμοῦ. Ἀλλά αὐτό δέν σημαίνει τίποτε. Ὁ λευκός μέ τή ζωή πού δημιούργησε εἶναι εὐτυχέστερος ἀπό τόν ἀδελφό του τῶν ἄλλων φυλῶν;

Διστάζομε ν' ἀπαντήσωμε. Γνωρίζομεν πολύ καλά πῶς ἡ ἀναζήτησις τοῦ ὑλικοῦ πλοῦτου μᾶς παρέσυρε συχνά σέ κτηνώδεις πολέμους, κατά τοὺς ὁποίους τὰ πλούτη καταστρέφονται ταχύτερα ἀπό ὅσο δημιουργοῦνται, καί στό πεδίο τῶν μαχῶν θυσιάζονται περισσότερες ὑπάρξεις ἀπό ὅσες μπόρεσαν ποτέ νά σώσουν οἱ πρόοδοι τῆς ἰατρικῆς. Ξέρουμε ἐπίσης καλά ὅτι ὁ ρυθμός τῆς προόδου μᾶς γεννᾷ ἀνάγκες ταχύτερα ἀπό ὅ,τι μπορεῖ νά τίς ικανοποιήσῃ καί ὅτι ἡ ἐσωτερική εἰρήνη, γαλήνη καί ἡρεμία ἀπομακρύνονται ὅλο καί περισσότερο ἀπό μᾶς. Κατά τόν αὐτόν χρόνον ἡ Ἀνατολή φαίνεται νά βρῆκε –ἢ νά διατήρησε– τό μυστικό τῆς ἡρεμίας.

Οἱ γενναιοφόρες ψυχές πού δέν λείπουν στή Δύσι, δέν ἔπαυαν νά ἐφευρίσκουν λύσεις στό ἀγωνιώδες ἐρώτημά μας.

Ἐπιστήμη καί Τεχνική συνεπῶς μᾶς προσφέρουν νέα μέσα ὑποδουλώσεως τῆς φύσεως, ἀλλά δέν μποροῦν νά μᾶς δώσουν τήν ἀπαιτούμενη σοφία γιά νά χρησιμοποιήσουμε τίς δυνάμεις αὐτές, καλλίτερα καί ὠφελιμώτερα ἀπό τίς προηγούμενες.

Τόσον ἡ ἐσωτερική, ὅσον καί ἡ ἐξωτερική πολιτική διακηρῦσσουν μέτρα χάρις στά ὁποῖα θά ἦταν δυνατόν ν' ἀποφύγομε βίαιες συγκρούσεις μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ἀλλά δέν κατορθώνουν νά μᾶς ξερριζώσουν τό πνεῦμα τοῦ ἀνταγωνισμοῦ καί τῆς ζηλοτυπίας πού μοιραῖα ὀδηγεῖ σέ τέτοιες συγκρούσεις.

Ίατροί, υγιεινολόγοι, πρωτοπόροι κοινωνικῶν μεταρρυθμίσεων, μοχθοῦν γιά νά μᾶς διαφυλάξουν ἀπό ἀσθένειες καί νά παρατείνουν τά ὅρια τῆς ζωῆς, ἤ φροντίζουν νά μᾶς κάνουν λιγώτερο ἐπίπονη καί κουραστική τήν ἐργασία, ὥστε νά περισσεύουν περισσότερες ὥρες ἐλευθερίας, ἀλλά δέν μᾶς διδάσκουν νά χρησιμοποιοῦμε τίς ὥρες αὐτές τῆς ἐλευθερίας καλλίτερα ἀπό τά προηγούμενα.

Ὑπερηφανευόμεθα διότι εἴμεθα Χριστιανοί, ἀλλά πόσοι ἀπό μᾶς ἐφαρμόζουν στήν πρακτική ζωῆ τίς διδασκαλίες τῆς ἐπί τοῦ Ὅρουσ Ὁμιλίας;

Αἱ συνεχεῖς καί ὀδυνηρές ἀποτυχίες πού ἡ Δύσις ὑφίσταται ἀπό αἰῶνων στήν ἀναζήτησι τῆς εὐτυχίας, ὠθησαν μερικά ἀπό τά μεγάλα μας πνεύματα νά διερωτηθοῦν, ἂν αὐτές οἱ ἐγχρωμες φυλές, πού γενικά τόσο καταφρονοῦμε ἐπειδῆ τίς ὑποδουλώσαμε στρατιωτικῶς καί τίς ἐκμεταλλευθήκαμε οἰκονομικῶς, δέν εἶχαν ἄραγε κάποια λύσι γιά τό πρόβλημά μας, πού θά ἄξιζε τόν κόπο νά ἐξετασθῆ.

Ἐξέτασαν τίς ἀρχαῖες διδασκαλίες τῆς Αἰγύπτου καί τῶν Ἰνδιῶν, τοῦ Ζωροάστρη, τοῦ Βουδδα, τοῦ Κομφουκίου καί τοῦ Λάο Τσέ, χωρίς ὅμως νά καταλήξουν σέ ἀποτελέσματα πρακτικά, γιατί τά παραγγέλματά των, ὅπως καί τά τοῦ Ἰησοῦ, δέν μποροῦν νά γίνουν κατανοητά, παρά μόνον ἀπό ἐκείνους πού τά βιοῦν. Ἀξίζει νά ἐξαρθῆ ἡ προσωπικότης καί τό ἔργο ἐνός ἀπό τοὺς μεγαλύτερους στοχαστές καί ἀνθρωπιστές τοῦ αἰῶνα μας, τοῦ Ρομαίν Ρολλάν, πού πρῶτος ἀνεκάλυψε ὅτι ὑπάρχουν καί σήμερα ἐξω τῆς χριστιανοσύνης ζωντανές καί ἰσχυρές πηγές πνευματικότητος, πού θά μπορούσαμε καί θά ἔπρεπε νά μελετήσουμε. Ἀπό τίς ζωντανές αὐτές πηγές φωτίζονται, ἐμπνέονται καί καθοδηγοῦνται χιλιάδες ἀνθρώπων. Ἴσως ἡ σπουδῆ των μᾶς βοηθήσῃ νά ἀποκαλύψωμε αὐτό τό μυστικό τῆς ἡρεμίας καί εὐτυχίας πού ἡ Ἀνατολή κατῶρθωσε νά διατηρήσῃ ἀπό τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἕως σήμερα.

Ἡ προσοχή τοῦ Ρ.Ρ. στράφηκε πρὸς τήν Ἰνδία, τό λίκνο αὐτό καί τήν ἐστία τῆς πνευματικότητος πού εἶναι ἡ πλήρης ἀντίθεσις τῆς Δύσεως, ἐφ' ὅσον κράτησε πάντα στό προσκήνιο τίς πνευματικές καί μόνο ἀπασχολήσεις πού τόσο ἐμεῖς παραμελήσαμε, ἀφίνοντας σέ δευτερεύουσα θέσι τίς ὑλικές φροντίδες πού μᾶς ἀπορροφοῦν τόσο ἐντατικά. Ἀλλά τί εἶναι ἡ Ἰνδία;

Μία ἀχανὴς χερσόνησος πού κατοικεῖται ἀπό 320 ἑκατομμύρια ψυχές. Οἱ κάτοικοί της πρεσβεύουν ὅλες τίς φανταστικές πίστεις ἀπό τήν εἰδωλολατρεία τῶν πρωτογόνων μέχρι τοῦ πιό λεπτεπιλέπτου καί πνευματικοῦ πανθεισμοῦ. Οἱ φιλόσοφοί της

ἐπαιξαν ὅλες τίς δυνατές παραλλαγές πάνω στό θέμα τοῦ μονι-
 σμοῦ ἀπό τά ἱερά καί ἐμπνευσμένα βιβλία τῶν Οὐπανισάδ πού
 χρονολογοῦνται ἀπό τόν 8ο π.Χ. αἰῶνα μέχρι τοῦ Σανκαρά, ὁ
 ὁποῖος ἐζήτησε ὀκτώ αἰῶνες μ.Χ. Οἱ σοφοί της συνετέλεσαν στήν
 πρόοδο τῆς Ἀστρονομίας ἐδῶ καί τρεῖς χιλιάδες χρόνια.

Οἱ τροβαδοῦροι της ἔψαλλαν τά ὑπέροχα ἐπικά ποιήματα τῶν
 ἀγνώστων ποιητῶν της, τουλάχιστον ἀπό τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὀμή-
 ρου, οἱ καλλιτέχναι της ἀνήγειραν γιγαντιαίους ναούς καί ἴδρυ-
 σαν γιά τούς βασιλεῖς μυθωδῶς μεγαλοπρεπή ἀνάκτορα.

Στάς Ἰνδίας, ὅπως καί ἄλλοῦ, τά τεκμήρια τῶν ἀρχῶν τοῦ πο-
 λιτισμοῦ εἶναι θαμμένα μέσα στή γῆ. Τό 1924 ὁ Σέρ Τζῶν Μάρ-
 σαλ ἀνήγγειλε ὅτι οἱ Ἰνδοί συνεργάται του ἀνεκάλυψαν στό Μο-
 χέντζο ντάρο, τοποθεσία πού βρίσκεται στίς δυτικές ὄχθες τοῦ
 Κάτω Ἰνδοῦ, ἐρείπια πολιτισμοῦ, πού φαινόταν ἀρχαιότερος ἀπό
 ὅλους τούς μέχρι σήμερα γνωστούς. Ἐκεῖ, ὅπως ἐπίσης καί στήν
 Χαράπα, μερικές ἑκατοντάδες χιλιόμετρα βορειότερα, ἀνέσκα-
 ψαν τέσσαρες ἤ πέντε πόλεις πού ἦσαν χτισμένες ἤ μία πάνω
 στήν ἄλλη μέ ἑκατοντάδες κατοικιῶν καί καταστημάτων, μέ φαρ-
 δεῖς εὐθεῖς δρόμους στό κέντρο καί στενοῦς δρομίσκους στήν
 περιφέρεια. Πολλές ἀπό τίς κατοικίες αὐτές εἶχαν πολλά πατώ-
 ματα.

Ὁ Σέρ Τζῶν Μάρσαλ γράφει τά ἐξῆς:

«Οἱ ἀνακαλύψεις αὐτές ἀποδεικνύουν ὅτι ὑπῆρχε στήν τοπο-
 θεσία αὐτή κατά τήν τετάρτη ἤ τρίτη π.Χ. χιλιετηρίδα μία ἀκμά-
 ζουσα μεγάλη ἀστική πόλις μέ δραστήρια ζωή καί κίνησι. Ἡ
 ὑπαρξη τόσο μεγάλου ἀριθμοῦ σπιτιῶν, μέ πηγάδια καί δωμάτια
 λουτροῦ, ὅπως ἐπίσης καί ἡ ἀνακάλυψη πολυπλόκου συστήμα-
 τος ὑδρεύσεως ὑποδεικνύουν εἶδος ζωῆς καί κοινωνικές συνθη-
 κες τουλάχιστον ἴσες ἀπό ὅ,τι ἦσαν στή Σουμερία τήν ἴδια ἐποχή
 καί ἀνώτερες ἀπό ὅ,τι στήν Βαβυλωνία καί τήν Αἴγυπτο.

Ἡ ἀρχαιολογική σκαπάνη ἔφερε στό φῶς πλῆθος ἀπό ἀντι-
 κείμενα, οἰκιακά σκευή καί ἀντικείμενα καλλωπισμοῦ, πῆλινα ἀγ-
 γεῖα χρωματισμένα, ἄλλα χειροποίητα καί ἄλλα τορνευμένα, κύ-
 βους καί παιγνίδια σκακιοῦ, νομίσματα ἀπό τά ἀρχαιότερα. Πάνω
 ἀπό χίλιες σφραγίδες, οἱ περισσότερες χαραγμένες μέ ἐπιγρα-
 φές χαρακτήρων τελείως ἀγνώστων, ἔργα τέχνης ἀπό ὄστρακα
 ἐξαιρετικῆς ποιότητος, πολύτιμους γλυπτούς λίθους, ὄπλα καί
 χάλκινα ἐργαλεῖα καθώς καί ἓνα χάλκινο μοδῆλο δίτροχου ἄρμα-
 τος (τοῦ ἀρχαιότερου μέχρι στιγμῆς δείγματος τροχοφόρου
 ὀχήματος) δακτυλίους γιά τούς ἀστραγάλους καί γιά τούς βρα-
 χίονες ἀπό χρυσό καί ἄργυρο, καί διάφορα ἄλλα κοσμήματα
 τόσο καλά ἐργασμένα καί στιλβωμένα, πού θά ἐνόμιζε κανεῖς ὅτι

μόλις πρό ολίγου βγήκαν από την προθήκη κοσμηματοπωλείου, παρά ότι βρέθηκαν θαμμένα και ξεσκεπάσθηκαν ύστερα από 5 χιλιάδες χρόνια».

Σημειώσατε ότι οι ανασκαφές στις Ίνδιες άρχισαν πρό ολίγων μόλις έτων, είναι λοιπόν πολύ πιθανόν όταν τό έδαφος τών Ίνδιών ανασκαφή όπως τό τής Αιγύπτου ή τής Ελλάδος νά μάς παρουσιάση πολύ μεγαλύτερας έκπλήξεις.

Στή Δύση επικρατεί ή γνώμη ότι ή Ίνδια δέν προσέφερε τίποτε από έπιστημονικής άπόψεως και ότι όλες οι έπιστημονικές γνώσεις τών Ίνδών όφείλονται στην Ελλάδα, Περσία και λοιπές γειτονικές χώρες. Είναι αλήθεια δύσκολο νά άντιταχθούν στοιχεία πού νά άποδεικνύουν τό αντίθετο και τοúτο γιατί οι Ίνδοί παραμέλησαν όλότελα τίς ιστορικές μελέτες.

Πρέπει νά σημειωθεί ότι οι Ίνδοί, αντίθετα μέ εκείνο πού συμβαίνει στή Δύση, συνδέουν άπόλυτα τήν έπιστημονική έρευνα μέ τήν πρακτική της χρήσι. Ο μέγας σύγχρονός μας σοφός Σρί Όρομπίντο γράφει: «Ο διανοητικά άνεπτυγμένος άνθρωπος πού έγινε ισχυρότερος χάρις στις έπιστημονικές του γνώσεις και τήν κυριαρχία πού απέκτησε επί τής χονδροειδούς και λεπτεπιλέπτου φύσεως, ό άνθρωπος αυτός πού χρησιμοποιεί τά στοιχεία σαν ύπηρέτες του και τή γή σαν ύποπόδιό του, άν δέν είναι ψυχικά και πνευματικά άνεπτυγμένος, καθίσταται ένα είδος ύποδεεστέρου δαίμονα πού χρησιμοποιεί τίς δυνάμεις ενός ήμιθέου γιά τήν ίκανοποίησι τών έπιθυμιών ενός ζώου». Έν τούτοις γιά τούς Ίνδούς έπιστήμη είναι ένας άπό τούς δρόμους πού φέρουν στή γνώσι τής Άπολύτου Άληθείας και διακρίνεται άπό τή φιλοσοφία γιατί έχει σαν πεδίο μελέτης τόν κόσμο τών φαινομένων. Αυτό δέν έμποδίζει τούς σοφούς Ίνδούς νά πιστεύουν ότι οι έπιστημονικές αλήθειες ήμπορούν νά γίνουν άντιληπτές άπό τούς ανθρώπους χάρις στην θεία καλωσύνη. Και τά άρχαιότερα έπιστημονικά κείμενα παρουσιάζονται γενικώς σαν θείες άποκαλύψεις.

Παράπλευρα μέ τήν άντίληψι αυτή, άνεπτύχθη στους Ίνδούς έπιστημονική έρευνα σύμφωνα μέ τό σύγχρονο δυτικό τρόπο. Και οι δύο είναι πλούσιες σέ άποτελεσματικότητα και δέν είναι σπάνιο ώστε τά συμπεράσματά των νά συνενούνται μέ μία περίεργη άκρίβεια. Έτσι ό περίφημος φυσιολόγος Σέρ Ζάγκαντις Σάντρα Μπόζεδεν άγνοούσε βέβαια ότι σύμφωνα μέ τούς νόμους του Μανού πού γράφτηκαν δύο ή τρεις χιλιάδες χρόνια π.Χ. τά κατώτερα πλάσματα, συμπεριλαμβανομένων τών φυτών, έχουν έσωτέρα συνειδησι και είναι εύαίσθητα στην ήδονή ή τόν πόνο, όταν στάς άρχάς του 20ού αιώνα άπεδείκνυε στό έργαστή-

ριό του διά τῆς ἠλεκτροφυσιολογίας τὴν ὑπαρξὶ στὰ φυτὰ ἐνός πραγματικοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Ὁ Οὐίλλιαμ Τζόουνς λέγει γιὰ τὴν Ἰνδικὴ ὀνοματολογία τῶν φυτῶν ὅπως αὐτὴ δίδεται στὰ σανσκριτικά κείμενα τοῦ 6ου αἰῶνα, ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Λιναῖος θὰ τὴν εἶχε υἱοθετήσῃ ἂν γνώριζε τὴν ἀρχαία σοφὴ γλῶσσα τῆς χώρας αὐτῆς. Στὴ μαθηματικὴ ἐπιστῆμη οἱ Ἰνδοὶ τῆς ἀρχαιότητος ὄχι μόνον εἶχαν ξεπεράσει τοὺς Ἕλληνας τῆς ἐποχῆς των, ἀλλὰ εἶχαν πραγματοποιήσῃ καὶ ἀνακαλύψεις πού ἡ Δυτικὴ ἐπιστῆμη πραγματοποιήσῃ μόνον τὸν 16, 17 καὶ 18 αἰῶνα. Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ Ἀραβες ἐδιδάχθησαν τὸ δεκαδικὸν σύστημα. Αὐτοὶ ὑπῆρξαν οἱ πραγματικοὶ ἐφευρέται τῆς Ἀλγεβρας. Ὁ Μπασκάλα ἀνεκάλυψε τὴν ἀρχὴ τοῦ διαφορικοῦ λογισμοῦ πέντε αἰῶνες πρὶν ἀπὸ τὸν Νεύτωνα.

Στὴν μεταλλουργίᾳ οἱ Ἰνδοὶ κατῶρθωσαν ἀπὸ τὸν 5ο αἰῶνα νὰ σφυρηλατήσῃ σιδηρὰ στήλη ὕψους 8 μέτρων καὶ βάρους 6 τόννων. Ἡ στήλη αὐτὴ βρίσκεται στὸ Δελχί, ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ καθαρὸ σίδηρο σὲ ἀναλογία 99,72% μὲ μόνον 0,11% φῶσφορο, 0,006 θεῖο καὶ διόλου μαγγάνιο. Σύμφωνα μὲ τὴν γνώμη τοῦ Βρεταννοῦ ἐμπειρογνώμονος Ρ. Χάντφιλδ, μόνον πρὸ 100 ἐτῶν ἡ Δυτικὴ ἐπιστῆμη ἐπέτυχε νὰ ἐπαναλάβῃ ἓνα τέτοιο κατόρθωμα.

Στὴν Ἀστρονομία οἱ Ἰνδοὶ ἀπὸ ἀρχαιότατη ἐποχὴ ἐφθασαν σὲ καταπληκτικὰ ἀποτελέσματα, στὴν ἀστρολογία τῶν δὲ ἡ ὁποία στηρίζεται σὲ ἀρχεὺς τελείως διαφορετικὰς ἀπ' αὐτὰς πού χρησιμοποιοῦνται στὴ Δύση εἶναι βέβαιον ὅτι ἐπιτυγχάνουν ἀποτελέσματα ἐκπληκτικῶς ἀκριβῆ.

Γιὰ τὴν ἰατρικὴ τους, ὁ Σέρ Π. Ρόϋ γράφει: "Ὅταν διαβάζομε τὸ Σαρακά, τὸ εἰδικὸ ἐγχειρίδιον τῆς ἰατρικῆς τοῦ 2ου μ.Χ. αἰῶνα, νομίζομε συχνὰ ὅτι παρακολουθοῦμε τὰ πρακτικὰ διεθνοῦς σινεδρίου σημερινῶν καθηγητῶν τῆς ἰατρικῆς.

Δέκα πέντε αἰῶνες πρὸ τοῦ Χάρβεϋ οἱ Ἰνδοὶ γνώριζαν τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ μεγάλο κέντρο, διαβάζομε (τὴν καρδιὰ δηλαδὴ) ξεκινοῦν ἀγγεῖα πού ὀδηγοῦν τὸ αἷμα σὲ ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματος – τὸ αἷμα πού εἶναι τὸ θρεπτικὸ στοιχεῖο τῆς ζωῆς ὄλων τῶν ζῶων καὶ χωρὶς τὸ ὁποῖο ἡ ζωὴ θὰ σταματοῦσε. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖο εἶναι πού τρέφει τὸ ἔμβρυον στὴ μήτρα, ρέει στὸ σῶμα του καὶ ἐπειτα ἐπιστρέφει στὴν καρδιὰ τῆς μητέρας.

Φαίνεται ἀκόμη ὅτι τουλάχιστον ὑπωπτεύθησαν τὴν ὑπαρξὶ τῶν μικροβίων, γιὰτὶ διαβάζομε στὸ ἴδιο βιβλίον «Υπάρχουν μικρότατοι ὄργανισμοὶ πού κυκλοφοροῦν στὸ αἷμα καὶ πού εἶναι ἀόρατοι στὸ γυμνὸ μάτι. Οἱ ὄργανισμοὶ αὐτοὶ ἔχουν στρογγυλὸ

σῶμα, τό χρώμα τους εἶναι σάν τοῦ χαλκοῦ καί δέν ἔχουν πόδια.

Ἐνα ἄλλο βιβλίο (Ἄτχάρβα Βέδα) ὀμιλεῖ γιά ζωάρια ἀόρατα πού εἰσδύουν στό σύστημα καί πού καταστρέφει ὁ ἥλιος.

Στήν ψυχολογία ὁ περίφημος σοφός Καπίλα μέ τίς ἀναλύσεις του καί ὁ Παντατζάλι μέ τούς ἀφορισμούς του ἐξέθεσαν πολλούς νοητικούς νόμους καί ἀνεκάλυψαν περιοχές τοῦ πνεύματος, τίς ὁποῖες οἱ ἐπιστήμονές μας μόλις ἀρχίζουν τώρα νά ἀνακαλύπτουν.

Γιά τούς Ἰνδούς ἡ φιλοσοφία δέν εἶναι ἀπλή ἀπασχόληση ἢ στολίδι τοῦ πνεύματος, ἀλλά οὐσιώδης ἀπασχόλησις πού παρουσιάζει πρωταρχικό ἐνδιαφέρον. Οἱ σοφοί περιβάλλονται μέ στοργή καί ἀγάπη καί ἀπολαμβάνουν σεβασμοῦ καί ἐκτιμήσεως.

Ἀπό ἀρχαιότατη ἐποχή ἐπεκράτησε ἡ συνήθεια τῆς ὀργανώσεως μεγάλων φιλοσοφικῶν συγκεντρώσεων κατὰ τίς ὁποῖες οἱ ἀρχηγοί τῶν ἀντιπάλων φιλοσοφικῶν σχολῶν ἢ συστημάτων ἀντιμετωπίζονταν, ὅπως οἱ μονομάχοι τῆς Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς στό στίβο, σέ μεγάλες φιλοσοφικές συζητήσεις. Διαβάζουμε (Οὐπανισάδ) ὅτι ὁ βασιλεὺς Ριδεχάν διωργάνωνε συχνά τέτοιες συγκεντρώσεις. Σέ μιά ἀπ' αὐτές ἔλαβαν μέρος τέσσαρες ἀπό τούς μεγαλύτερους φιλοσόφους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μεταξύ τῶν ὁποίων καί μιά ἀντιπρόσωπος τοῦ ὠραίου φύλου (ἡ Ἄσπασία τῶν Ἰνδιῶν). Ὁ βασιλεὺς εἶχε τάξει σάν ἐπαθλο στό νικητὴ χίλιες ἀγελάδες.

Οἱ καθηγηταὶ τῆς φιλοσοφίας προτιμοῦσαν τόν προφορικό λόγο ἀντὶ τοῦ γραπτοῦ γιά νά ἀντικρούσουν ἀλλήλους. Πολλές φορές καί αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς ἐλάμβανον μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, ἀλλά τό ἔπρατταν μέ ὅλη τὴ μετριοφροσύνη πού ἀρμόζει σέ ἓνα μονάρχη ἐναντι ἐνός φιλοσόφου.

Αὐτό τό κατ' ἐξοχὴν φιλοσοφικὸ ἔθνος, λέγει ὁ Κεϋζερλιγκ, ἔχει γιά νά ἐκφράση τὴ φιλοσοφική καί θρησκευτική του σκέψι περισσότερες σανσκριτικές λέξεις ἀπὸ τὴ Λατινική, Ἑλληνική καί Γερμανική ἐνωμένες.

Τὰ σπουδαιότερα φιλοσοφικά συστήματα ἢ Σχολές εἶναι ἕξ. Ὅλα συμφωνοῦν πάνω σέ ὠρισμένες ἀρχές, πού ἀποτελοῦν τὴ βάσι τῆς Ἰνδικῆς σκέψεως: α) ὅτι οἱ Βέδες εἶναι θείας ἐμπνεύσεως, β) ὅτι γιά νά φθάσωμε στὴν πραγματικότητα ὁ συλλογισμὸς δέν εἶναι ἀρκετός, χρειάζεται ἄμεση ἀντίληψι καί διαίσθησι τοῦ ἀτόμου, τό ὁποῖον πρέπει νά εἶναι κατάλληλα προετοιμασμένο μέ ἀσκητική ζωὴ καί μέ τυφλὴ ὑπακοή στὸν διδάσκαλο, γ) ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς γνώσεως καί τῆς φιλοσοφίας δέν εἶναι τόσο ἡ κυριαρχία τοῦ κόσμου, ἀλλὰ ἡ ἀπελευθέρωσι ἀπ' αὐτόν, δ) ὅτι τό ἀντικείμενον τῆς σκέψεως εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν ὀδύνη, πού

προξενεί μιά ασβεστη επιθυμία, με την απελευθέρωσι από αυτή την επιθυμία δηλ. με τό ξερρίζωμά της.

Ἄπό τὰ ἕξ συστήματα δύο θεωροῦνται τὰ τελειότερα, τό Σαμκία καί ἡ Βεδάντα.

Τό σύστημα Σαμκία εἶναι ἴσως τό ἀρχαιότερο ἀπό ὅλα τὰ γνωστά φιλοσοφικά συστήματα.

Ἰδρυτής του εἶναι ὁ Καπίλα γιά τόν ὁποῖο πολύ λίγα πράγματα γνωρίζομεν. Ἡ Ἰνδική παράδοσι τόν φέρνει προγενέστερο τοῦ Βούδδα. Ὁ καθηγητής Γκάρμε πού ἀφιέρωσε μέγα μέρος τῆς ζωῆς του στή μελέτη τῆς φιλοσοφίας αὐτῆς, λέγει ὅτι ἡ θεωρία τοῦ Καπίλα γιά πρώτη φορά ἔθεσε σέ ἐνάργεια τήν τελεία ἀνεξαρτησία καί τήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καί τῆς ἐμπιστοσύνης στήν ἴδια του δύναμι. Ὅπως ὁ Λαπλάς, ἔτσι καί ὁ Καπίλα δέν βρῖσκει λόγον ἐπεμβάσεως τῆς θεότητος γιά νά ἐξηγήσῃ τή δημιουργία ἢ τήν ἐξέλιξη.

Τὰ κείμενα τῆς φιλοσοφίας αὐτῆς ἀρνοῦνται ἀπόλυτα τήν ὑπαρξι προσωπικοῦ δημιουργοῦ. Ἡ δημιουργία εἶναι ἀκατανόητος γιάτι «κανένα πράγμα δέν μπορεῖ νά βγεῖ ἀπό τό τίποτε». Ὁ δημιουργός καί τό δημιούργημα δέν εἶναι παρά ἓν»

Ὁ Καπίλα φρονεῖ ὅτι ἡ ὑπαρξη ἑνός προσωπικοῦ δημιουργοῦ δέν εἶναι δυνατόν νά ἀποδειχθῇ διά τῆς ἀνθρωπίνης λογικῆς, γιάτι πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι ἐξαρτημένο ἢ ἐλεύθερο καί ὁ Θεός δέν μπορεῖ νά εἶναι οὔτε τό ἓνα οὔτε τό ἄλλο.

Ἐάν ὁ Θεός εἶναι τέλειος καμμιά δέν θά εἶχε ἀνάγκη νά δημιουργήσῃ, ἐάν εἶναι ἀτελής τότε δέν εἶναι πλέον Θεός. Ἄν ὁ Θεός ἦτο ἀγαθός καί εἶχε πραγματικά θεῖες ἐξουσίες δέν θά εἶχε δημιουργήσει ἓναν κόσμο τόσον ἀτελή, τόσο γεμάτο ὀδύνη καί ὅπου τελικά μόνον ὁ θάνατος εἶναι βέβαιος.

Εἶναι ἐνδιαφέρον νά τονισθῇ ἡ ἡρεμία καί ἡ ἀνεκτικότης με τήν ὁποίαν οἱ Ἰνδοί στοχασταί συζητοῦν τὰ ζητήματα αὐτά μεταξυ των χωρίς νά προσφεύγουν σέ ὕβρεις ἢ καταδιώξεις καί πῶς διατηροῦν τήν συζήτησιν πάνω σέ ἓνα πεδίο πολιτισμένο καί ἀξιοπρεπές.

Ἄς μὴ νομισθῇ ὅμως ὅτι ὁ Καπίλα εἶναι ὑλιστής, ἀντίθετα εἶναι ἰδεαλιστής καί πνευματόδοξος, ἀλλά κατά τόν δικό του τρόπο. Παραδέχεται τήν ὑπαρξι ἀθανάτου πνεύματος στόν ἀνθρωπο τόν ὁποῖον εἶναι ἐκτός γεννήσεως καί θανάτου.

Ἡ διανόησις εἶναι θνητή, λέγει ὁ Καπίλα, ἀλλά τό πνεῦμα ὄχι. Ἐκεῖνο πού εἶναι προσδεδεμένο στήν ὕλη καί στό σῶμα πεθαίνει καί γεννᾶται ξανά γιά νά πεθάνῃ ἐκ νέου· εἶναι τό ἀτομικό ἐγώ.

μᾶς ἐμποδίζει ἐπίσης ν' ἀντιληφθοῦμε τὴ μοναδική καὶ ἀναλλοίωτη ψυχὴ πού κρύβεται πίσω ἀπὸ ὅλες τὶς ψυχές καὶ ὅλες τὶς ἀτομικὲς διάνοιες.

Τὰ διακεκριμένα ἐγώ, πού εἶναι ὁρατὰ στὴν ἀντίληψι καὶ τὴ σκέψι, εἶναι ἐξ ἴσου μὴ πραγματικά, ὅπως καὶ ἡ φαντασμαγορία τοῦ διαστήματος καὶ τοῦ χρόνου.

Οἱ ἀτομικὲς διαφορὲς καὶ οἱ διακεκριμένες προσωπικότητες εἶναι συναρτημένες στὸ σῶμα καὶ στὴν ὕλη, ἀνήκουν στὸν καλειδοσκοπικὸ κόσμο τῆς ἀλλαγῆς. Αὐτὰ τὰ καθαρῶς φαινομενικά ἐγώ θὰ παρέλθουν κατὰ τὸν ἴδιο χρόνο πού θὰ παρέρχωνται καὶ οἱ ὑλικὲς συνθήκες, τῶν ὁποίων ἀποτελοῦν μέρος. Ἄλλὰ ἡ βαθύτερη ζωὴ πού αἰσθανόμεθα μέσα μας ὅταν ξεχνοῦμε τὸ διάστημα καὶ τὸ χρόνο, τὴν αἰτία καὶ τὴν ἀλλαγὴ, εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ οὐσία καὶ ἡ πραγματικότης ἡμῶν, αὐτὸ τὸ Ἄτμαν πού μεριζόμεθα μὲ ὅλα τὰ ἄλλα ἐγώ καὶ πού ἀδιαιρέτον καὶ πανταχοῦ παρὸν εἶναι ταυτόσημο μὲ τὸ Βράχμαν.

Ἡ ἐνέργεια τῆς σκέψεως

A. Besant

Ἡ δημιουργικὴ ἐνέργεια τῆς σκέψεως αὐξάνει τὴν διάνοησιν καὶ μορφώνει τὸν χαρακτήρα. Ἐπίσπευδει τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐγκεφάλου.

Μὴν ἀφήνετε τὴ σκέψιν σας νὰ σταματᾷ στὰ ἐλαττώματά σας, ἀλλὰ νὰ σκέπτεσθε τὶς ἀντίθετες ἀρετῆς. Ἔτσι τὰ ἐλαττώματα ἐξαφανίζονται.

Συνήθιζα νὰ συναθροίζω νοερῶς γύρω μου ὅλους τοὺς ἐνοχλητικοὺς καὶ δυσάρεστους ἀνθρώπους καὶ ὑπερέβαλα κατὰ φαντασίαν τοὺς προκλητικοὺς τρόπους τους, προσπαθώντας νὰ αὐξήσω τὴν ὑπομονὴν μου. Καὶ ἔτσι, κατὰ φαντασίαν, οἱ ἄλλοι προσεπάθουν νὰ μὲ ἐκνευρίσουν, ἐνῶ ἐγὼ διατηροῦσα ἀγγελικὴ γλυκύτητα καὶ ὑπομονή. Ὅταν κατόπιν συναντοῦσα τὰ ἐνοχλητικὰ αὐτὰ πρόσωπα, δὲν εἶχαν πιά τὴ δύναμιν νὰ μὲ ταραξούν, οὔτε τὰ εὗρισκα πιά ἐνοχλητικὰ. Αὐτὴ εἶναι ἡ δύναμιν τῆς σκέψεως.

Ἄν συγκεντρώνουμε τὴ σκέψιν μας καθημερινῶς γιὰ 10' - 15', θὰ ἀπορήσουμε γιὰ τὴν καταπληκτικὴ αὐξηση τῆς δυνάμεως πού θ' ἀποκτήσῃ.

Πρέπει νὰ διώχνουμε ἀπὸ τὴ σκέψιν μας κάθε δυσάρεστη καὶ ληπτηρὴ ἰδέαν.

Οὐδεὶς πόθος λησμονεῖται, οὐδεμία σκέψιν χάνεται, οὐδὲν ἰδανικὸν καταστρέφεται.

Τὸ νοητικὸν σῶμα δὲν λαμβάνει γνῶσιν πολλῶν δονήσεων πού τὸ περιβάλλουν, διότι δὲν κατέχει τὰ κατάλληλα ὄργανα, ὅπως καὶ τὸ φυσικὸν σῶμα δὲν ἀντιλαμβάνεται τὶς δονήσεις στίς ὁποῖες δὲν μπορεῖ ν' ἀνταποκριθῇ, ἐλλείπει τῶν καταλλήλων ὀργάνων. Μὲ τὸ νὰ μὴ ἔχει συνειδησὴ αὐτῶν, δὲν αἰσθάνεται τὴν ἐλλειψὴ τους. Ὅσον περισσότερον καθιστάμεθα ἱκανοὶ ν' ἀνταποκρινώμεθα σ' αὐτὰς τὶς δονήσεις, τόσο ἐυρύνεται ὁ ὀρίζων τῆς ζωῆς μας.

Κάθε ἀνθρώπος πρέπει νὰ ἔχη ἓνα ἰδανικόν, ἰδίως οἱ νέοι, διότι ἔχουν ὅλον τὸν καιρὸ νὰ τὸ πλησιάσουν. Προσηλώνοντας τὴ σκέψιν σας στὸ ἰδανικόν σας, ἔστω καὶ γιὰ λίγες μόνον στιγμῆς κάθε πρωτὴ θὰ γίνετε ἡ ἐκπλήρωσιν τοῦ ἰδανικοῦ σας. Μὴ διστάζετε νὰ πλάθετε ὠραῖα καὶ ὑψηλὰ ἰδανικά, φοβούμενοι ὅτι δὲν θὰ μπορέσετε νὰ τὰ φθάσετε. Τὸ γεγονός ὅτι τὰ συνελάβατε εἶναι ἡ ἐγγύτησιν τῆς ἐπιτυχίας σας. Ἐκεῖνο πού πλάθετε μὲ τὴ φαντασίαν σας, θὰ γίνετε ἱκανοὶ νὰ τὸ ἐκτελέσετε. Ἡ ζωὴ εἶναι ἀτελεύτητη

καί δέν περιορίζεται από τόν χρόνον. Ἀκολουθεῖστε τὰ ὄνειρά σας καί θά τά ἴδητε πραγματοποιούμενα. Ἀρκεῖ νά ἔχετε ἕνα σκοπό. Μή διαβαίνετε τή ζωή ἀμέριμνοι, ἀνάξιοι νά λέγεσθε ἄνθρωποι. Δημιουργήσατε ἕνα ἰδανικό. Ἀκολουθήσατέ το περισσότερο μέ ἔργα καί ὀλιγότερο μέ λόγια. Λατρεύσατέ το σέ σκέψεις, σέ πράξεις, σέ ροπές. Τότε ἡ ζωή σας θά πλησιάσῃ τό κάλλος, τή δύναμη καί τή σοφία τοῦ ἰδανικοῦ σας.

Σκοπός τῆς ἀληθινῆς φιλοσοφίας εἶναι ἡ κατάπαυση τοῦ πόνου. Ἀνυψώσατε τή συνειδησή σας ὑπεράνω ἀπό τίς μέριμνες καί τίς φροντίδες τοῦ κόσμου τούτου καί διατηρήσατε τή γαλήνη σας ἀνάμεσα στίς ταραχές πού σᾶς περιστοιχιζοῦν, εὐτυχεῖς καί γαλήνιοι στό μέσον τοῦ σάλου τῆς ζωῆς, φαιδροί ἐκεῖ ὅπου ὁ ἄνθρωπος τοῦ κόσμου εὐρίσκει δυσαρέσκεια καί ἀπογοήτευση. Ὁ ἄνθρωπος δύναται νά ζῆ πνευματικῶς εἰς ἀνώτερον ἐπίπεδον καί τότε γνωρίζει τήν εἰρήνην τῆς αἰωνιότητος ἐν μέσῳ τῶν προσκαίρων φαινομένων τῆς ἐπίγειας ζωῆς.

Ἡ πνευματική ζωή δέν εἶναι ἡ διόραση καί ἡ διακοή, δέν σημαίνει εὐρύτερη γνώση τῶν ἀοράτων κόσμων, οἱ ὅποιοι εἶναι γεμάτοι ἀπό φαινόμενα, ὅπως καί ὁ φυσικός κόσμος. Πνευματικότης εἶναι ἡ γνώση τῆς ἐνότητος, τῆς ὁποίας ἐπακόλουθον εἶναι συμπεριφορά σύμφωνη πρός αὐτή τή γνώση, στήν καθημερινή ζωή τοῦ ἀνθρώπου. Πνευματική ζωή εἶναι ἡ ἐκτέλεση τοῦ καθήκοντος, εἶναι ἡ Ἀγάπη.

Ἐπιθυμοῦμεν νά ἐνωθῶμεν μέ τόν Θεόν, μέ τὰ μεγάλα πνεύματα, μέ τούς ἁγίους. Εἴμεθα ὅμως ἐπίσης πρόθυμοι νά ἐνωθῶμεν μέ τόν ἄσωτον, τόν διεφθαρμένον, τόν κακοποιόν; Καί εἰς αὐτούς ἐπίσης ἐνοικεῖ ἡ Θεία Ζωή. Ἐάν εἴμεθα ἄγνοοι, ὀφείλομεν νά ἀναμειγνυόμεθα μέ τούς ἁμαρτωλοῦς, νά τούς ἐξαγνίζωμεν διά τῆς ἀρετῆς μας, βοηθώντας τους νά πλησιάσουν στήν πραγματοποίηση τῆς Θείας Ζωῆς. Ἐάν εἴμεθα μορφωμένοι, ὀφείλομεν νά βοηθῶμεν τούς ἁμαθεῖς. Ζητοῦμεν πάντοτε ἀπό τούς ἀνωτέρους μας νά κατέρχωνται πρός ἡμᾶς διά νά μᾶς ἀνυψώσουν. Ὀφείλομεν καί ἡμεῖς νά τεινώμεν τήν χεῖρα πρός τούς κατωτέρους μας, διά νά τούς ἀνυψώσωμεν εἰς τό ἰδικόν μας ἐπίπεδον. Χωρίς αὐτό δέν ὑπάρχει πνευματικότης, ἀλλά ἐγωϊσμός καί ἐπιθυμία τοῦ κατωτέρου νά φαίνεται ἀνώτερος.

Ἕνας γλύπτης, πού εἶναι πραγματικός καλλιτέχνης, δέν ἔχει τήν αἴσθησις ὅτι μεταμορφώνει ἕναν ἀκατέργαστον ὄγκον μαρμάρου εἰς ἀγάλμα, ἀλλ' ὅτι ἀποκαλύπτει ἕνα ἀγάλμα κρυμμένο μέσα στόν μαρμάρινον ὄγκον, τοῦ ὁποίου τήν μορφήν βλέπει μέ τούς ὀφθαλμούς τῆς μεγαλοφυΐας του. Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τόν ἄνθρωπον. Σέ καθέναν ἀπό μᾶς ἐνοικεῖ τό πνεῦμα κεκαλυμ-

μένον από την σάρκα, κρυμμένο πίσω από τὰ συναισθήματα καί τις σκέψεις, άόρατον στους έξωτερικούς όφθαλμούς. Ο Θεός είναι έντός ήμών, αναμένων νά εκδηλωθῆ. Έξαφανίσατε με προσοχή ό,τι έμποδίζει αυτή τήν εκδήλωση. Μεταχειρισθείτε τή δύναμη τῆς θελήσεως καί τῆ σκέψη. Έξαφανίσατε κάθε τί πού δέν είναι Έκεϊνος. Τότε πίσω από τήν ανθρώπινη ζωή θά άποκαλυφθῆ τό θεϊον άγαλμα. Τό πνεύμα θά λάμψη, διά νά θερμάνη καί νά φωτίση όλους τούς ανθρώπους. Με τῆ θερμότητα τῆς Άγάπης καί μέ τό φώς τῆς Άληθείας.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

Τό Ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης

ΔΗΜΗΤΡ. ΑΛ. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

Κοντά στην Ἱερά Ὀδό – μετὰ τὸ Δαφνὶ καὶ πρὶν φθάσουμε στὸν Σκαραμαγκά, στὰ δεξιά τοῦ σημερινοῦ δρόμου – σώζονται τὰ ἐρείπια ἐνὸς μικροῦ ἀρχαίου Ναοῦ, πού ἦταν ἀφιερωμένος στὴ θεὰ Ἀφροδίτη. Ἡ θέσις τοῦ Ναοῦ εἶναι γνωστὴ μὲ τὸ ὄνομα «ντουλαπάκια», γιὰτὶ διατηροῦνται καὶ σήμερα οἱ τετραγωνικὲς θέσεις πού εἶχαν τότε κατασκευάσει στὸν βράχο, γιὰ νὰ ἀποθέτουν ἀφιερῶματα στὴ θεά.

Ὁ Πausanias, στὰ «Ἀττικά» του, περιγράφει τὸ Ἱερὸν τοῦ Θεοῦ Ἀπόλλωνος (στὸ σημερινὸ Δαφνὶ) καὶ προσθέτει ὅτι μετὰ ἀπ' αὐτὸ ὑπάρχει Ναὸς τῆς Ἀφροδίτης, πού ἔχει πρὸ αὐτοῦ ἀξιοθέατον τεῖχος κατασκευασμένο ἀπὸ ἀκατεργάστους λίθους: «Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀφροδίτης ναὸς ἔστι καὶ πρὸ αὐτοῦ τεῖχος ἀργῶν λίθων θεὰς ἄξιον».

Καὶ ὁ Ναὸς αὐτὸς ἦταν ἓνα ἀπὸ τὰ πολλὰ ἀρχαῖα Ἱερά, πού κοσμοῦσαν τὴν Ἱερά ὁδὸ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας στὴν Ἐλευσίνα.

Θυμοῦμαι ὅτι τὰ παλαιὰ χρόνια, σὰν πηγαίναμε στὴν Ἐλευσίνα μὲ τὸν Ἀρχαιοφίλο, σταματοῦσαμε στὰ «ντουλαπάκια» πολλές φορές, γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὰ ἐρείπια τοῦ Ναοῦ, ὅπου καὶ ὁμιλίες ἐγένοντο ἐκεῖ ἀπὸ διαλεχτοὺς καὶ ἐμπνευσμένους ὁμιλητάς. Τώρα τὸ Ἱερὸν ἔχει κλειστὴ μὲ κάγκελλα, κι' ἔτσι, ὅταν περνοῦμε, τὸ βλέπουμε μόνον ἀπ' ἔξω... Ὅμιλιες δὲν γίνονται. Ἀπομένουν μόνον οἱ ἀναμνήσεις, πού διατηροῦνται ὅμως ζωηρές, ἀπὸ ὅσα ἐμάθαμε τότε γιὰ τὴ θεά. Κι' αὐτὲς τίς ἀναμνήσεις μεταφέρουμε σήμερα.

Ναοὶ ἀφιερωμένοι στὴ θεὰ τοῦ Κάλλους ὑπῆρχαν σ' ὅλες τίς πόλεις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ ἐορτές καὶ τελετές ἐγίνοντο γι' αὐτὴ. Ἡ σωστὴ ὅμως ἐννοία πού εἶχε ἡ θεὰ σχεδὸν ξεχάστηκε καὶ στὴ θέσις τῆς πολλὲς βέβηλες γνώμες φτιασμένες στὰ μέτρα τ' ἀνθρώπινα, ἔχουν ἐπικρατήσει... Ἴσως, καμμιά ἄλλη ἐννοία ἀπὸ τὴν ἀρχαία παράδοσι δὲν ἔχει τόσο παρεξηγηθῆ καὶ τόσο διαβληθῆ. Καὶ στὸ ζήτημα αὐτό, ὅπως καὶ στὰ ἄλλα, ἔχουν πάρει τὰ χρόνια τῆς παρακμῆς τῆς ἀρχαίας λατρείας καὶ βγάζουν ἀπ' αὐτὰ γενικὰ συμπεράσματα καὶ γνώμες σχηματίζουν, πού καλύπτουν καὶ τὰ χρόνια τῆς ἀκμῆς τῆς. Εἶναι λύσις εὐκόλη, ἀδικη ὅμως. Πολύ ἀδικη.

Καί ὅμως, τήν ἀρχαία λατρεία καί τήν παράδοσί της ἐσεβάστηκαν καί τίμησαν οἱ πιό μεγάλες διάνοιες τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, πού τίς θαυμάζουν οἱ σύγχρονοι μας ἀπό τή μιὰ μεριά, κι' ἀπό τήν ἄλλη κατηγοροῦν τίς πίστεις τους σάν πίστεις ἀνθρώπων ἀφελῶν καί πρωτογόνων! Τί μεγάλη ἀντινομία κι' αὐτή!

Ἄς κάνουμε τώρα ἓνα ταξίδι στό χρόνο, γιά νά βροῦμε τίς πηγές. Ποιά ἦταν ἡ ὀρθή ἔννοια τῆς θεᾶς τοῦ Κάλλους.

Ἄς πάρουμε τοὺς ἀρχαίους μύθους τοῦ χρυσοῦ γένους τῆς προϊστορίας τῆς πατρίδος μας (καί ὄχι τῆς μεταμυθικῆς ἐποχῆς, μέ τίς ἀνεύθυνες καί βέβηλες προσθήκες τους) καί αὐτοί ἤμπορεῖ νά μᾶς βοηθήσουν, γιά νά βροῦμε τό σωστό.

Κατά τήν ἀρχαία παράδοσι, εἶχε δοθῆ στήν θεά Ἄφροδιτη καί ἡ ἐπωνυμία «Μορφώ», πού θά πῆ Μορφή. Στή δέ Σπάρτη, καθώς μᾶς λέγει ὁ Πausanias στά «Λακωνικά», ὑπῆρχε Ναός, ἀρχαῖος γιά τήν ἐποχή του, ἀφιερωμένος στήν Ἄφροδιτη Μορφώ. Καί ἐξηγεῖ ὅτι τό «Μορφώ» εἶναι ἐπωνυμο τῆς Ἄφροδιτης: «... λόφος ἐστίν οὐ μέγας, ἐπὶ δὲ αὐτῷ ναός ἀρχαῖος καί Ἄφροδιτης ξόανον. Ναῶν δὲ ὧν οἶδα μόνω τούτῳ καί ὑπερῶν ἄλλο ἐπωκοδῶμαι Μορφοῦς ἱερὸν. Ἐπὶ κλησίς μὲν δὴ τῆς Ἄφροδιτης ἐστίν ἡ Μορφώ...».

Ἀπό τό ἐπίθετο αὐτό πού εἶχε δοθῆ στήν θεά ἀπό τοὺς ἀρχαίους καιροὺς τῆς ἀκμῆς τῆς λατρείας (ὁ Pausanias, πού ἀναφέραμε, ὁμιλεῖ γιά ἀρχαῖο Ναό τῆς Σπάρτης) καθαρὰ φαίνεται ὅτι ἡ ἔννοια τῆς θεᾶς Ἄφροδιτης ἀναφέρεται στή μορφή, στίς μορφές τῆς Φύσεως. Τό τι εἶναι μορφή, ξέρομε. Μορφή λέμε ὅ,τι ἔχει σχῆμα. Αὐτή εἶναι ἡ γενικὴ ἔννοια, ἐδῶ ὅμως ἡ ἔννοια τῆς μορφῆς περιορίζεται. Ἀναφέρεται στίς ζῶσες μορφές, στήν ὀργανωμένη φύσι. Τοῦτο τό βεβαιώνει καί ὁ ἐμπνευσμένος Ρωμαῖος ποιητής τοῦ 1ου αἰῶνος π.Χ., ὁ Λουκρήτιος, στήν περίφημη ἐπικλήσή του πρὸς τή θεά τοῦ Κάλλους. Μαζί μέ ἄλλα, λέγει: «Χάρις σ' ἐσένα ὅ,τι αναπνέει, τὰ ζωντανὰ εἶδη, ἔρχονται στή ζωὴ καί βλέπουν τό φῶς τοῦ Ἥλιου». Καί ὁ Σπυριδῶν Νάγος ἔγραφεν: «Ἡ θεά τοῦ Κάλλους εἶναι μία ἀπό τὰς πλέον ζωηρὰς ἀλληγορικὰς παραστάσεις τῆς Ἑλληνικῆς Παραδόσεως. Ἀναφέρεται εἰς γεγονότα τῆς δημιουργίας τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως, τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως καί εἰς τὰς λειτουργίας τοῦ δρώντος ὑπεράνω ἡμῶν πνεύματος».

Κατά ἓνα μῦθο ἀρχαῖο, ἡ θεά Ἄφροδιτη ἐγεννήθη ἀπό τὸν Οὐρανὸ καί τήν Ἥμέρα. Ὁ μῦθος αὐτός εἶναι πολὺ ἐκφραστικὸς. Ἀποκαλύπτει ἀλήθειες, πού καί ἡ σύγχρονη ἐπιστῆμη ἔχει ἀρχίσει νά ἐρευνᾷ. Τὰ ἔμβια ὄντα δηλαδὴ τοῦ πλανήτου μας ὀφεί-

λουν τή δημιουργία τους καί τή ζωή τους σέ δύο παράγοντας: στίς κοσμικές επιδράσεις καί στίς ακτινοβολίες τοῦ Ἥλιου. Ἄφροδιτη λοιπόν ἐδῶ εἶναι οἱ μορφές τῆς ζωῆς, τά ἔμβια ὄντα. Τήν ἀλήθεια αὐτή εἶχε συλλάβει καί ὁ ποιητής μας, ὁ Κωστής Παλαμᾶς, καθῶς τοῦτο φαίνεται ἀπό στίχους του, γιά τήν θεά Ἄφροδιτη, σάν κι' αὐτούς: «Ἐσὺ δέν ἐγεννήθηκες ἀπό κοιλιὰ μητέρας. Καί τ' ἀστροστέφανου Οὐρανοῦ κόρη μονάκριβη εἶσαι».

Γιά τήν θεά Ἄφροδιτη ὑπάρχει καί ἄλλος ἀρχαῖος μῦθος, πού λέγει ὅτι ἐγεννήθηκε ἀπό αὐγὸ περιστερᾶς, πού ἔπεσε ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ στὴ Γῆ. Ὁ μῦθος ὁμως αὐτός δέν εἶναι διαυγῆς σάν τὸν προηγούμενο, χρειάζεται πλοηγὸ γιά νά ἐρμηνευτῆ. Ὁ Σπυριδῶν Νάγος ἔλεγε σχετικῶς: «Κατὰ τοὺς ἀρχαίους μύστας, τό ὦν τῆς περιστερᾶς συμβολίζει ἀκτίνα ἀγνοῦ φωτός, ἡ ὁποία, εἰσχωρήσασα εἰς τήν λειτουργίαν τῆς ψυχῆς τῶν ὄντων καί συνδυασθεῖσα μέ τά ἰδικὰς τῆς δυνάμεις, ἐπέτυχε τήν δημιουργίαν τοῦ ἀνθρωπίνου τύπου». Δηλαδή γιά τήν δημιουργία τῆς μορφῆς τοῦ ἀνθρώπου δέν ἤρκεσαν οἱ δυνάμεις τοῦ Οὐρανοῦ καί τοῦ Ἥλιου, ἀλλά ἐχρειάσθη καί ἄλλος παράγων. Πράγματι δέ, ἡ ἀνθρωπίνη μορφή δέν εἶναι μόνον μία μορφή ζωϊκῆ σάν τίς ἄλλες, ἀλλά καί πολύ περισσότερο. Γι' αὐτό λέγουν συνήθως ὅτι ὁ ἀνθρωπος ἀποτελεῖ τήν κορωνίδα τῆς δημιουργίας ἐπάνω στόν πλανήτη.

Γιά τή γέννηση τῆς θεᾶς Ἄφροδιτης ἡ ἀρχαία παράδοσις προσφέρει καί μία ἄλλη, τρίτη γενεαλογία. Κατὰ τὸν μῦθο, ἡ θεά εἶναι κόρη τοῦ θεοῦ Διὸς καί τῆς νύμφης Διώνης. Ἐδῶ ὁμως ἐξηγησις δέν ὑπάρχει, γιατί δέν ἐδόθη. Ἴσως ὁ μῦθος ν' ἀναφέρεται σέ ζητήματα τῆς πνευματοδοξίας τῶν Μυστηρίων, καθῶς δέ γνωρίζουμε γι' αὐτά εἶχε κρατηθῆ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους εὐλαβική σιγή. Ἴσως καί ἡ ἐπωνυμία τῆς θεᾶς, σάν θεᾶς τοῦ Κάλλους, νά δικαιολογῆται σ' αὐτὴ τὴ γενεαλογία τῆς.

Καί τώρα, σάν θέλουμε νά σκεφθοῦμε ἐπάνω σ' αὐτά, πού δέν εἶναι βέβαια ὅλα δικά μας, ἀλλά κι ἐμεῖς τὰ ἔχουμε ἀκούσει ἀπὸ ἄλλους, καθῶς ἀναφέραμε καί στὴν ἀρχή, θά δοῦμε πόσο εἶναι σφαλερές καί ἄδικες οἱ γνώμες, παληές καί νέες, γιά τήν ἔννοια τῆς θεᾶς Ἄφροδιτης.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΤΟΥ ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΝΕΙΡΑ

Ερώτησις: Προσπάθησα νά διαλογισθῶ πάνω στις γραμμές πού υποδείξατε πέρυσι. Προχώρησα σ' αὐτό ἄρκετά βαθειά. Νοιώθω ὅτι ὁ διαλογισμός καί τὰ ὄνειρα ἔχουν μιὰ σχέση. Τί νομίζετε;

ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ: Γιά κείνους, οἱ ὁποῖοι ἐξασκοῦνται στὸν διαλογισμό, εἶναι μιὰ πορεία συσσωρεύσεως, ἀρνήσεως ἢ μῆσεως, συγκεντρώσεως, στενέματος τῆς σκέψεως-αἰσθήματος. Ἡ καλλιέργουὴ τὴν ἀρετὴ σὰν ἓνα μέσο γιὰ ἓναν καθοριζόμενο σκοπὸ ἢ προσπαθοῦν νά συγκεντρώσουν τὴν περιπλανώμενη προσοχὴ τους σ' ἓναν ἅγιο, ἓνα δάσκαλο ἢ μιὰν ἰδέα. Πολλοὶ χρησιμοποιοῦν διάφορες τεχνικὲς γιὰ νά προχωρήσουν πέρα ἀπὸ τὰ ὅρια τῶν μέσων πού χρησιμοποιοῦν, ἀλλὰ τὰ μέσα διαμορφώνουν τὸ νοῦ-καρδιά, κι' ἔτσι τελικὰ γίνονται σκλάβοι τῶν μέσων. Τὰ μέσα καὶ ὁ σκοπὸς δὲν εἶναι διάφορα, δὲν εἶναι χωρισμένα. Ἄν ἐπιδιώκετε ἓναν σκοπὸ, θὰ βρῆτε τὰ μέσα γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ, ἓνας τέτοιος ὅμως σκοπὸς δὲν εἶναι τὸ Πραγματικὸ. Τὸ Πραγματικὸ γεννιέται, δὲν μπορεῖτε νά τὸ ἀναζητήσετε· πρέπει νὰρθη, δὲν μπορεῖτε νά τὸ προκαλέσετε. Ἄλλὰ ὁ διαλογισμός, ὅπως συνήθως, ἐξασκεῖται, εἶναι πόθος τοῦ νά γίνωμε ἢ νά μὴ γίνωμε· εἶναι μιὰ λεπτὴ μορφή αὐτοεπεκτάσεως, αὐτοδιακηρύξεως, κι' ἔτσι γίνεται ἀπλῶς μιὰ σειρά ἀγῶνων μέσα στὰ ἀχνάρια τῆς διττότητος. Ἡ προσπάθεια τοῦ νά γίνωμε, θετικὰ ἢ ἀρνητικὰ, σὲ διάφορα ἐπίπεδα δὲν θέτει ἓνα τέρμα στὴ σύγκρουσι. Μόνον μὲ τὸ σταμάτημα τῆς ἐπιθυμίας ὑπάρχει γαλήνη.

Ἄν ὁ διαλογιζόμενος, ὁ στοχαστὴς, δὲν γνωρίζει τὸν ἑαυτὸ του, ὁ στοχασμός του ἔχει πολὺ μικρὴ ἀξία καὶ γίνεται ἀκόμη κι' ἓνα ἐμπόδιο στὴν κατανόησι. Χωρὶς τὴ γνῶσι τοῦ ἑαυτοῦ μας ὁ στοχασμός, ὁ διαλογισμός δὲν εἶναι δυνατός. Καὶ χωρὶς στοχαστικὴ ἐπίγνωσι δὲν ὑπάρχει γνῶσι τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἄν δὲν κατανοῶ τὸν ἑαυτὸ μου, τοὺς πόθους μου, τὰ κίνητρά μου, τίς ἀντιφάσεις μου, πῶς μπορῶ νά κατανοήσω τὴν ἀλήθεια; Ἄν δὲν ἔχω ἐπίγνωσι τῶν ἀντιφατικῶν μου καταστάσεων, ἂν εἶμαι ἐμπαθὴς, ἀπληστος, φθονερός, γεμᾶτος ἄγνοια, ὁ διαλογισμός τονώνει μονάχα τὴν αὐτοπεριοριστικὴ κίνησι. Χωρὶς τὴ γνῶσι τοῦ ἑαυτοῦ μας δὲν ὑπάρχει ἡ βάσι γιὰ τὸ ὀρθῶς σκέπτεσθαι. Χωρὶς τὸ ὀρθῶς σκέπτεσθαι ἢ σκέψι-αἰσθημα δὲν μπορεῖ νά υπερβῆ τὸν ἑαυτὸ της.

Μιὰ κυρία, εἶπε κάποτε, ὅτι ἐξασκοῦνταν στὸν διαλογισμό ἐπὶ

άρκετά χρόνια, και τώρα ξεκίνησε για να εξηγήσει ότι μια όρισμένη ομάδα ανθρώπων πρέπει να καταστραφεί, επειδή έφεραν αθλιότητα και καταστροφή στον άνθρωπο. Και όμως εξασκούνταν στην αδελφότητα, την αγάπη και την ειρήνη, πού έλεγε ότι είχαν καθοδηγήσει την ζωή της. Πολλοί από σας, πού άσκούνται στον διαλογισμό, δέν μιλοῦν για αγάπη και αδελφότητα και όμως παραδέχονται ἢ συμμετέχουν στον πόλεμο πού εἶναι μία οργανωμένη δολοφονία; Τί σημασία λοιπόν ἔχει τότε ὁ διαλογισμός σας; Ὁ διαλογισμός σας δυναμώνει μονάχα τήν ἴδια σας τή στενότητα, τήν κακή πρόθεσι και τήν ἄγνοια.

Ἐκεῖνοι πού θέθελαν να καταλάβουν τή βαθειά σημασία τοῦ στοχασμοῦ πρέπει πρῶτα ν' ἀρχίσουν ἀπό τόν ἑαυτόν τους, διότι ἡ γνῶσι τοῦ ἑαυτοῦ εἶναι τὸ θεμέλιο τοῦ ὀρθῶς σκέπτεσθαι. Χωρίς τὸ ὀρθῶς σκέπτεσθαι πῶς μπορεῖ ἡ σκέψι να πάη μακριά; Πρέπει ν' ἀρχίσετε κοντά για να πάτε μακριά. Ἡ αὐτεπίγνωσι εἶναι κοπιαστική. Τὸ να σκεφθῆτε, να αἰσθανθῆτε πέρα για πέρα κάθε σκέψι-αἰσθημα εἶναι δύσκολο. Αὐτὴ ὅμως ἡ ἐπίγνωσι κάθε σκέψεως-αἰσθήματος θά σταματήσῃ τήν περιπλάνησι τοῦ νοῦ. Ὅταν δοκιμάζετε να διαλογισθῆτε δέν βρίσκετε πῶς ὁ νοῦς σας περιπλανᾶται και φλυαρεῖ ἀκατάπαυστα; Λίγο ὠφελεῖ τὸ να σπρώχνετε κατά μέρος κάθε ἄλλη σκέψι ἐκτός μιᾶς και να προσπαθῆτε να συγκεντρωθῆτε πάνω σ' αὐτὴ τὴ μιὰ σκέψι πού διαλέξατε. Ἀντὶ να προσπαθῆτε να ἐλέγχετε αὐτὲς τὲς περιπλανημένες σκέψεις, ἀποκτήστε ἐπίγνωσι αὐτῶν, σκεφθῆτε ὡς τήν ἄκρη τους, αἰσθανθῆτε πέρα για πέρα κάθε σκέψι, κατανοῆστε τὴ σημασία της, ὅσοδῆποτε εὐχάριστη ἢ δυσάρεστη και ἂν εἶναι. Δοκιμάστε να καταλάβετε κάθε σκέψι-αἰσθημα. Ἡ κάθε σκέψι-αἰσθημα, ὅταν τήν ἀκολουθήσετε ἔτσι, θά φανερώσῃ τὴ σημασία της, κι' ἔτσι ὁ νοῦς, καθῶς θά κατανοῆ τὲς ἴδιες του τὲς ἐπαναληπτικὲς και περιπλανώμενες σκέψεις, θά ἀδεῖαση ἀπὸ τὲς διαφορὲς του διατυπώσεις.

Ὁ νοῦς εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ παρελθόντος, εἶναι μιὰ ἀποθήκη πολλῶν συμφερόντων, ἀντιφατικῶν ἀξιών. Διάρκῶς συνάζει, διαρκῶς γίνεται. Πρέπει να ἔχωμε ἐπίγνωσι αὐτῶν τῶν συσσωρευῶσεων και να τὲς κατανοοῦμε καθῶς παρουσιάζονται. Ἄς ὑποθέσωμε πῶς μαζεύατε ἐπιστολὲς για πολλὰ χρόνια. Τώρα κοιτᾶτε μέσα στοῦρτάρι και διαβάζετε τὰ γράμματα τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, κρατώντας μερικὰ και πετώντας τὰ ἄλλα. Ἐκεῖνα πού κρατήσατε τὰ ξαναδιαβάζετε και πάλι πετᾶτε, ἔως ὅτου τὸ συρτάρι μείνῃ κενό. Κατὰ τόν ἴδιο τρόπο ἔχετε ἐπίγνωσι τῆς κάθε σκέψεως-αἰσθήματος, καταλάβετε τὴ σημασία της και ἂν

τυχόν ξαναπαρουσιασθῆ, σκεφθῆτε την πάλι, διότι δέν ἔχει κατανουθῆ πλήρως. Ὅπως ἓνα συρτάρι εἶναι χρῆσιμο μόνον ὅταν εἶναι ἄδειο, ἔτσι πρέπει καί ὁ νοῦς νᾶναι ἐλεύθερος ἀπό ὅλες τίς συσσωρεύσεις του, διότι τότε μονάχα μπορεί νά ὑπάρχη αὐτό τό ἄνοιγμα στή σοφία καί στήν ἔκστασι τῆς Πραγματικότητας. Ἡ γαλήνη τῆς σοφίας δέν εἶναι τό ἀποτέλεσμα μιᾶς πράξεως τῆς θελήσεως, δέν εἶναι ἓνα συμπέρασμα, μιά κατάσταση πού πρέπει νά τήν ἐπιτύχη κανεῖς. Γεννιέται στήν ἐπίγνωσι τῆς κατανοήσεως.

Ὁ στοχασμός ἀποκτᾶ σημασία, ὅταν ὁ νοῦς-καρδιά ἔχει ἐπίγνωσι, σκεπτόμενος ὡς τό τέλος, αἰσθανόμενος ὡς τό τέλος κάθε σκέψι-αἰσθημα πού παρουσιάζεται χωρίς παραβολή ἢ ταῦτιοι. Διότι συνταῦτιοις ἢ παραβολή συντηροῦν τή σύγκρουσι τῆς διττότητος καί δέν ὑπάρχει λύσι μέσα στά ὅρια τῆς. Διερωτῶμαι πόσοι ἀπό σᾶς ἔχετε πραγματικά ἀσκηθῆ στόν στοχασμό, στόν διαλογισμό. Ἄν ἔχετε, θᾶχετε παρατηρήσει πόσο δύσκολο εἶναι νάχετε ἐκτεταμένη ἐπίγνωσι χωρίς τό στένεμα τῆς σκέψεως-αἰσθήματος. Μέ τό νά προσπαθῆτε νά συγκεντρωθῆτε, οἱ ἀλληλοσυγκρουόμενες σκέψεις-αἰσθήματα καταπιέζονται ἢ παραμερίζονται ἢ κατανικῶνται καί δι αὐτοῦ τοῦ τρόπου δέν μπορεί νά ὑπάρξη κατανόηση. Ἄν ὁ νοῦς εἶναι ταπεινός καί περιορισμένος, ἢ συγκεντρωσι δέν θά τόν κάμη λιγώτερο μικρό καί τετριμμένο. Τούναντιον θά δυναμῶση τήν ἴδια του τήν φύσι. Μιά τέτοια στενή συγκεντρωσι δέν κάμνει τό νοῦ-καρδιά νά εἶναι τρωτός στήν Πραγματικότητα. Σκληραίνει μόνο τό νοῦ-καρδιά στήν ἐπιμονή καί τήν ἀγνοιά του καί διαιωνίζει τήν αὐτοπεριοριστική κίνησι.

Ὅταν ὁ νοῦς-καρδιά εἶναι ἐκστατικός, βαθύς καί ἤρεμος, ὑπάρχει τό Πραγματικό. Ἄν ὁ νοῦς ἐπιζητῆ ἓνα ἀποτέλεσμα, ὅσοδῆποτε εὐγενικό καί ἀξιο καί ἄν εἶναι, ἄν ἐνδιαφέρεται νά γίνη κάτι, παύει ἀπό τοῦ νά εἶναι ἐντατικός καί ἀπείρως εὐλύγιτος. Πρέπει νά εἶναι σάν τό ἀγνωστο γιά νά δεχθῆ τό μῆ δυνατόν νά γνωσθῆ. Πρέπει νά εἶναι τελειῶς γαλήνιος γιά νά ὑπάρξη τό Αἰώνιο.

Πρέπει, λοιπόν, ὁ νοῦς νά καταλάβη κάθε ἀξία πού ἔχει συσσωρεύσει καί σ' αὐτή τήν πορεία ὅλα τά διάφορα στρώματα τῆς συνειδήσεως, καί τά φνερά καί τά κρυμμένα, ξεσκεπάζονται καί κατανοοῦνται. Ὅσο περισσότερη ἐπίγνωσι ὑπάρχει τῶν ἐνσυνειδητῶν στρωμάτων, τόσο περισσότερο ἔρχονται στήν ἐπιφάνεια τά κρυμμένα στρώματα. Ἄν τά συνειδητά στρώματα εἶναι συγκεχυμένα καί ταραγμένα, τότε τά βαθύτερα στρώματα τῆς συνειδήσεως δέν μποροῦν νά προβληθοῦν στό συνειδητό, παρά μόνο στά ὄνειρα.

Ἐπίγνωσις εἶναι ἡ πορεία τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ συνειδη-
 τοῦ νοῦ ἀπό τὰ δεσμά πού προκαλοῦν σύγκρουσι καί πόνο κά-
 μνοντας τό νοῦ ἀνοικτό καί δεκτικό στό κρυμμένο. Τά κρυμμένα
 στρώματα τῆς συνειδήσεως μεταβιβάζουν τή σημασία τους διά
 μέσου τῶν ὄνειρων καί συμβόλων. Ἄν τήν κάθε σκέψι-αἰσθημα
 τή σκεφθοῦμε καί τήν αισθανθοῦμε πέρα γιά πέρα, τόσο πλήρως
 καί τόσο βαθειά ὅσο εἶναι δυνατόν, χωρίς καταδίκη ἢ σύγκριση,
 ἀποδοχή ἢ συνταύτισι, τότε ὅλα τὰ κρυμμένα στρώματα τῆς συ-
 νειδήσεως θ' ἀποκαλυφθοῦν. Μέ τή συνεχή ἐπίγνωσι ὁ ὄνειρευ-
 ὄμενος παύει νά ὄνειρεύεται, ἐπειδή μέ τήν ξυπνημένη καί πα-
 θητική ἐπίγνωσι κατανοεῖται ἡ κάθε κίνησι τῆς σκέψεως-αἰσθη-
 ματος τῶν φανερῶν καί κρυμμένων στρωμάτων τῆς συνειδήσε-
 ως. Ἄν ὅμως εἶναι κανεῖς ἀνίκανος νά σκέπτεται ὡς τό τέλος, νά
 αισθάνεται πέρα γιά πέρα κάθε σκέψι πλήρως, τότε ἀρχίζει νά
 ὄνειρεύεται. Τά ὄνειρα ἔχουν ἀνάγκη ἐρμηνείας καί γιά νά ἐρ-
 μηνευθοῦν πρέπει νά ὑπάρχη ἐλεύθερη καί ἀνοικτή νοημοσύνη.
 Ἄντι αὐτοῦ ὅμως, ὁ ὄνειρεύομενος πηγαίνει σ' ἕναν εἰδικό γιά τὰ
 ὄνειρα, δημιουργώντας ἔτσι γιά τόν ἑαυτό του ἄλλα προβλήματα.
 Μόνο μέσα στήν ἐκτεταμένη ἐπίγνωσι, μπορεῖ νά ὑπάρξη τέλος
 στά ὄνειρα καί στήν ἀνήσυχη ἐρμηνεία τους. Ὁ ὀρθός διαλογι-
 σμός εἶναι πολύ ἀποτελεσματικός στήν ἀπελευθέρωσι τοῦ νοῦ-
 -καρδιάς ἀπό τήν αὐτοπεριοριστική του κίνησι. Τά φανερά καί τὰ
 κρυμμένα στρώματα τῆς συνειδήσεως εἶναι τό ἀποτέλεσμα τοῦ
 παρελθόντος, τῆς συσσωρεύσεως ἐκπαιδεύσεως αἰώνων, καί
 ἀσφαλῶς ἕνας τέτοιος ἐκπαιδευμένος περιορισμένος νοῦς, δέν
 μπορεῖ νά εἶναι τρωτός στό Πραγματικό. Τυχαῖα, στήν ἤρεμη σιω-
 πῆ, μετά τήν καταγιγδα τῆς συγκρούσεως καί τοῦ πόνου, ἐπέρχο-
 νται ἀνέκφραστη ὁμορφιά καί χαρά. Δέν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς
 καταγιγδας, ἀλλά τῆς παύσεως τῆς συγκρούσεως. Ὁ νοῦς-καρ-
 διά πρέπει νά εἶναι παθητικά ἤρεμος γιά τό δημιουργικό Εἶναι
 τοῦ Πραγματικοῦ.

ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ΕΙΠΑΝ

Ἐπιλογή Κ. Μελισσαρόπουλος+

Πράξεις Ἀποστόλων

ΙΖ 24-25. Ὁ Θεός ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύριος ὑπάρχων οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσδεόμενος τινος, αὐτὸς δίδους πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα.

ΙΖ 28-29. Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καὶ τινες τῶν καθ' ἡμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν· τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν· γένος οὖν ὑπάρχοντος τοῦ Θεοῦ, οὐκ ὀφειλόμεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον.

Κ 35. Μνημονεύειν τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· μακάριόν ἐστι μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν.

Ἐπιστολὴ Παύλου πρὸς Ῥωμαίους

Η 5-6. Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πνεύματος, τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη.

ΙΒ 17-21. Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες, προσοῦμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων· εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες, μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται γάρ· ἐμοὶ ἐκδικήσεις, ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει Κύριος ἐάν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐάν διψᾷ πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρωπος πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

Α' Ἐπιστολὴ Παύλου πρὸς Κορινθίους

Α 26-27. Βλέπε γὰρ τὴν κλησιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς, ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά.

Β 6-15. Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ

του αἰῶνος τούτου, οὐδέ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· ἀλλά λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεός πρὸ τῶν αἰῶνων εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἐγνώκεν· εἰ γὰρ ἐγνώσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, ἃ ὀφθαλμός οὐκ εἶδε καὶ οὐς ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη ἃ ἠτοιμασεν, ὁ Θεός τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν, ἡμῖν δὲ ὁ Θεός ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ, τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν, ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες, ψυχικός δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστὶ, καὶ οὐ δύναται γνῶσαι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται, ὁ δὲ πνευματικός ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτός δὲ ὑπ' οὐδενός ἀνακρίνεται.

Γ 1-3. Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ, γάλα ὑμᾶς ἐπότισα καὶ οὐ βρώμα· οὕτω γὰρ ἠδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε· ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε, ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζήλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε;

Γ 16. Οὐκ οἶδατε ὅτι ναός Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;

ΙΓ 1-13. Ἐάν ταις γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκός ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον, καὶ ἐάν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνώσιν, καὶ ἐάν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθίστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι, καὶ ἐάν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐάν παραδῶ τὸ σῶμα μου ἵνα καυθῆσομαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλεῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαιρεῖ ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει, ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει, εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλώσσα, παύσονται· εἴτε γνώσις, καταργηθήσεται ἐκ μέρους δὲ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· ὅτε ἡμῖν νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς

νήπιος ἐλογιζόμεν· ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου, βλέπομεν γάρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην, νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

ΙΕ 35-53. Ἄλλ' ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποῖω δὲ σώματι ἔρχονται; ἄφρον, οὐ ὁ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐάν μὴ ἀποθάνῃ· καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ διδῶσι σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ ἐκάστω τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα· οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πετεινῶν, καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπιγεία· ἀλλ' ἐτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἐτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων, ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστήρ γάρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ· οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν σπείρεται ἐν φθορᾷ, σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν, ἔστι σῶμα ψυχικόν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν οὕτω καὶ γέγραπται· ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδάμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδάμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεῦτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ, οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι, καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσαμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. Τοῦτο δὲ φημί, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ, ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα ἐν ἀτόμῳ, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπύσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα, δεῖ γάρ το φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν.

Ἐπιστολὴ Παύλου πρὸς Γαλάτας

Γ 28. Οὐκ ἐνὶ Ἰουδαίῳ οὐδὲ Ἑλλην, οὐκ ἐνὶ δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἐνὶ ἄρσεν ἢ θήλυ· πάντες γάρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

ΣΤ 2-3- Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ, εἰ γάρ δοκεῖ τις εἶναι τι μὴδὲν ὦν, ἐαυτὸν φρεναπατᾷ.

ΣΤ 7-8- Μή πλανᾶσθε, Θεός οὐ μυκτηρίζεται· ὁ γάρ ἐάν σπειρή ἄνθρωπος, τοῦτο καί θερίσει· ὅτι ὁ σπείρων εἰς τήν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκός θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον.

Α΄ Ἐπιστολή Παύλου πρὸς Τιμόθεον

Γ 1-7. Πιστός ὁ λόγος· εἰ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ· δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, μὴ πάραρινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος –εἰ δὲ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδε, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμελήσεται;– μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεῖς εἰς κρίμα ἐμπέση τοῦ διαβόλου, δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἑξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὄνειδισμὸν ἐμπέση καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.

ΣΤ 6-9. Ἀφίστασο ἀπὸ τῶν νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. Ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἢ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκειᾶς, οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δηλὸν ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα· ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθῆσόμεθα, οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν.

Ἐπιστολή Ἰακώβου

Β 14-17. Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐάν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; ἐάν δὲ ἀδελφός ἢ ἀδελφή γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι ὡς τῆς ἑφημέρου τροφῆς, εἶπη δὲ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐάν μὴ ἔργα ἔχη, νεκρά ἐστὶ καθ' ἑαυτήν.

Β 26. Ὡσπερ γάρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστὶ.

Δ 11-12. Μὴ καταλαεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί, ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνης, οὐκ εἰ ποιητῆς νόμου, ἀλλὰ κριτῆς, εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης καὶ κριτῆς, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπωλέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ ὅς κρίνεις τὸν ἕτερον;

Α' Ἐπιστολή Ἰωάννου

Β 9-11. Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι· ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστίν· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

Γ 14-15. Ἡμεῖς οἶδομεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ· πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστὶ καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν.

Γ 18. Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσει, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

Δ 7-8. Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν, ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν.

Δ 12. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν.

Δ 18. Φόβος οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἐξωβάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελειώται ἐν τῇ ἀγάπῃ.

Δ 20-21. Ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν ὃν ἐώρακε, τὸν Θεόν ὃν οὐχ ἐώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν; καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

ΤΟΥ ΔΗΜ. ΤΣΙΚΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΓΝΩΣΙΑ

- Γι' αυτούς που μέσα τους έχουν μέρα και τό σκοτός της νύχτας είναι φώς. – Αϊσιόδοξος αυτός που πάνω σ' έναν κατάμαυρο ούρανό βλέπει φωτοβόλα άστέρια.
- 'Ο μεγαλύτερος έχθρός μας; 'Ο έαυτός μας!
- Χρειάζεται δύναμη νά κοιτάξεις κατάματα τό Φώς και νά προχωράς ενώ σου άποκαλύπτει τις ρυτίδες σου.
- 'Η ψυχή μας ένας κήπος: Πότε δέντρα φορτωμένος – πότε θεόγυμνος. – Φαντασιόπληκτος ό διαζευγμένος με τήν πραγματικότητα. – Μπορείς νά μετακομίζεις από σπίτι σέ σπίτι. Αυτό όμως δέν ώφελει γιατί παντού μεταφέρεις τόν έαυτό σου. – 'Ο μή εργαζόμενος αλλά τά άλλότρια περιεργαζόμενος είναι ό μόνος άνεργος σέ πλήρη άπασχόληση.
- Δέν πρέπει ποτέ νά κόβεις φέτες τις άξίες τής ζωής, γιά νά ταίζεις μ' αυτές αυτούς που δέν άξίζουν.
- 'Ό,τι άνακαλύπτει κανείς στή ζωή του, φανερώνει ανάγλυφα αυτό που ψάχνει. – 'Ο άνθρωπος είναι άδικος κριτής: κρίνει μ' έπεικεια τις πράξεις του και μ' άυστηρότητα τις πράξεις τών άλλων.
- Είμαι σοφός αυτός που υιοθετεί τα προτερήματα τών αντίδικων του και άποφεύγει τά λάθη τους.
- Προτιμότερο νά μήν έχεις τίποτε, παρά νά μήν είσαι ποτέ ικανοποιημένος μ' αυτά που έχεις.
- Μήν προσπαθείς νά εκμαιεύσεις φώς από τή νύχτα.
- Μπορείς νά πετάς στόν ούρανό τής ζωής σου μ' όποιοδήποτε βάρος στήν πλάτη αν ξέρεις τά φτερά νά χρησιμοποιείς.
- 'Η φωνή από τόν έαυτό μας είναι ή μόνη δια-φυγή που πρέπει ν' άποφεύγουμε.
- Και ό πιό γενναίος θαλασσοπόρος μπορεί νά ναυαγήσει: στά ρηχά τής καρδιάς.
- 'Όποιος άσχολείται με τά προβλήματα τών άλλων ξεχνάει τά δικά του.
- 'Η πλάνη χαρακτηρίζει σχεδόν κάθε τομέα τής ανθρώπινης ζωής. 'Ετσι υπάρχουν άνθρωποι πλανήτες, άνθρωποι πλανώμενοι και εύφυεις αυτοπλανώμενοι.
- 'Όποιος έχει πενιχρά έσωτερικά στολίδια προσπαθεί νά τά αναπληρώσει με έξωτερικά.
- Είμαι ή αγάπη που ώριμάζει τόν άνθρωπο και τόν κάνει άνθρωπο. Με τήν αγάπη ό άνθρωπος κατορθώνει τήν αύθυέρβαση και με τήν αύθυέρβαση τήν όλοκλήρωση.

Ἡ Θεοσοφικὴ Ἐταιρία ἐν Ἑλλάδι
 Βουκουρεστίου 25, 106 71 Ἀθήνα
 Τηλ. 3620.702

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΜΙΛΙΩΝ
 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1991**

Εἴσοδος Ἐλευθέρα – Βουκουρεστίου 25, ὥρα 8 μ.μ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1991

7	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Π. Ἀντζακας – Κρισηναμούρτι
8	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Οἱ Ἐσωτερικοὶ Διδάσκαλοι
10	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Γ. Σιβρής – Ὅχι γνώση, ἀλλὰ ἀφύπνιση
11	Παρασκευή	Κ. ΜΕΛΙΣΣΑΡ.	Παν. Αναγνώστου – Ἡ Ἐσωτερικὴ Ἀφύπνιση
15	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Ἡ εὐσταση τοῦ ἀνθρώπου
17	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Χ. Καμαρωτάκης – Ἡ Ἄτραπος τοῦ μαθητοῦ
21	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Π. Ἀντζακας – Κρισηναμούρτι
22	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Θ. Καφετζόπουλος – Ἀπὸ τὸ «Βιβλίο τῶν Σοφῶν» τοῦ Ἐλιφάς Λεβί
24	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Χ. Κατσαρόδης – Ἡ ψυχὴ κατὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας
25	Παρασκευή	Κ. ΜΕΛΙΣΣΑΡ.	Π. Αναγνώστου – Ἡ Ἐσωτερικὴ Ἀφύπνιση
29	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Ἡ Πλανητικὴ ἀλυσίδα
31	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Α. Τριανταφυλλόπουλος: Ἀλχημιστές καὶ Ροδόσταυροι

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1991

4	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Πολ. Ἀντζακας – «Κρισηναμούρτι»
5	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Οἱ Κόσμικες Περίοδοι
7	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Ἡλίας Κίμος « Ἀπὸ τὶς διδασκαλίες τῶν σοφῶν τῆς Ἀνατολῆς »
8	Παρασκευή	Κ. ΜΕΛΙΣΣΑΡ.	Π. Αναγνώστου: Ἡ Ἐσωτερικὴ Ἀφύπνιση
12	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Θ. Καφετζόπουλος – Ἀπὸ τὸ «Βιβλίο τῶν Σοφῶν» τοῦ Ἐλιφάς Λεβί
14	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Α. Τριανταφυλλόπουλος: Ἀλχημιστές καὶ Ροδόσταυροι
18	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Π. Ἀντζακας: Κρισηναμούρτι
19	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης: Τὸ Ἀνθρώπινο Κύμα Ζωῆς
21	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Γ. Σιβρής: Ἡ Δύναμις τῆς Πλάνης καὶ ἡ Δύναμις τῆς Ἀλήθειας
22	Παρασκευή	Κ. ΜΕΛΙΣΣΑΡ.	Π. Αναγνώστου: Ἡ Ἐσωτερικὴ Ἀφύπνιση
26	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης: Ἡ Πρόοδος τῆς Ἀνθρωπότητος
28	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Χ. Καμαρωτάκης: Ἡ Ἄτραπος τοῦ Μαθητοῦ-Β

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ: Ἡ Στοὰ τοῦ Βόλου «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» θὰ συνεδριάζει κάθε δευτέρου Σάββατο στὶς παρακάτω ἡμερομηνίες, 9/2, 23/12, 9/3 καὶ 23/3 μὲ θέμα: « Ἀνάλυσις – Ἐρωτήσεις καὶ Ἀπόψεις πάνω στὸ Βιβλίο ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΑΣ τῆς Ε.Π. Μπλαβάτοκυ ».

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Μεταξύ μας

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τά Γραφεία του «ΙΛΙΣΟΥ» είναι Βουκουρεστίου 25, α' όροφος, Κωδ. 106 71, είναι ανοικτά κάθε ημέρα από 10.30-1, εκτός Σαββάτου και Κυριακής.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Παρακαλούμεν, αποστέλλετε με ταχυδρομική ή τραπεζική επίταγή εις τήν διεύθυνσιν: «Πολυδεύκη Ἄντζακα, Βουκουρεστίου 25, α' όροφος Κωδ. 106 71, Ἀθήνας». Ἡ αποστολή με Τραπεζική έντολή μας δυσκολεύει πολύ.

ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΑΝ ΤΟΝ ΓΗΙΝΟΝ ΒΙΟΝ

Ἐλ. Λελέκου, Ἀθήνα
Ἄλεξ. Παναγιωτίδης, Ἀθήνα
Δημ. Θεοδώρου, Ἀθήνα

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΡΑΡΥΣ: «Πραγματεία ἐπί τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν». Ἐκδόσεις ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ

- ΝΑ ΕΜΒΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥΣ ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1991: 2.000 Δρχ.
- ΝΑ ΕΓΓΡΑΦΟΥΝ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΜΕ

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ»: Ὀκτώβριος-Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1990.
«ΧΡΟΝΙΚΑ»: Μάιος-Ἰούνιος 1991
ΙΣΡΑΗΛΙΝΑ ΝΕΑ: Μάρτιος-Ἀπρίλιος 1991

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΜΕ

- Σκόρπιες σκέψεις Α': Δρος Εύαγγ. Γ. Σαββόπουλου
- Τό έπος τοῦ Μεσολογγίου: Βασ. Ι. Λαζανά
- ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Δημ. Τσινικόπουλος

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ

Βόλος: Γ. Κουκουβίνος
Ἰωάννινα: Μιχ. Πραπίδης
Καβάλα: Μιχ. Παράσχου
Κέρκυρα: Ἄλεξ. Λούβρος
Λαμία: Ἄντ. Τριανταφύλλου
Λάρισα: Ἰσ. Φελλοῦς
Μυτιλήνη: Γ. Χωριατέλλης
Ξάνθη: Μάριος Κουτσουρίδης
Πάτρα: Ἀθ. Κοντοσάκης
Ρέθυμνο: Ἄντ. Βιστάκης
Ρόδος: Ἄντ. Βεργωτής
Σέρρα: Ἀνέστης Σάββας
Σύρος: Π. Ζαραφωνίτης
Χαλκίδα: Δημ. Δημαρέλου
Κύπρος: Θεοφ. Παναγιώτου,
Τ.Κ. 1720, ΛΕΥΚΩΣΙΑ. Τηλ. 474.815

«ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΛΙΣΟΣ»
τήν Θεοσοφική Ἐταιρία
ἐν Ἑλλάδι
Βουκουρεστίου 25- Ἀθήναι 106 71
Ἰδρυτής:
† ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ἐκδότης-Διευθυντής:
Πολυδεύκης Ἄντζακας
Τιμή τεύχους: Δρχ. 400
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1991

PAPUS

**ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ
ΕΠΙ ΤΩΝ
ΑΠΟΚΡΥΦΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

Μία βαθειά μελέτη τῶν βασικῶν ἀρχῶν καί τῶν ἐφαρμογῶν τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ ἀπό τόν σημαντικότερο ἐκπρόσωπο τοῦ αἰῶνα μας τῆς Δυτικῆς Ἑσωτερικῆς Παράδοσης.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

Θεμιστοκλέους 38 – Ἀθήνα 106 78, Τηλ. 363.0824